

Školní vzdělávací program

ScioŠkoly Hradec Králové

Změna je trvalý stav

Identifikační údaje

Název ŠVP

Školní vzdělávací program ScioŠkoly Hradec Králové "Změna je trvalý stav"

Školní vzdělávací program (dále jen "ŠVP") je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem) a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, platným ke dni vydání ŠVP.

Údaje o škole

ScioŠkola Hradec Králové - základní škola, s.r.o.

IČ: 21287848

Víta Nejedlého 573/4

Hradec Králové

(dále jen "Škola" nebo "ScioŠkola")

ředitel školy:

Mgr. Lenka Škultétyová

Zřizovatel

scio s.r.o.

IČ: 10779442

Pobřežní 658/34, Karlín, 186 00 Praha 8

info@scioskola.cz

Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program platí od 1.9.2025

V dne

.....

ředitel školy

Charakteristika školy

Jsme základní škola, která připravuje děti na budoucnost v 21. století. Jsme součástí sítě ScioŠkol.

Úplnost a velikost školy

Poskytujeme základní vzdělávání v obou stupních. Jsme koncipováni jako malá škola do 150 žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogům se u nás říká "průvodci", protože mají roli partnera, mentora, kouče a průvodce vzděláváním.

Dlouhodobé projekty a spolupráce s jinými subjekty

Spolupracujeme především s dalšími školami, zřizovanými společnostmi Scio, a to ve všech aspektech naší činnosti - od sdílení společných základů pedagogické koncepce, přes společné řešení jednotlivých aspektů výchovně-vzdělávacího procesu, až po vzájemné setkávání a síťování mezi zaměstnanci i žáky. Dlouhodobým projektem je tedy především zapojení do sítě ScioŠkol a neustálá společná práce na tvorbě, zlepšování a implementaci společné pedagogické koncepce, z níž dále vyplývá pedagogická koncepce školy.

Charakteristika ŠVP

Základní obrysy našeho vzdělávacího programu vychází z pedagogické koncepce celé sítě ScioŠkol. Tu společně dotváříme v naší škole do podoby, jež je popsána v tomto dokumentu. Navazujeme také na Jenský plán.

Zaměření školy

Naše mise

Připravujeme děti na život v 21. století tak, aby uměly vzít život do svých rukou a mohly se stát tvůrci budoucnosti.

Naše hodnoty

Ve vzdělávání se řídíme následujícími hodnotami, které vychází z našeho humanistického a liberálního pohledu na svět a člověka, kterého chápeme jako svobodného, aktivního a odpovědného jedince.

Svoboda

Věříme, že svoboda jde ruku v ruce s odpovědností. Dětem proto necháváme tolik svobody, kolik odpovědnosti jsou zároveň schopné a ochotné unést.

Znamená to, že se mohou samy rozhodovat co, jak a kdy budou dělat. Věříme, že chybami se děti učí, a proto je za ně netrestáme. Necháváme je, aby se samy vyrovnaly s důsledky svého jednání, a tak přirozeně pochopily vztah mezi svobodou a odpovědností. Společně si stanovíme pravidla a trváme na tom, abychom je také všichni dodržovali.

Hranici svobody se u každého dítěte snažíme rozpoznat co nejpřesněji, abychom mu záměrně mohli dopřát o stupeň víc volnosti než je aktuální úroveň jeho zodpovědnosti, čímž se krůček po krůčku v této schopnosti rozvíjí.

Morálka

Morálku chápeme jako schopnost uvažovat nezávisle, chovat se ohleduplně a respektovat práva ostatních.

Děti vedeme ke kritickému přemýšlení, zdravé sebedůvěře a ochotě nezištně pomáhat ostatním. Chceme, aby byly empatické a uměly se postavit za hodnoty, kterým důvěřují.

Aktivita

Schopnost aktivně ovlivňovat nejen vlastní vzdělání, ale i směr svého života je pro budoucnost našich dětí klíčová. Proto pojmáme výuku co nejvíc interaktivně. Školu vnímáme jako bezpečné místo, které dětem poskytuje prostor pro poznávání a posouvání vlastních hranic a které jim umožňuje testovat a rozvíjet své schopnosti.

Snažíme se, aby děti zajímalo dění kolem nich a aby se ho chtěly účastnit. Posilujeme jejich přirozenou zvědavost a podporujeme jejich samostatnost. Chceme, aby se nebály vymýšlet, navrhovat a realizovat vlastní nápady, kazit je a vylepšovat.

Optimismus

Jsme přesvědčení o tom, že všechno má svou světlou stránku. Že všechno zlé je k něčemu dobré a že je možné se neustále zlepšovat a růst.

Mezi průvodci i ve vedení školy jsou sami pozitivně naladěni lidé s růstovým nastavením mysli. Charakterizuje nás optimistický přístup k životu, nepříjemnosti bereme s nadhledem a snažíme se z nich čerpat zkušenosti do budoucna. Sklenici vidíme, jak se často říká, z poloviny plnou, ne prázdnou. A k podobnému úhlu pohledu vedeme i děti.

Odvaha

Podporujeme odvážná rozhodnutí dětí. Vystoupit před ostatní, obhájit vlastní nápad nebo názor, zastat se spolužáka nebo spolužačky, navrhovat neotřelá řešení... Nezpochybujeme jejich schopnosti a nebráníme jim je testovat a využívat. Odvahu posiluje důvěrné a bezpečné prostředí. Právě takové se snažíme pro děti vytvářet. K tomu být odvážný ale nikoho nenutíme. Respektujeme subjektivní pocit ohrožení každého z nich a těm dobrodružnějším nebráníme pouštět se do situací s jistou mírou rizika – ať už jde o lezení na stromy nebo o cokoli jiného.

Otevřenost

Otevřenost chápeme ve dvou rovinách. Na té první pro nás představuje pravdivost a transparentnost, zatímco na té druhé otevřenost novým podnětům a situacím.

Naše vzdělávací cíle

Při formulaci vzdělávacích cílů jsme vyšli ze čtyř pilířů vzdělávání pro 21. století vymezených roku 1996 Mezinárodní komisí UNESCO vedenou Jacquesem Delorsem:¹

- 1. Učit se poznávat**
- 2. Učit se být**
- 3. Učit se žít společně**
- 4. Učit se jednat**

Tyto čtyři pilíře jsme rozpracovali do osmi vzdělávacích cílů ScioŠkol.

¹ DELORS J. (ed.): *Učení je skryté bohatství: zpráva Mezinárodní komise UNESCO "Vzdělávání pro 21. století"*. Paříž: UNESCO, 1996.

Pilíř vzdělávání	Vzdělávací cíl ScioŠkol
Učit se poznávat	1. – Řídím a poháním své učení
	2. – Vybírám si, co si pouštím do mysli
Učit se být	3. – Rozumím sám/sama sobě
	4. – Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě
Učit se žít společně	5. – Vytvářím a udržuji dobré vztahy
	6. – Konám dobro a stavím se zlu
Učit se jednat	7. – Jsem tvůrcem budoucnosti světa
	8. – Mám život ve svých rukou

Vzdělávací cíle ScioŠkol jsou v případě konkrétního dítěte **kompetencemi**, jimiž má být vybaveno. Kompetenci přitom chápeme jako **způsobilost v určité situaci úspěšně jednat, k níž je vždy zapotřebí funkční propojení účelu (k čemu to je), postojů, dovedností a znalostí**.

Každý vzdělávací cíl je rozpracován na **dílčí kompetence**, které jsou pak rozpracovány do **stavebních kamenů** obsahujících konkrétní znalosti, dovednosti a postoje. Ty jsou rozpracovány do **šesti úrovní**, ke každé úrovni je orientačně přiřazen jeden stupeň školního vzdělávání:

Úroveň stavebního kamene	Orientační stupeň vzdělávání
0	Konec předškolního vzdělávání
1	Třetí ročník základního vzdělávání
2	Šestý ročník základního vzdělávání
3	Devátý ročník základního vzdělávání
4	Konec středního vzdělávání
5	Nejvyšší úroveň

Znalosti, dovednosti a postoje vymezené v první, druhé a třetí úrovni jednotlivých stavebních kamenů představují konkrétní **cíle vzdělávání**, z nichž vychází vzdělávací obsah v naší škole. Jedinečnost našeho kurikula tedy spočívá v tom, že je zde bezprostřední propojení mezi obecnými vzdělávacími cíli na straně jedné, a vzdělávacím obsahem na straně druhé.

Pilíř → Vzdělávací cíl (obecná kompetence) → Dílčí kompetence → Stavební kámen → Úroveň stavebního kamene → Konkrétní cíl vzdělávání (znalost, dovednost či postoj)

Naše škola je místem, kde se cítí dobře děti, učitelé i rodiče. Místem, kde je rovnováha mezi učením a výchovou. Podporujeme myšlenku, že děti mají v sobě přirozenou touhu učit se a poznávat nové věci.

Navazujeme na lesní pedagogiku - hledáme cesty, jak propojovat učení s přírodou, s reálným životem - učíme se pro život, ne pro školu. Jsme školou, která uskutečňuje část výuky ve venkovním prostředí (tzv. Den v terénu).

Vycházíme také z koncepce Jenského plánu - povídáme si, pracujeme, hrajeme si a slavíme. Děti dostávají příležitost k dosažení cíle na jejich vlastní cestě, mohou dělat věci, ve kterých jsou dobré, mohou si říci, co se chtějí naučit.

Vytváříme přirozené a podnětné prostředí pro svobodný rozvoj a také bezpečné prostředí bez zkoušení, soutěžení, srovnávání a známkování. Vycházíme z individuálních potřeb dětí, z jejich vnitřní motivace.

Jsme škola, která vzdělává všechny děti, tedy i děti se speciálními vzdělávacími potřebami (snažíme se odrážet prostředí reálného života).

Chceme děti vést k přebírání zodpovědnosti za jejich vlastní učení se značnou mírou svobody. Učivo by mělo navazovat na znalosti dětí a vycházet z prostředí, ve kterém vyrůstají. Děti pracují v kmenové skupině - s dětmi různého věku, různého pohlaví, různých zájmů.

Jsme školou, ve které se vzdělávají děti, učitelé, rodiče i širší komunita (realizujeme množství doplňkových vzdělávacích aktivit). Učíme se od sebe navzájem, pomáháme si a vytváříme společenství s rodinnou atmosférou.

Délka aktivit záleží na zájmu a pozornosti dětí, v menší míře na hodinkách. Objevujeme, experimentujeme a zkoumáme svět kolem nás.

Využíváme 4 základní pedagogické situace Jenského plánu: rozhovor, hra, práce a slavnost.

ROZHOVOR

Rozhovor probíhá především v kruhu, který podtrhuje význam společného setkání, prokázání si vzájemné vážnosti a úcty, možnost sdělit si vzájemné zážitky či momentální pocity, podělit se s druhými o své radosti či případné strasti. V kruhu probíhají také rozhovory k projektovým tématům. Žáci se tak učí nejen naslouchat druhým, ale i projevit své pocity. Pondělní rozhovor je obzvláště důležitý, protože slouží nejen k přivítání žáků po víkendu, ale má za cíl i rozvrhnout si práci a úkoly. Má tedy organizační význam z hlediska celého pracovního týdne. Naopak páteční uzavírací rozhovor v kruhu shrnuje a hodnotí uplynulý týden, má evaluační význam.

V kruhu nikdo nemá pevné místo, každý si může sednout vedle koho chce, podle momentálního rozhodnutí. Nikdo není nucen do mluvení. Své místo zde má i hudba, taneční projev či jiná nonverbální sdělení.

HRA

Didaktické hry sledují jasné záměry. Jejich smyslem je být "zahřívacím kolem", vstupem do pracovní části dne. Dramatizační hry zase vedou nejen k osobnostnímu rozvoji dětí, k expresi jejich pocitů a názorů, k vyjádření vidění světa a situací, ale i k celkovému uvolnění a rozvoji komunikativních dovedností a kompetencí. Hry jsou rovněž pevnou součástí slavností.

PRÁCE

Žáci pracují podle týdenního plánu a podle své mapy učiva. V týdenním plánu jsou úkoly a aktivity nastavené jako situace či problémy vybízející k samostatnému nebo společnému řešení, žáci je zpracovávají v rámci tzv. bloků, které následují nejčastěji po úvodním rozhovoru a zaujmají zhruba rozpětí dvou vyučovacích hodin. Žáci řeší úkoly z matematiky, českého jazyka nebo pracují na projektech. Při jejich plnění je na žáky přenášena zodpovědnost za učení.

Hodně času učitel věnuje tomu, že spolu s žákem prochází splněné úkoly, společně vyhodnocují, na jaké úrovni se podařilo práci splnit, případně hledají příčiny neúspěchu, aby se příště práce dařila – posiluje se tak vlastní zodpovědnost žáka.

Práce se ve škole také objevuje jako běžná součást života. Děti se starají o prostředí ve škole, společně uklízejí, pracují se dřevem a jinými materiály. V rámci akcí mimo školu se učí starat o sebe i druhé, podílejí se na přípravě jídla.

SLAVNOST

Slavností se uzavírá týdenní práce i každé projektové téma. Slavíme také narozeniny, svátky Vánoce apod. Na slavnostech se prezentují i hudební, výtvarné a další dovednosti. Průvodcem či moderátorem mohou být i samotní žáci. Během slavnosti žáci prezentují vlastní scénky. Autory a režiséry jsou nejčastěji právě oni sami. Témata dramatizací jsou různá, ať se dotýkají chodu školy, nebo aktuálních problémů společnosti z pohledu samotných žáků. Slavnosti dosahují vysoké estetické úrovně, zejména proto, že rozvoj tvořivosti, kreativity a estetického citění patří k velmi podporovaným cílům jenských škol.

Další principy:

Svoboda, možnost volby

Žáci si sami volí, s čím a kde budou pracovat (výběr místa); jak dlouho (nepracují na povel ani podle zvonění); s kým (samostatně, ve dvojici, ve skupině). Učitel činnost koordinuje a napomáhá při výběru. Žák není ponechán sám sobě, ale jeho svoboda závisí na jeho míře osobní zodpovědnosti.

Vlastní zodpovědnost

Žák se učí chápat spojitost mezi volbou a zodpovědností, respektovat domluvená pravidla, způsoby práce, jak využít čas ve vyučování k individuální práci, ale učí se i spolupracovat a zapojovat se do společných aktivit. Svoboda je nepsaná samozřejmost a znamená volbu a práci na daném úkolu, činnosti do té doby, dokud není dokončena, případně prezentována.

Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, ke kritickému posouzení své práce, svého jednání a chování se spolužáky, respektování pravidel třídy.

Vlastní plánování a organizace

Učivo, aby žáka motivovalo, musí odpovídat jeho okruhu zájmu. To znamená, že musí alespoň částečně navazovat na dosavadní zkušenosti a znalosti. Vyučovaná problematika tak musí mít vztah k jeho přirozenému světu. Učivo je problémem, který vybízí k řešení a dalšímu zpracování. Jenské školy usilují o to, aby obsah učiva rozvíjel klíčové kompetence žáka, a tak se stával nástrojem k poznání světa, tzv. klíčem ke světu. Učivo není organizováno do běžného rozvrhu, ale umožňuje adekvátní střídání individuální, skupinové a hromadné výuky. To se děje u každého žáka s ohledem na jeho zájmy, schopnosti i momentální výkon pomocí tzv. týdenního plánu. V rámci týdenních plánů je žákům ponechávána značná míra svobody v tom, na jakém úkolu a jak dlouho budou v danou chvíli pracovat, mají možnost výběru pomůcky, pracovního listu, encyklopedie apod. Úkoly směřují k naplnění cílů strukturovaných v rámcovém vzdělávacím programu.

Na plánování učiva se podílí dítě, učitel a rodiče. Vychází se z potřeb žáka s ohledem na vývojovou psychologii, na dětské zájmy, schopnosti i momentální výkon. K přehlednému plánování učiva, k zachycování pokroků a k jasnému dosahování cílů slouží mapy učiva.

Práce s mapou učiva

Očekávané výstupy a učivo z RVP je rozpracováno do myšlenkových map pro jednotlivé ročníky. Během měsíce září si děti ověřují, na jaké úrovni se nacházejí a poté je pro ně připravena individuální mapa učiva podle jejich potřeb. Děti mohou procházet učivem z velké části podle svých momentálních zájmů a senzitivní fáze svým individuální tempem, či využívají nabídek a doporučení učitele. Práci s mapou korigují učitelé tak, aby dítě na konci 5. a 9. ročníku splnilo závazné očekávané výstupy.

Mapy učiva slouží:

- k plánování týdenní práce
- jako ukazatel pokroku žáka v jednotlivých oblastech
- jako podklady pro průběžné i závěrečné slovní hodnocení a také sebehodnocení - žákům i rodičům pro přehled, na čem už dítě pracovalo

Práce s mapou učiva je provázána s týdenním plánem. V rámci pátečního společenstva si děti podle mapy učiva plánují, jaké oblasti se budou v příštím týdnu věnovat. Podle toho žákům učitelé připravují pomůcky, pracovní listy nebo jiný učební materiál ke zvolené oblasti. Děti si barevně zakroužkují elipsu, když se daným učivem začnou zabývat a následně vybarví podle míry zvládnutí. Pokud je elipsa vybarvená celá, považují učivo za osvojené. Po dobu jednoho projektového období (6 týdnů) je zvolena jedna barva. Na konci tohoto období následuje ověřovací týden. Využíváme různé způsoby, jakými si ověří osvojené učivo.

Vedení portfolia

Děti si zakládají a třídí výsledky své práce podle zadaných pravidel na závěr pracovního týdne. Svoje práce komentují, učí se popisovat, co se jim povedlo, jakou cestu k cíli zvolily i na jaká úskalí při řešení narazily.

Portfolia slouží také jako podklady pro setkání učitel-rodíč-žák a pro průběžné slovní hodnocení. Rodiče mohou sledovat, na čem dítě pracovalo a jak se mu dařilo.

Den v terénu

Jeden den v týdnu děti tráví vyučování mimo budovu školy. Tam mohou pracovat na přípravě a realizaci projektů, venku probíhá také tělesná výchova, hry nebo i běžná výuka. Součástí vyučování může být pozorování přírody, sledování přírodních jevů, exkurze, návštěva knihovny, galerie nebo jiných podnětných míst, která dětem umožní poznávat svět okolo nich. Na 1. stupni v terénu hledáme uplatnění matematiky, českého jazyka i jiných oblastí v reálném světě.

Projekty

Délka projektu bývá obvykle 6 týdnů a témata vycházejí z vnitřní motivace dětí. Poté jsou probírána z různých pohledů za pomoci několika předmětů zároveň. Projekty integrují především oblasti prvouky, přírodovědy a vlastivědy, ale i českého jazyka a výtvarné výchovy. Na druhém stupni propojují učivo z oblasti Člověk a příroda a Člověk a společnost.

Osobní dlouhodobé projekty umožňují žákům soustavně pracovat na zvoleném tématu a umožňují zaměřit se na přípravu na další studium s ohledem na výběr budoucího povolání. Na závěr projektu probíhá obvykle slavnost za účasti rodičů, kde děti mohou prezentovat své práce nebo zážitky z projektu.

Připravené prostředí

Součástí připraveného prostředí je didaktický materiál - pomůcky. Prostor třídy s didaktickým materiálem je rozdělen podle oblastí do výukových koutků a jednotlivé pomůcky jsou umístěny v otevřených policích maximálně ve výšce, do které všechny děti snadno dosáhnou. Pomůckami je poskytována kontrolovaná svoboda – dítě má svobodu experimentování se sadou pomůcek.

Princip pomůcek spočívá také v tom, že:

- pomůcka má určený účel, je daná posloupnost od jednoduchého ke složitějšímu
- v pomůcce je zabudovaná kontrola pro zpětnou vazbu dítěte

Bezpečné prostředí

Učení probíhá dobře jen v prostředí, kde se děti cítí bezpečně. Budujeme proto dobré vztahy mezi dětmi, mezi dětmi a dospělými i dospělými navzájem. Navzájem se respektujeme, společně stanovujeme a dodržujeme pravidla. Přijímáme zodpovědnost za své chování.

V rámci komunitního kruhu, předmětu Společenstvo nebo kdykoliv je to zapotřebí, mají děti

možnost diskutovat nad vzniklými problémy a společně nalézat jejich řešení.

Práce ve věkově smíšených skupinách

Práce ve věkově smíšených skupinách vede žáky k přirozené spolupráci, vzájemnému učení od starších spolužáků nebo spolužáků - expertů; umožňuje žákům opakovat si učivo učením kamaráda; pozorováním práce starších spolužáků získávají žáci přirozeně první zkušenosti a informace o problému. Děti se také mohou poučit z jiného způsobu práce a originálních nápadů spolužáků.

Výchovné a vzdělávací strategie – pedagogické zásady ScioŠkol

Výchovné a vzdělávací strategie		
Kompetence k učení	Podle RVP na konci základního vzdělávání žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
	• vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení	Každý žák má svoji mapu učiva s očekávanými výstupy svého ročníku přizpůsobenou jeho individuálnímu tempu práce. Z učiva si vybírá, na čem bude pracovat a zapisuje do týdenního plánu, který má rovněž každý svůj. Po pochopení a procvičení vybraného učiva si po konzultaci s učitelem vybírá, na čem bude pracovat dál. Organizuje si a řídí vlastní učení, jeho práce je založena na vnitřní motivaci a zodpovědnosti za své studium.
	• vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě	Pracujeme s učebnicemi, encyklopediemi, pracovními listy a s elektronickými zdroji informací. Soustředíme se na informace, které nám dávají smysl a úzce souvisí se světem kolem nás. Poznatky upevňujeme a prohlubujeme při návštěvách jiných institucí jako je knihovna, muzeum, výstavy apod. a uplatňujeme je v tvorbě prezentací k projektům, které pak prezentujeme na slavnostech školy rodičům.
	• operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	Zejména v projektech a dnech v terénu dáváme jednotlivé informace do širších souvislostí, hledáme vztahy mezi informacemi, učíme se chápat časové a prostorové souvislosti. Vedeme žáky ke kritickému myšlení - porozumět informaci, uchopit myšlenku a prozkoumat ji, porovnávat myšlenku s jinými názory a s tím, co už o problému víme, zaujmout stanovisko a přijímat za něj zodpovědnost.

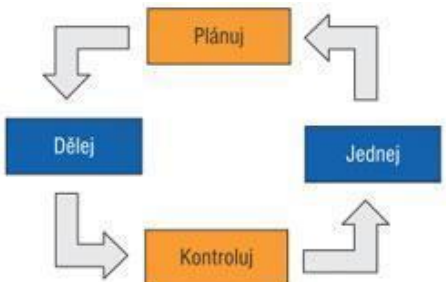
	• samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti	Počet žáků ve třídě je přiměřený tomu, aby každý měl příležitost pro vlastní pozorování a experimentování. Zejména práce na projektu je koncipována tak, aby žáci mohli zkoušet a pracovat na svých vlastních nápadech a experimentech a mohli svoji fantazii a návrhy převádět do reálných výstupů. Výsledky a závěry propojujeme a hledáme využití v reálném světě.
--	---	--

Kompetence k řešení problémů	Podle RVP na konci základního vzdělávání žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
	• vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností	Umožňujeme žákům v rámci komunitního kruhu a Společenstva vyjádřit, sdílet a hledat řešení problémů. Žáci se podílejí na plánování společných akcí a slavností.
	• vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	V rámci projektu umožňujeme volit si vlastní způsob zpracování, nacházet vlastní cesty. Pracujeme s chybou - chyba jako prostředek k učení. Vedeme žáky k dokončování započatých činností. Umožňujeme využívat různé zdroje informací.
	• samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy	Zařazujeme různé metody (experimenty, pokusy, problémové úlohy), při kterých žáci hledají vlastní řešení. Používáme metody kritického myšlení. Využíváme přirozených situací, necháváme děti, aby samy našly řešení. Vedením dítěte k samostatnosti a zodpovědnosti si dítě osvojuje návyky potřebné k řešení běžných životních situací.

	• ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	Každý žák pracuje s individuální mapou učiva, na které si zaznamenává a sleduje svůj pokrok. Svoje práce si zakládají do portfolia, učí se zhodnotit svoji práci, co se jim dařilo a co ne. Děti pracují s pomůckami, které obsahují kontrolu.
Kompetence komunikativní	Podle RVP na konci základního vzdělávání žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
	• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	V komunitním kruhu se učíme výstižně formulovat své myšlenky, názory, nápady a zážitky, říkat to podstatné. Žáci mají dostatek prostoru k vyjádření, každý má příležitost říct, co potřebuje. Věcnému vyjadřování k danému problému se učíme při práci ve dvojicích, při skupinové práci, při přípravách prezentací slavností. Při tvorbě prezentací se zaměřujeme na věcný, výstižný, souvislý projev a učíme se uspořádávat zjištěné informace v logickém sledu. Od počátku školní docházky vedeme žáky k zvládnutí správné techniky psaní pravidelným nácvikem, nápodobou, rozvíjením vnitřní motivace. Ve výuce vedeme žáky ke kultivované komunikaci, kterou pak v praxi využíváme v kontaktu s okolním světem, při exkursích, návštěvách knihoven nebo při slavnostech pro rodiče.
	• naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje	Rozhovor je v naší škole důležitou součástí dne. Při vzájemné komunikaci se učíme naslouchání, vhodnému reagování a argumentování a to v komunitních kruzích, hře, práci, učení, při řešení problémových úloh, prezentacích. V diskusích usilujeme o srozumitelný a logický způsob vyjadřování a hledáme společné dohody.
	• rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a	Především při skupinové práci na projektech pracujeme s informacemi, vybíráme podstatné z

	jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění	textu, hledáme souvislosti a vztahy v textu. Učíme se výstižně a jednoduše zaznamenávat své myšlení a názory a souvisle mluvit podle stručných poznámek. Pracujeme s písemnými instrukcemi. Společně si tvoříme třídní pravidla, která máme vyvěšená na viditelném místě a v průběhu roku se k nim vracíme a diskutujeme o nich. V diskusích se učíme poznávat postoje, náladu mluvčího podle řeči těla, všímat si mimiky a orientovat se v ní, porozumět běžným gestům.
	• využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Ve výuce využíváme moderních technologií, zejména při přípravě slavností a prezentací projektů. Pracujeme s vhodnými jazykovými a výrazovými prostředky řeči (artikulace, intonace, síla lidského hlasu). Vedeme rozhovory, čteme různé typy textů, pracujeme s často používanými cizími slovy (terminologie v předmětech). Neustálou prací s informacemi si rozvíjíme slovní zásobu.
Kompetence sociální a personální	Podle RVP na konci základního vzdělávání žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
	• účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	Komunitní sezení a Společenstvo reflektuje aktuální problematiku školního života a provozu školy Žáci se podílejí na tvorbě pravidel a ověřují jejich reálné dopady. Pracujeme s přirozeným důsledkem jednání žáků.
	• podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	Komunitní kruhy - Společenstvo Žáci se podílejí na vytváření pravidel společného života ve škole Žáci do svých projektů zahrnují společensky prospěšné a dobrovolnické činnosti.
	• přispívá k diskusi v malé	Témata projektů jsou různorodá, tak

	skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	aby obsáhla velkou škálu zájmů žáků. Skrze myšlenkové mapy má každý možnost hledat své téma a být tak aktivní. Skupinové práce Mladší žáci mají průvodce mezi staršími spolužáky.
Kompetence občanské	Podle RVP na konci základního vzdělávání žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
	• respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	Žáci se každý den setkávají na komunitním kruhu, kde řeší aktuální problematiku skupiny a provozní aktuality školy. Při rozhodovacích procesech v rámci komunitního kruhu hledají žáci společný konsensus. Žáci jsou zapojováni do dobrovolnických projektů na základě předchozího studia problematiky.
	• chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu	Žáci se aktivně podílejí na tvorbě pravidel, jejich dodržování. V životě školy pak hledají reálný význam pravidel a reflektují jejich význam.
	• rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	Necháváme jednání žáků dojít až k přirozenému důsledku (pokud to neohrožuje bezpečnost jejich, jiných osob, nebo provoz školy). V rámci komunitního kruhu vytváříme prostor pro poskytování zpětné vazby na chování žáků. Pracujeme s chybou - chyba jako prostředek k učení
	• respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit	V životě školy a v projektech reflektujeme naše kulturní zvyklosti, tradice a historické mezníky, které dané období přináší.
Kompetence pracovní	Podle RVP na konci základního vzdělávání žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:

	• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	Žáci jsou přirozeně v souladu s participativní pedagogikou vtahováni do činností zabezpečujících chod školy. Při tom pracují s různými materiály, nástroji i vybavením. Činnosti jsou realizovány průřezově ve výuce a cíleně v pracovním společenstvu. V rámci výjezdů mimo školu pak děti poznávají různé pracovní činnosti.
	• přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	V průběhu všech činností je akcentována oblast trvale udržitelného rozvoje ve všech významech. Děti jsou vedeny k přemýšlení o dopadech pracovní činnosti na prostředí v kterém se nacházejí. V pracovních činnostech se využívá model kvality PDCA (plan, do, check, act). Tento systém je podobný Kolbovu cyklu učení, který se využívá ve vzdělávání.
	• využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	Žáci jsou vedeni k definování oblastí, ve kterých jsou úspěšní a zažívají uspokojení z dobré činnosti. Oblast formálního vzdělávání je úzce propojena (skrz individuální i komunitní diskuze a činnosti) s oblastí neformálního a zájmového vzdělávání. Tím podporujeme schopnost kvalitního rozhodnutí při volbě dalšího profesního zaměření.
Kompetence digitální	Podle RVP na konci základního vzdělávání žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
	• ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které	Vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb. Využíváme je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Vedeme je k

	technolog	samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
	• získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.	Napříč předměty podněcujeme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat i sdílet informace a digitální obsah. Konzultujeme výběr postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
	• vytváří a upravuje digitální obsah, formáty, a kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.	Pomáháme vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinujeme různé formáty, a napomáháme vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
	• využívá digitální technologie, aby si zautomatizoval rutinní činnosti vedoucí k zefektivnění a zjednodušení svých pracovních postupů.	Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií, pomáháme usnadnit práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit pracovní postupy.
	• chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání	Rozvíjíme chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost.
	• předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka i zdraví ostatních, při spolupráci, sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	Diskutujeme s žáky o předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví. Rozvíjíme spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí a motivujeme k etickému jednání a chování.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Jak plyne již z našich zásad, zejména ze zásady *Každé dítě je jedinečné* a zásady *Zóna nejbližšího rozvoje*, vzdělávání ve ScioŠkole je do velké míry přizpůsobeno tempu a schopnostem každého dítěte, a to bez ohledu na to, zda se dítě nachází ve škatulce "dítě se SVP" nebo nikoli. Málokdy proto identifikujeme děti s potřebou podpůrných opatření prvního stupně - to, co by na jiných školách bylo takovým podpůrným opatřením, je u nás často standardem, který je dítěti dopřán automaticky a bez potřeby formálních kroků. Krom toho je u nás rovněž běžné, že průvodci o jednotlivých dětech a jejich vzdělávacích potřebách hovoří a dále s nimi koordinovaně pracují. Je-li přesto výjimečně potřeba sepsat plán pedagogické podpory pro konkrétní dítě, sepisujeme jej ve spolupráci všech průvodců, kteří s dítětem pracují, je-li to účelné, i s dítětem a jeho rodiči. Takový plán má takovou podobu a strukturu, jaká je v daném případě potřeba.

V případě dětí se závažnějšími potížemi, kdy již identifikujeme možnou potřebu podpůrných opatření druhého či vyššího stupně, postupujeme standardně. Nejprve si tedy v kolektivu průvodců pracujících s daným dítětem, poradenských pracovníků, a, je-li to vhodné, i vedení školy, potvrdíme, že by bylo vhodné doporučit dítěti a jeho zákonným zástupcům návštěvu školského poradenské zařízení, a je-li tomu tak, pak při vhodné příležitosti návštěvu zákonným zástupcům a dítěti doporučíme.

Souhlasí-li zákonný zástupce s návštěvou školského poradenského zařízení a později i s poskytováním podpůrných opatření, řídíme se doporučením školského poradenského zařízení a platnou legislativou, která poskytování podpůrných opatření upravuje. To platí i v případě poskytování vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu. Na poskytování podpůrných opatření dohlíží pracovníci školního poradenského pracoviště. V případě potřeby revize doporučení nebo vydání nového doporučení opětovně doporučíme zákonným zástupcům návštěvu školského poradenského zařízení a následně se opět řídíme jeho doporučením.

Žáci nadaní a mimořádně nadaní

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných se uskutečňuje prostřednictvím integrace v běžné třídě. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Základním principem pro práci s nadanými žáky je umožnění individuálního tempa při osvojování učiva a přiměřené a pružné navyšování nároků

učitelem.

Nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka, vypracuje třídní učitel v kooperaci se speciálním pedagogem, případně vychovateli ve školní družině plán pedagogické podpory (PLPP). V průběhu realizace je za sledování dopadů podpůrného opatření zodpovědný třídní učitel, který zaznamenává efektivitu a komunikuje s ostatními zainteresovanými osobami. PLPP je vyhodnocováno nejpozději do 3 měsíců od data vyhotovení, kdy v rámci setkání všech zúčastněných dojde k evaluaci. Pokud je nutné, aby PLPP dál pokračoval, dojde na základě vyhodnocení k jeho úpravě. Nejpozději po 3 měsících je PLPP opět vyhodnocován.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Žákem mimořádně nadaným je podle vyhl. č.73/2005 Sb. takový jedinec, u něhož je mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko-psychologického vyšetření. Pokud akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka nadaného nebo mimořádně nadaného, jsou dále realizována podpůrná opatření (PO), dle doporučení zařízení a stanoveného stupně. Žák je dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření (pokud je doporučen). S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými.

Za přípravu IVP je zodpovědný třídní učitel žáka. IVP se vytváří do 1 měsíce od přiznání podpůrného opatření 2. – 5. stupně v kooperaci speciálního pedagoga, případně vychovatelů ve školní družině. V průběhu realizace je za sledování dopadů podpůrného opatření zodpovědný třídní učitel, který zaznamenává efektivitu a komunikuje s ostatními zainteresovanými osobami. IVP je vyhodnocováno vždy jednou za rok, kdy v rámci setkání všech zúčastněných dojde k evaluaci a případné úpravě IVP.

Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
	ČJ	MAT	JAZ	SPOL	SKN	TECH	PRAC	TV	UK
Rozvoj schopností poznávání									
Sebepoznání a sebepojetí									
Seberegulace a sebeorganizace									
Psychohygiena									
Kreativita									
Poznávání lidí									
Mezilidské vztahy									
Komunikace									
Kooperace a kompetice									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									
Hodnoty, postoje, praktická etika									

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
	ČJ	MAT	JAZ	SPOL	SKN	TECH	PRAC	TV	UK
Občanská společnost a škola									
Občan, občanská společnost a stát									

Formy participace občanů v politickém životě									
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

	ČJ	MAT	JAZ	SPOL	SKN	TECH	PRAC	TV	UK
Evropa a svět nás zajímá									
Objevujeme Evropu a svět									
Jsme Evropané									

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

	ČJ	MAT	JAZ	SPOL	SKN	TECH	PRAC	TV	UK
Kulturní difference									
Lidské vztahy									
Etnický původ									
Multikulturalita									
Princip sociálního smíru a solidarity									

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

	ČJ	MAT	JAZ	SPOL	SKN	TECH	PRAC	TV	UK
Ekosystémy									
Základní podmínky života									
Lidské aktivity a problémy životního prostředí									
Vztah člověka k prostředí									

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
	ČJ	MAT	JAZ	SPOL	SKN	TECH	PRAC	TV	UK
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení									
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									
Stavba mediálních sdělení									
Vnímání autora mediálních sdělení									
Fungování a vliv médií ve společnosti									
Tvorba mediálního sdělení									
Práce v realizačním týmu									

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
JAZ	Svět jazyků
ČJ	Český jazyk
TECH	Svět technologií
MAT	Matematika
PS	Pracovní společnost
SKN	Svět kolem nás
SPOL	Společnost

TV	Tělesná výchova
UK	Umění a kultura

Učební plán

Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč	1.-5. roč.
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	7	7	7	6+1	6+1	33+2
	SVĚT JAZYKŮ	+1	+1	3	3	3	9+2
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	4+1	4+1	4	4	4	20+2
Informatika	SVĚT TECHNOLOGIÍ	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	SVĚT KOLEM NÁS	2+1	2+1	2+1	2+1	3	11+4
Umění a kultura	UMĚNÍ A KULTURA	1	1	2	3	3	12+3
Průřezová témata	SPOLEČENSTVO	1	1	+1	+1	+1	
		-	-	+1	+1	+1	+3
Člověk a svět práce		1	1	-	-	-	5
	PRACOVNÍ SPOLEČENSTVO	-	-	1	1	1	
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	2	2	2	2	2	10
Týdenní dotace v daném ročníku	povinné	18	18	21	22	23	102
	disponibilní	+3	+3	+3	+4	+3	16
	celkem	21	21	24	26	26	118

Poznámky k učebnímu plánu:

Oblast Člověk a svět práce je na 1. stupni obsažena ve dvou předmětech.

V 1. a 2. ročníku je součástí Společenstva, od 3. ročníku je obsažena v předmětu Pracovní společenstvo.

Oblast Umění a kultura je také obsažena ve dvou předmětech.

Částečně je součástí Společenstva a probíhá i jako samostatný předmět Umění a kultura.

V předmětu Společenstvo se soustředí velká část průřezových témat.

Předmět Svět jazyků na 1. stupni obsahuje anglický jazyk.

Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	6.-9. roč.
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	4+1	4+1	4	3+1	15+3
	SVĚT JAZYKŮ	3	3	3+3	3+3	12+6
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	3+1	4	4	4	15+1
Informatika	SVĚT TECHNOLOGIÍ	1	1	1	1	4
Člověk a příroda		1	1	1	1	20
	SVĚT KOLEM NÁS	4	4	4	4	
Člověk a společnost		2	2	3	3	10
Umění a kultura	UMĚNÍ A KULTURA	3	2+1	2	2	9+1
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ SPOLEČENSTVO	1+1	1+1	1+1	+2	3+5
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	2	2	3	3	10
Průřezová témata	SPOLEČENSTVO	+2	+2	+2	+2	+8
Týdenní dotace v daném ročníku	povinné	24	24	29	27	104
	disponibilní	+5	+5	+3	+5	18
	celkem	29	29	32	32	122

Poznámky k učebnímu plánu:

Předmět Svět kolem nás na 2. stupni v sobě sdružuje oblast Člověk a společnost a Člověk a příroda (zahrnuje tedy vzdělávací obory Dějepis, Výchova k občanství a Zeměpis, Přírodopis, Fyzika a Chemie). Vzdělávací obor Fyzika je také součástí předmětu Svět technologií.

V předmětu Společenstvo se soustředí velká část průřezových témat.

Předmět Svět jazyků na 2. stupni obsahuje anglický jazyk a další cizí jazyk, nejčastěji francouzštinu.

V období září až říjen a duben až červen probíhá Tělesná výchova především venku. Od listopadu do března převážně ve vnitřních prostorách (tělocvična, kluziště apod.).

Realizován je také zimní a letní pobytový kurz.

Základní výuka plavání je realizována na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Plavecký kurz zajišťovaný plaveckou školou probíhá ve 2. a 3. ročníku a zahrnuje 30 vyučovacích hodin. Zbývající hodiny probíhají v rámci běžné tělesné výchovy a na akcích

pořádaných školou jako je např. letní kurz.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Vyučovací jednotkou je zpravidla jeden blok, jenž čítá dvě vyučovací hodiny (2 x 45 min). Dopolední vyučování tak bývá rozčleněno na dva bloky, které jsou od sebe odděleny přestávkou dostatečně dlouhou na odpočinek. Výjimečně je vyučovací jednotkou také obvyklá vyučovací hodina (45 min).

V rámci podpory vyučování v souvislostech jsou některé předměty propojovány v rámci projektového vyučování, dílen nebo dne v terénu. Učební plán je sestaven tak, aby byla možnost spolupráce ročníků i na druhém stupni.

Integrovaný předmět Umění a kultura vznikl ze dvou vzdělávacích oborů: z hudební a výtvarné výchovy. Je vyučován prostřednictvím mísení praktických výtvarných či hudebních činností v bloku. Hudební výchova je nedílnou součástí společenstva a ranních kruhů. V rámci předmětu Společenstvo je realizována velká část průřezových témat.

Rozvrh hodin určuje hodinovou dotaci jednotlivých předmětů v rámci jednoho týdne. Konkrétní rozložení předmětů v rámci dne a týdne učitel přizpůsobuje metodám výuky a individuálním potřebám žáků.

Charakteristika předmětu a výchovné a vzdělávací strategie jsou společné pro první a druhý stupeň, pokud jsou předměty totožné. V případě potřeby je u osnov druhého stupně výše uvedené doplněno.

Mimoškolní akce

Vzdělávání ve všech vyučovacích předmětech je uskutečňováno i mimo místo, kde se pravidelně uskutečňuje vzdělávání (tedy mimo školní budovu a přilehlé prostory). Pravidelně jsou zařazovány následující vícedenní akce, které jsou součástí vzdělávání ve ScioŠkole:

Termín	Délka	Ročníky	Druh akce
Začátek školního roku	3 až 6 dní	Všechny	Adaptační pobyt
Leden / únor	5 až 7 dní	Všechny (3x za celou školní docházku)	Zimní kurz
Červen	3 až 6 dní	Všechny (3x za celou školní docházku)	Letní kurz

Jednodenní akce a další vícedenní akce jsou plánovány vždy ad hoc pro daný školní rok.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Základní zásada hodnocení

Napříč procesem hodnocení výsledků vzdělávání se zaměřujeme na to, aby hodnocení obsahovalo ve vyváženém poměru obě složky:

1. **Sumativní**, kdy by žák měl obdržet (ať již od průvodce, od spolužáků, nebo v rámci procesu sebehodnocení sám od sebe) srozumitelnou informaci, o tom, jak na tom je z hlediska dosahování jednotlivých kompetencí vymezených tímto vzdělávacím programem,
2. **Formativní**, kdy by žákovi mělo být (průvodcem, spolužáky, nebo na základě vlastního vyhodnocení) srozumitelně doporučeno, kudy se má ve svém vzdělávání dál ubírat tak, aby lépe dosáhl klíčových kompetencí vymezených tímto vzdělávacím programem.

Postupy hodnocení

Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Proces hodnocení se odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní zpětné vazby mezi učitelem a žákem. Tento proces je neformální a vzájemný – zpětnou vazbu poskytuje učitel žákovi stejně jako žák učiteli. Ústní hodnocení a zpětná vazba je nedílnou součástí každodenního života školy.

Pro hodnocení žáků všech ročníků se používá slovní hodnocení. Toto slovní hodnocení je souhrnnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo při osvojování učiva - konkrétních znalostí, dovedností, vědomostí a návyků, ale také hodnocení jeho přístupu k výuce, aktivity a kompetencí k učení.

Sebehodnocení je důležitou součástí formativního hodnocení. Zaměřuje se nejen na výsledek, ale zejména na průběh činnosti žáka. Podporuje samostatnost a nezávislost žáka na průvodci a směřuje jej k rozvoji autentické osobnosti.

K sebehodnocení žáků a pravidelnému poskytování písemné zpětné vazby o průběhu vzdělávání jsou určeny mapy učiva a týdenní, popřípadě šestitýdenní učební plány.

Učitel si vede záznamy o konkrétní práci dětí a jejich pokroku, pozorováním i pomocí pracovních listů sleduje míru zvládnutí. Na konci každého projektového období následuje ověřovací týden, ve kterém si děti mají možnost osvojené znalosti ověřit.

Důležitým prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.

Sebereflexe žáka na konci každého bloku přináší věcné shrnutí a připomenutí toho, co se žák právě učil, či naučil, nejlépe i stupeň či míru osvojení.

Hodnocení vykonává učitel průběžně během výuky ve škole, ale i na akcích mimo školu po celý školní rok. Hodnocení není primárně zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale soustřeďuje se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem daných kritérií.

Hodnocení sleduje žákovu snahu, samostatnost, tvořivost, kvalitu dílčích i konečných výsledků práce a uplatňování získaných dovedností a schopností při práci.

Při hodnocení chování žáka ve škole a při akcích pořádaných školou učitel posuzuje respektování dohodnutých pravidel, dodržování bezpečnostních pokynů a ochranu zdraví, udržování dobrých mezilidských vztahů (pochopení, tolerance, pomoc druhým...).

Způsoby hodnocení:

- a) Průběžné ústní hodnocení během jednotlivých činností žáka jako motivační složka a zpětná vazba na konci dané činnosti.
- b) Individuální rozhovory pedagoga s žákem podle potřeby.
- c) Tripartitní setkání (na konci čtvrtletí probíhá ústní, které má podobu tripartitního setkání učitel – zákonní zástupci – žák) – na něm se hodnotí úroveň dosažených vědomostí a dovedností, mapují se překážky v učení, hledají se způsoby, jak překážky překonat, formulují se vzdělávací cíle na další období, hledají se možnosti k posílení vnitřní motivace žáka. Toto osobní setkání se odehrává 2x během jednoho školního roku.
- d) Sebehodnocení žáků v ústní i písemné formě je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně.
- e) Vzájemné hodnocení žáků.
- f) Hodnocení práce ve skupině po ukončení skupinové práce.
- g) Slovní písemné hodnocení žáka na konci projektového období, které má zejména formativní charakter. Je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné. Zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, upozornění na oblasti, na které je třeba se zaměřit a naznačení dalšího rozvoje žáka.
- h) Slovní hodnocení na vysvědčení.

Kritéria hodnocení

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srovnatelné s předem stanovenými cíli a kritérii, srozumitelné, věcné a pedagogicky odůvodnitelné.

Hodnocení posuzuje míru naplnění konkrétních vzdělávacích cílů, které jsou formulovány ve školním vzdělávacím programu (ŠVP) v podobě výstupů. Hodnocení žáka vychází z jeho každodenní činnosti, jejíž produkty se shromažďují v portfoliu žáka, a z výsledků ověřování osvojeného učiva.

Hodnocení popisuje konkrétní zvládnuté oblasti vzdělávání, resp. míru naplnění očekávaných výstupů a klíčových kompetencí s ohledem na individuální předpoklady žáka, zdůrazňuje individuální pokrok žáka, vyhýbá se srovnávání s ostatními, opírá se o předem stanovená kritéria, se kterými jsou žáci předem seznámeni, posuzuje výkon žáka, nikoliv jeho osobnost, podněcuje žáka k dalšímu rozvoji, ukazuje další cestu.

Pedagogové hodnotí žáka vždy s ohledem na jeho předpoklady a jeho výkony neporovnávají s ostatními žáky.

Hodnocení žáků na vysvědčení

Škola z možností daných legislativou využívá

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním: splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem deklarované výstupy a při převodu na klasifikaci známkami by jeho průměr nebyl horší než 1,50 a chování má velmi dobré
- b) prospěl(a): splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem základní deklarované výstupy a při převodu na klasifikaci známkami by v žádném z povinných předmětů nebyl hodnocen stupněm nedostatečný
- c) neprospěl(a): nesplnil-li deklarované výstupy dané školním vzdělávacím programem z jednoho a více předmětů stanovených a byl by hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečným
- d) nehodnocen(a): nemohl-li být hodnocen např. ze zdravotních důvodů.

Výchovná opatření

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele.

Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Převod slovního hodnocení

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo na žádost zákonného zástupce. Zároveň se u žáků 8. a 9. třídy využívá převod slovního hodnocení do klasifikace z důvodu potřeb vyplnění přihlášky na střední školu.

STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU

Předměty s převahou znalostního a teoretického zaměření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v

grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (VELMI DOBRÉ)

Žákovi se v podstatě daří respektovat dohodnutá pravidla. Dodržuje bezpečnost při různých činnostech, chrání si svoje zdraví i zdraví ostatních, šetrně zachází s pomůckami jemu svěřenými. Snaží se o toleranci, pochopení a dodržování vzájemných mezilidských vztahů nejen ve škole, ale i na veřejnosti.

Stupeň 2 (USPOKOJIVÉ)

Žák často porušuje dohodnutá pravidla stanovená školním řádem, svým chováním často ohrožuje ostatní, nedbá o šetrné zacházení se školním a cizím majetkem, porušuje opakovaně bezpečnostní pokyny. Jeho vystupování ve škole a na veřejnosti neodpovídá zásadám dobrých mezilidských vztahů (pokusy o podvádění, ubližování druhým, nevhodné či vulgární chování...) a to i přesto, že jsou k řešení tohoto problematického chování přizváni rodiče.

Stupeň 3 (NEUSPOKOJIVÉ)

Žák nedodržuje stanovená pravidla, úmyslně ničí cizí a školní majetek, vůbec nerespektuje pokyny k ochraně zdraví při různých činnostech. Svým chováním ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních spolužáků.

Podrobnější pravidla hodnocení

Kompletní pravidla a postupy hodnocení jsou popsány v pravidlech hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu ScioŠkoly.

Učební osnovy

Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
7	7	7	7	7	5	5	4	4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Český jazyk je předmět, který vede žáky k počátečnímu osvojení techniky čtení, vybavuje žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně na ně reagovat a vyjadřovat se. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité pro kvalitní jazykové vzdělání, pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání a konečně pro život samotný. Předmět je rozdělen do tří základních složek, jejich vzdělávací obsah ve výuce však prolíná. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrozličnějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka Českého jazyka probíhá ve věkově smíšené skupině, kdy se často uplatňuje učení se navzájem, ale také individuální práce jednotlivce, či práce ve dvojicích. Výuka většinou probíhá ve třídě, v knihovnách, případně v blízkém okolí školy či ve spolupráci s dalšími organizacemi. Výuka je organizována v učebnách vybavených pomůckami, Žáci pracují také s výukovými programy na počítačích. Žáci mají k dispozici knihovnu, kde k práci využívají různých slovníků, pravidel spisovné češtiny či encyklopedií. Znalosti získávané v tomto předmětu uplatňují i v dalších předmětech, a to zejména v předmětu Svět kolem nás, Umění a kultura, Svět technologií, či při jiných školních projektech a aktivitách (výukové prezentace, pozvánky na akce apod.) Výuka probíhá v delších časových blocích, v případě potřeby je možné délku vyučovacího bloku upravit podle obsahu a potřeb žáků. Předmět může probíhat v integraci s jinými předměty, s dodržáním týdenní časové dotace a zásad školní hygieny práce.
---	--

Integrace předmětů	• Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • Pracujeme s učebnicemi, encyklopediemi, pracovními listy a s elektronickými zdroji informací. Soustředíme se na informace, které nám dávají smysl a úzce souvisí se světem kolem nás. Poznatky upevňujeme a prohlubujeme při návštěvách jiných institucí jako je knihovna, muzeum, výstavy apod. • Vedeme žáky ke kritickému myšlení - porozumět informaci, uchopit myšlenku a prozkoumat ji, porovnávat myšlenku s jinými názory a s tím, co už o problému víme, zaujmout stanovisko a přijímat za něj zodpovědnost. • Žáci jsou vedeni k využívání jazykových znalostí v dalších oblastech učiva. • Žáci jsou vedeni k aplikaci pravopisných pravidel v každodenní komunikaci. • Žáci se seznamují s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem. Kompetence k řešení problémů: • Pracujeme s chybou - chyba je prostředek k učení, Žáci nalézají ve svém textu odlišnosti a chyby a hledají zdůvodnění pro správné řešení. • Vedeme žáky k dokončování započatých činností. • Umožňujeme využívat různé zdroje informací. • Používáme metody kritického myšlení. • Žáci nalézají pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy.

	Kompetence komunikativní: • V komunitním kruhu učíme žáky výstižně formulovat své myšlenky, názory, nápady a zážitky, říkat to podstatné. Žáci mají dostatek prostoru k vyjádření, každý má příležitost říct, co potřebuje. Věcnému vyjadřování k danému problému se učíme při práci ve dvojicích nebo při skupinové práci. • Od počátku školní docházky vedeme žáky k zvládnutí správné techniky psaní pravidelným nácvikem, nápodobou, rozvíjením vnitřní motivace. Ve výuce vedeme žáky ke kultivované komunikaci, kterou pak v praxi využíváme v kontaktu s okolním světem, při exkurzích, návštěvách knihoven nebo při slavnostech pro rodiče. • Rozhovor je v naší škole důležitou součástí dne. Při vzájemné komunikaci se učíme naslouchání, vhodnému reagování a argumentování a to v komunitních kruzích, hře, práci, učení, při řešení problémových úloh, prezentacích. • Pracujeme s různorodými informacemi, vybíráme podstatné z textu, hledáme souvislosti a vztahy v textu. Učíme se výstižně a jednoduše zaznamenávat své myšlení a názory a souvisle mluvit podle stručných poznámek. Pracujeme s písemnými instrukcemi. • Pracujeme s vhodnými jazykovými a výrazovými prostředky řeči (artikulace, intonace, síla lidského hlasu). Vedeme rozhovory, čteme různé typy textů, pracujeme s často používanými cizími slovy (terminologie v předmětech). Neustálou prací s informacemi si rozvíjíme slovní zásobu. • Žáci jsou vedeni k aktivnímu naslouchání, přijímání i vytváření popisné zpětné vazby.
	Kompetence sociální a personální: • Žáci mohou diskutovat se spolužáky i pedagogy. • Žáci pracují ve dvojicích, skupinkách či týmech na společném úkolu. • Žáci ve věkově smíšeném prostředí vyučují druhé (provázejí je konkrétním učivem, napomáhají s dílčími úkoly, prověřují míru dosažených znalostí).
	Kompetence občanské: • Seznamujeme žáky s literárními texty českých i zahraničních autorů a vedeme je k pochopení jejich významu pronárodní dědictví. • Podporujeme potřebu tvořivého literárního projevu, recitace, četby a dalších kulturních aktivit.
	Kompetence pracovní: • Žáci jsou vedeni k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní. • Učíme žáky pracovat na své maximum, dodržovat termíny dokončení práce. • Vedeme žáky k organizaci a plánování své práce, stanovení si cílů a jejich vyhodnocování na základě zpětné vazby.

	Kompetence digitální: • Vedeme Žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě vlastních digitálních obsahů. • Učíme Žáky využívat digitální technologie tak, aby si usnadnili a zkvalitnili svou práci - učení v online platformách, plánování práce, využívání Čtečky knih apod. • Žáci využívají digitální technologie k vyhledávání informací, například v online katalogu (Pravidla českého pravopisu, Internetová jazyková příručka apod.) • Vedeme Žáky k získání vhodných návyků spojených s používáním digitálních technologií, při práci s informačními zdroji vedeme Žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	U Žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je Žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím lze použít disponibilní časové dotace k rozvoji jeho jazykových kompetencí a využít možnosti zařazení českého jazyka místo dalšího cizího jazyka. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.
Způsob hodnocení Žáků	Hodnocení Žáků je slovní - průběžné, na konci šestitýdenního období a na vysvědčení. Pokroky si Žák zaznamenává v mapě učiva, svém plánu a učitel si vede vlastní evidenci. Práce s chybou Při opravování textů se řídíme těmito zásadami: • na začátku Žáci píší foneticky, chyby se neopravují • pravopis se opravuje až po probrání daného pravidla • učitel vyznačí místo, počet chyb apod., Žák si opraví chybu sám (písemně nebo ústně), určí pravidlo, způsob označení je přizpůsoben Žákovi • s opakující se chybou Žák dále pracuje, vrací se k procvičování (po domluvě s rodiči procvičuje případně doma) • vzájemná kontrola se spolužáky Způsoby označení a opravování chyb • počet chyb na stránce - Žák vyhledá, porovná se vzorem, dá ke kontrole • počet chyb na řádku • označené slovo • označena přímo chyba

Český jazyk	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	rozlišuje znaky tvary stejné a odlišné a určuje jejich pozici a polohu	P-L orientace, pojmy nahoře-dole, vzadu-vpředu, před-za, nad-pod apod.
	určuje hlásky na počátku a konci slova	analýza, syntéza slov
	postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově, dokáže z nich sestavovat slova	analýza, syntéza slov
	poznává a čte velká a malá tiskací písmena, slabiky, slova a věty, které pomocí velkých tiskacích písmen zapisuje	velká a malá písmena abecedy
	orientuje se na stránce v knize	práce s knihou: stránka, řádek, článek, nadpis, písmeno, slovo, věta
	čte slova a jednoduché věty	tiché a hlasité čtení
	čte jednoduchý text nahlas i potichu, dodržuje základní interpunkci	intonace textu
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	rozumí přečtenému textu, odpoví ústně na otázky k textu	čtení s porozuměním
	řekne vlastními slovy, o čem přečtený text je	práce s textem, klíčová slova
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	naslouchá aktivně druhým, reaguje vhodně na pokyny ústní písemné podoby, respektuje střídání rolí v rozhovoru, nezasahuje do řeči mluvčího před jejím ukončením	dialog, pozdrav, vykání a tykání prosba, žádost a poděkování, zdvořilostní komunikace
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správně vysloví hlásky, správně vyslovuje slova, vnímá rozdíl mezi svou výslovností a výslovností jiných, pečlivě artikuluje	hlásky a jejich výslovnost, dělení hlásek, krátké a dlouhé samohlásky, řikanky, jazykolamy
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	mluví vhodným tempem, správně intonuje, dělá pauzy, člení mluvený projev, vnímá interpunkci v textu	dechová cvičení dramatické hlasová cvičení

Český jazyk	3. ročník	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	doplní vhodně mluvený projev mimikou a gesty podle situace a obsahu rozlišuje spisovná a nespisovná slova	gesta, oční kontakt, mimika, vystupování v rolích
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	spontánně vypráví	vypravování
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	vhodně uchopí psací potřeby, správně při psaní sedí, píše čitelně používá správně grafický materiál	technika psaní, správné sezení a držení psacího náčiní, grafomotorické cviky, volné psaní
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	dbá na čitelnost, skládá písmena do slov, čte po sobě vlastní texty s cílem objevit a napravit nesrovnalosti	tvary písmen velké abecedy, tvary písmen malé abecedy, směr psaní, orientace na stránce, opis, přepis, doplňovačky, sebekontrola
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	napíše krátký dopis, pozdrav, vzkaz, pozvánku	psaní s obrázkem, volné psaní, vzkaz, dopis
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	chápe návaznost děje, vypravuje podle obrázkové osnovy	dějový sled, vypravování, obrázková osnova
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	rozliší hlásku a písmeno, rozliší první, další a poslední písmeno ve slově, skládá písmena do slov, dodržuje správné pořadí písmen, sluchově odliší a zapíše dlouhé a krátké samohlásky, správně zapíše dvojhlásky, správně zapíše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova	třídění hlásek skládání písmen (první psaní a čtení), zrakové a sluchové rozlišování abeceda dělení slov párové souhlásky: b-p, d-t, ď-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	podle vzoru jmenuje slova příbuzná, prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova nadřazená a podřazená	předpona, přípona a kořen slov
		synonyma, antonyma
		slova nadřazená, podřazená
		slova příbuzná, kořen slova

Český jazyk	3. ročník	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	skládá věty ze slov třídí slova podle kritérií významu a formální podoby	práce se slovy, význam slova
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	pozná podstatné jméno v 1. pádě, pozná sloveso, rozliší podstatné jméno a pozná a vyhledá v textu předložku a spojku	podstatná jména, slovesa, předložky, spojky
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	v mluveném projevu používá správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves	základní kategorie podstatných jmen
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	rozliší větu jednoduchou a souvětí, z jednoduchých vět vytvoří souvětí	spojky a spojovací výrazy
		věta jednoduchá, souvětí
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	pozná větu oznamovací, rozkazovací, přací a tázací a správně je zapíše, použije správnou intonaci při jejím vyslovení	otazník, vykřičník, tečka za větou, druhy vět
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pozná tvrdé a měkké souhlásky, vyjmenovaná slova osvojené pravopisné jevy uplatňuje v jednoduchém písemném projevu píše velká písmena na začátku věty a u jmen vlastních (osob, zvířat)	tvrdé a měkké souhlásky
		vyjmenovaná slova
		slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, ú, ů
		stavba věty
		psaní vlastních jmen osob, zvířat
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte samostatně texty přiměřené jeho čtenářským dovednostem, převypráví jednoduchý příběh recituje básně, je schopen jednoduché dramatizace	technika hlasitého čtení, říkanky, rozpočítadla, básničky, rým a rytmus, zapamatování slyšeného, zapamatování přečteného
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	rozmlouvá o svých zážitcích z textu, divadelního představení, sdílí své pocity s ostatními, naslouchá, srovnává	pravda a fikce v textu, hodnoty, pocity čtenáře
		prožitkové čtení, naslouchání

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	porovná text psaný v próze a v poezii, seznamuje se s literárními Žánry, pozná pohádku na konkrétních textech se seznamuje s pojmy verš, sloka, rým	typické znaky prozaických a básnických děl
		poezie, próza, pohádka, verš, rým, sloka
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	vytvoří ilustraci, domyslí konec příběhu, reprodukuje, zdramatizuje text, zapojuje fantazii	ilustrace
		dramatizace
		záznamy, prezentace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		

Český jazyk	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte rozličné texty různých žánrů, rozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti	uvědomělé čtení nahlas, pravidelné čtení potichu, výběr knih k četbě, odlišení přímé řeči hlasem
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledá a zaznamená informaci, porovná informace ze dvou zdrojů vybere podstatnou informaci, rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl	shrnutí základní myšlenky, kladení otázek v souvislosti s textem, klíčová slova
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	sestaví text jednoduchého sdělení podle návodu tak, aby obsahoval všechny důležité informace, doplní chybějící informace v neúplném sdělení s oporou o příklad, doptá se na podrobnosti	přání, pozvánka, vzkaz, SMS, inzerát, plakát
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	shrne obsah, pozná podstatná fakta a zapamatuje si je, zaznamená si data a informace, se kterými chce v budoucnosti dále pracovat	rozbor textu, vlastní vnímání a hodnocení textu
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	vede dialog, účastní se diskuse, věcně telefonuje, sestaví stručný vzkaz naslouchá, reaguje na partnera, udržuje oční kontakt, obhazuje svůj názor, přistupuje na kompromis	dialog, zásady zdvořilého vedení rozhovoru, diskuse, telefonování, vzkaz
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	vyhledá a srovnává reklamy, odhalí manipulaci v reklamě, vytváří a prezentuje vlastní reklamy	reklama, prvky manipulace
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	čte se správným přízvukem, přirozenou intonací, vhodným tempem	hlasité a tiché čtení, vědomá modulace hlasu, přímá řeč intonace, přízvuk, tempo řeči, pauza

Český jazyk	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozpozná vhodnost použití spisovného či nespisovného jazyka dle situace vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny	spisovná, nespisovná, hovorová čeština, citově zabarvená slova
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	píše čitelně, dodržuje formální úpravu dodržuje kompoziční a jiné požadavky v jednoduchých písemných projevech, volí odpovídající obsah a jazykové prostředky	dopis, pozdrav, přání, SMS, email
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev, s dodržením časové posloupnosti sestaví osnovu vyprávění, popisu	člení text na odstavce, dodržuje záměrně dějovou posloupnost, zvolí vhodný nadpis napíše text na dané téma, k obrázku	osnova vypravování podle dějové posloupnosti
		nadpis, odstavce, zápletka
		popis, vypravování
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	rozliší slova podle významu, používá je vhodně ve větách rozumí pojmům: nadřazená a podřazená slova	synonyma, antonyma, homonyma
		slova jednoznačná a mnohoznačná slova nadřazená a podřazená
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	v jednoduchých případech rozliší ve slově kořen, předponu a část příponovou	stavba slova
	vyhledává a tvoří příbuzná slova zvláště od slov vyjmenovaných	stavba slova, slova příbuzná
	ovládá pravopis předpon: nad-, pod-, před-, bez-, roz-, rozlišuje psaní předpon s-, z-, vz-	odvozování slov pomocí předpon a přípon, zdvojené souhlásky předpony s-, z-, vz
	ovládá psaní -je- po předponách v-, ob-,	slova s ě/je
	rozlišuje pravopis skupin mě/mně,	slova s mě/mně

Český jazyk	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	třídí slovní druhy podle charakteristických rysů	ohebné - neohebné slovní druhy
	používá ohebné slovní druhy ve správných tvarech	tvary slov – skloňování, časování
	určuje jmenné kategorie u podstatných a přídavných jmen, skloňuje	mluvnické kategorie podstatných a přídavných jmen – rod, číslo, pád, vzor,
	určuje slovesné kategorie, časuje sloveso	kategorie sloves – osoba, číslo, způsob, čas,
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci, určí nespisovné tvary u českých slov	slova spisovná a nespisovná, hovorová
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledává podmět a přísudek jako základní skladební dvojici, seznámí se s druhy podmětu a přísudku	podmět a přísudek, jejich druhy
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	určí větu jednoduchou a souvětí, vytvoří souvětí podle vzorce spojí vhodně věty do souvětí, rozvine jednoduchou větu v souvětí	věta jednoduchá a souvětí, větné vzorce
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	používá vhodné spojovací výrazy, vyjadřuje se v souvětích	spojky a jiné spojovací výrazy
	píše čárky mezi větami, před běžnými spojkami nebo jinými spojovacími výrazy	čárky v souvětí
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	ovládá vyjmenovaná slova, píše správně i/y v běžně používaných slovech příbuzných	vyjmenovaná slova a slova příbuzná
	píše správně koncovky podstatných a přídavných jmen podle vzorů	koncovky podstatných a přídavných jmen, tvary zájmen a číslovek
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	určí koncovky podle pravidel shody přísudku s podmětem v základních případech	shoda přísudku s podmětem

Český jazyk	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zvládá techniku čtení, čte potichu i nahlas, rozvíjí čtenářské dovednosti	vlastní a společná četba rozličných literárních textů, praktické čtení (tiché i hlasité, čtení podle rolí)
	své dojmy z přečteného textu vyjádří písemně i ústně, argumentuje s oporou o jeho konkrétní části, obhájí	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod (ilustrace, obálka knihy...)
	vede si zápisky z četby, vypíše z textu informace dle zadání	záznamy z četby
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	přednese referát z přečtené knihy, volně reprodukuje texty, diskutuje	referát z přečtené knihy, přednes
	vystihne podstatné motivy v textu, učí se nacházet poselství v textu	hlavní motiv, myšlenka, podstatné informace
	tvoří vlastní texty na zadané či vlastní téma, ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm	vlastní tvorba textů
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozliší prózu od poezie orientuje se v žánrech dětské literatury rozliší umělecký a neumělecký text	literární druhy a žánry (poezie, próza, divadelní hra, povídka, pověst, báje, pohádka, dobrodružná literatura, sci-fi, fantasy, detektivní příběh apod.) naučný a umělecký text, časopisy
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	užívá elementární literární pojmy	základní pojmy – spisovatel, básník, dramatik, ilustrátor, nakladatelství, rým, verš, sloka, rytmus, přirovnání, postava, motiv, zápleтка, divadelní hra, film, scénář, režisér
	pozná v textu zvláštní či zvláštně užitě jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí,	znaky prózy, poezie
		rozbor literárního textu

Český jazyk	5. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		

Český jazyk	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	třídí poznatky (fakta, názory) pracuje s jazykovými příručkami	práce s textem jazykové příručky
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	najde v textu prvky, které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje	slohové útvary v komunikačních situacích
	v jednoduchém textu identifikuje názor autora od faktů	publicistické útvary
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	odhalí výrazný prostředek manipulace v textu nebo v mluveném projevu	manipulativní komunikace, reklama, mediální sdělení
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	v mluveném i slovním projevu používá vhodné prostředky k dorozumívání	vypravování, popis, životopis, žádost
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	v písemném projevu využívá poznatky o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádří postoj ke sdělovanému obsahu, je schopen vlastního tvořivého psaní	písemný projev – adekvátní volba jazyk. prostředků, na základě poznatků o jazyce a stylu
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	uvede rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti hodnotí svůj mluvený projev	charakteristika, výtah, líčení, úvaha referát, improvizace
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	se zapojí do řízené diskuse a svá stanoviska a argumenty formuluje s respektem vůči ostatním účastníkům diskuse	diskuse, zásady komunikace

Český jazyk	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	rozlišuje podstatné a okrajové informace z textu, ovládá praktické čtení, věcné čtení a čtení s porozuměním	čtení jako zdroj informací, práce s textem, čtení s porozuměním volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	reprodukuje přečtený nebo slyšený text, vytvoří vlastní text používá přímou a nepřímou řeč	písemný projev – adekvátní volba jazyk. prostředků, na základě poznatků o jazyce a stylu souvětí, stavba textu, rozlišení v. jednoduché a souvětí, základní pravidla oddělování vět v souvětí
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	napíše slohovou práci s daným literárním žánrem	vypravování
		charakteristika přímá a nepřímá
		objednávka, zpráva, oznámení, žádost
		popis budovy, krajiny, postavy
		popis pracovního postupu
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovně vyslovuje česká i cizí slova	diskuze nad literaturou
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	popíše způsoby, jakými se obohacuje slovní zásoba	slovní zásoba

Český jazyk	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly Českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	pracuje s Pravidly Českého pravopisu	práce s Pravidly Českého pravopisu a dalšími jazykovými příručkami
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	určí mluvnické kategorie podstatných jmen určí druhy přídavných jmen, zájmen a číslovek	jazykověda tvarosloví
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	rozlišuje význam slova, homonyma, synonyma, zná pravidla obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	slovní druhy, mluvnické významy a tvary (subst. konkr. a abstr. , pomn., hrom., látk.,obecná a vlastní)
		význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovnízásoby, způsoby tvoření slov
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	určí větné členy, VH, VV a jejich vztahy určí druhy VV	skladba věty jednoduché podmět, přísudek slovesný a jmenný se sponou, stavba věty, pořádek slov ve větě grafické znázornění věty skladba souvětí
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	v písemném projevu uplatňuje pravopisná pravidla vytvoří správné tvary cizích podstatných jmen	podstatná jména přejatá koncovky podstatných a přídavných jmen, tvary zájmen a číslovek shoda přísudku s podmětem psaní čárek v souvětí
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	orientuje se v obecném poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský)	čeština – jazyk národní, jazyk mateřský

Český jazyk	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	rozlišuje pojmy sloka, verš, pověst, pohádka a bajka informuje o autorech a knihách	četba a rozbor díla práce na čtenářské kartě/deníku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	interpretuje literární díla, využívá literárních pojmů	česká próza 19. století
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	vede čtenářský deník složený ze čtenářských karet, reflektuje své postřehy o knize	zápis z četby, diskuze nad četbou
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	napiše vlastní literární text podle předem zadaných kritérií	slohová práce
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč	literární aktivity
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	uvede historické období a představitele	literatura Národního obrození
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	uvede základní literární směry, orientuje se v hlavních autorech a dílech	česká a světová literatura 20.století
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	zhodnotí rozdíly jednoho díla ve filmovém a knižním ztvárněním	filmové a knižní ztvárnění děl
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	aktivně využívá informace z různých zdrojů	práce s informacemi, třídění a hodnocení

Český jazyk	9. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Svět jazyků

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	3	3	3	3	3	6	6
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Svět jazyků
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Komunikace v cizích jazycích patří v naší škole v souladu s jejími cíli mezi základní prostředky propojení sama se sebou i se světem, sebevyjádření, rozvíjení tvořivosti a komunikace na všech úrovních. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Důležitý je rozvoj komunikačních, ale i sociálních dovedností žáků, které je budou provázet v budoucím životě a usnadní jim pracovní uplatnění a propojení se světem. Hlavním úkolem tohoto předmětu je schopnost dorozumívat se v běžné komunikaci a nebát se jednoduše komunikovat v cizí řeči. Výuka anglického jazyka probíhá ve škole od prvního ročníku. Prioritním zájmem školy je vytvořit takové podmínky pro prvotní setkávání se s prvním cizím jazykem, aby žáci k danému předmětu získávali kladný vztah a osobně jej přijali jako efektivní a žádoucí prostředek, jakým se lze domluvit s okolním cizojazyčným světem. Z tohoto důvodu chceme využívat rozličných příležitostí užití cílového jazyka a hledat způsoby, jak komunikaci v cizím jazyce učinit co nejpřirozenější součástí chodu školy. V 8. a 9. ročníku se přidává další cizí jazyk. Primárně je nabízena francouzština, ale žáci mají možnost si vybrat i jiný cizí jazyk. Očekávané výstupy jsou nastaveny tak, aby splňovaly požadavky v kterémkoliv cizím jazyce. Stěžejní náplní výuky cizího jazyka je především konverzace a mluvený projev s důrazem na emoce jako důležitou a přirozenou součást mluveného projevu. Cílem předmětu je poskytnout žákům dobré předpoklady pro všestrannou komunikaci v dalším cizím jazyce, pomoci žákům k osobní motivaci a radosti ze schopnosti řešit životní situace v cizím jazyce beze studu a strachu. Není kladen důraz na gramaticky bezchybný projev, ale na ochotu a snahu efektivně komunikovat a porozumět základnímu psanému i mluvenému projevu v daném cizím jazyce. Soustředíme se na co nejjednodušší projev, tj. formulování jednoduchých vět, které usnadňují porozumění.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	S ohledem na přirozený postup osvojování jazyka a míru zátěže v prvních ročnících školní docházky, se dovednosti osvojované v prvním a druhém ročníku omezují v rámci receptivní složky na oblast poslechovou, v rámci produktivní složku mluvení. Počínaje 3. ročníkem jsou receptivní dovednosti rozšířeny o složku čtení, produktivní dovednosti pak o složku psaní. Výuka anglického jazyka probíhá na prvním stupni nejčastěji po ročnících, na druhém stupni se děti dělí do skupin dle jazykové úrovně. Výuka anglického jazyka se zaměřuje na propojování jednotlivých aspektů jazyka tak, aby si žáci osvojovali jeho praktické používání v životě a učili se ho vnímat jako nedílnou součást komunikace v současném světě. Výuka anglického jazyka, stejně jako u ostatních vyučovacích předmětů, probíhá v tematických celcích, jejichž délka odpovídá 6-7 týdnům. Záměrem školy je učivo jednotlivých předmětů v rámci daného časového období co možná nejvíce propojovat a vycházet vstříc potřebám a zájmu dětí. Učitel, jakožto průvodce vzdělávacího procesu, volí příslušné metody práce, výukové styly a organizační formy práce, díky čemuž jsou respektovány diferencované učební styly a potřeby žáků. Výuka dalšího cizího jazyka probíhá v 8. a 9. ročníku na 2. stupni ZŠ. Vyučovací jednotkou může být podle potřeby 45 minut nebo delší časový blok. Žáci mohou vytvářet věkově smíšené skupiny, pracovat ve skupinách dle své úrovně.
Integrace předmětů	• Anglický jazyk • Další cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Formou her, zábavných a konverzačních aktivit pomáháme dětem tvořit pozitivní vztah k jazyku a ukázat smysl učení cizího jazyka. Výuka je provázána s prací s osobním portfoliem tak, aby si žáci dokázali sami řídit a kontrolovat své učení a reflektovat pokroky. Žáci jsou motivováni k pravidelné sebereflexi a mají možnost osobního rozhovoru s učitelem jakožto podporovatelem a průvodcem v sebereflexi ve vzdělávání. Motivujeme žáky k samostatnému a zodpovědnému používání studijních materiálů, ke správnému získávání zdrojů informací pro rozvoj vědomostí v dalším cizím jazyce, k zodpovědnosti za vlastní práci. Kompetence k řešení problémů: Poslechová cvičení, která navozují problémové situace z reálného života, a situační hry vedou žáky k práci s řešením reálných situací při komunikaci v cizím jazyce. Podporujeme žáky v samostatné i týmové práci tak, aby byli schopni řešit problémy v užívání cizího jazyka, aby se zbavili strachu a ostychu při komunikaci v cizím jazyce a tak byli nadále motivováni k řešení dalších situací jak v komunikaci, tak v běžném životě. Tolerujeme drobné gramatické či lexikální chyby s ohledem na potřebu vyjádření myšlenky a následné řešení problému.
	Kompetence komunikativní: Zapojení konverzačních aktivit do výuky motivuje žáky k rozvoji schopnosti rozlišovat význam slov a myšlenek verbálně i neverbálně - ukázáním, mimikou, gestikou či opisem na základě kontextu či logiky situace. Učitel formuluje pokyny, mapuje reakce žáků a vyzývá je tak, aby si postupně osvojovali dovednost porozumět a reagovat. Formou rozhovorů a rozborů konkrétních situací je kolektiv motivován k přijímání chyb a nedostatků jakožto běžné součásti komunikace v cizím jazyce a k předcházení vzniku studu či komunikačních bloků. Velice důležitý je i rozvoj správné výslovnosti, která při komunikaci hraje významnou roli. K tomu slouží možnost častého poslechu rodilých mluvčích a procvičování komunikace v rámci třídy - ve dvojicích i větších skupinách.

Název předmětu	Další cizí jazyk
	Kompetence sociální a personální: Jazyk je nástrojem komunikace a naším cílem je naučit Žáky tento nástroj efektivně používat. Pomocí jednoduchých úkolů, projektů, her a dalších aktivit motivujeme k pozitivnímu postoji ke komunikaci s cizojazyčně mluvící osobou či skupinou lidí tak, aby se Žáci neostýchali v cizojazyčném prostředí požádat o pomoc či radu. Vedeme k ochotě spolupracovat, být nápomocni.
	Kompetence občanské: Vzděláváme Žáky i v oblasti kultury dané země, společně pracujeme na vnímání propojení i odlišností kultur a vedeme k respektu a toleranci. Společnými aktivitami v rámci třídy rozvíjíme smysl pro respektování nastolených pravidel a snažíme se vytvářet kvalitní prostředí pro práci ve třídě.
	Kompetence pracovní: Zavedené rutinní postupy a struktura výuky zajišťují Žákům jistotu a pocit bezpečí, díky kterým jsou schopni přiměřeně řídit svou samostatnou činnost i fungování ve skupině. Žák je seznámen s umístěním a účelem pomůcek a materiálů tak, aby s nimi byl schopen samostatně manipulovat, efektivně je používat a dodržovat pravidla, která s prací s pomůckami souvisí.
	Kompetence digitální: Technické vybavení třídy Žáky podporuje v používání různých digitálních zařízení. Mají přístup k poslechovým cvičením či zdrojům informací v prostředí internetu, mohou aktivně vytvářet prezentace.
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu Žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Anglický jazyk	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	V ústní podobě rozlišuje základní výslovnostní specifika jazyka. Je schopen pozdravit, poděkovat a odpovědět na jednoduché otázky z oblasti setkávání a pozdravů.	Pozdravy, setkávání, loučení. Barvy. Čísla 1-10. Zvířata. Ovoce. “Celebrations”. Základní pokyny.
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Zopakuje slovo nebo krátkou větu, jednoslovně nebo velmi jednoduchou větou (s pomocí učitele) reaguje na otázky k probíraným tématům.	Slovní zásoba z oblasti barvy, zvířata, ovoce, svátky (Vánoce, Halloween), tvary, emoce, čísla, rodina, části těla, oblečení, počasí. Činnosti a aktivity - základní slovesa.
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozpozná známá slova a slovní spojení s vizuální oporou nebo pomocí učitele. Chápe smysl sdělení i přes neúplnou slovní zásobu a gramatickou znalost.	Slovní zásoba k vybraným tématům (viz 3-1-02) Základní “prepositions of place” (on, in, under) Protiklady.
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Dále rozvíjí schopnost porozumění - chápe smysl ústního sdělení i přes neúplnou slovní zásobu a gramatickou znalost. Reaguje v jednoslovně či v jednoduchých krátkých větách (s vizuální oporou či pomocí učitele).	Slovní zásoba k vybraným tématům (viz 3-1-02) Sloveso “být” v kladné oznamovací větě Formulace “There is/There are” Člen neurčitý a určitý
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Chápe specifika grafické podoby anglického jazyka a její základní zákonitosti. Spojuje mluvené a i psané slovo s vizuální podobou.	Slovní zásoba k vybraným tématům (viz 3-1-02)
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	S oporou učitele píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální opory.	Jednoduchý psaný text. Slovní zásoba k vybraným tématům (viz. 3-1-01 a 3-1-03).

Anglický jazyk	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Rozumí jednoduchému ústnímu sdělení, které se týká témat z běžného života. Jednoslovně či krátkou větou odpovídá na pomalu a srozumitelně vyslovenou otázku.	Zdvořilostní fráze Další základní pokyny Sloveso "být" v přítomném čase prostém
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí smyslu sdělení, které se týká osvojovaných témat z oblasti běžného života, i přes nedokonalou lexikální a gramatickou znalost. Opírá se o vizuální pomůcky.	Slovní zásoba z oblasti já a můj den, lidské tělo a nemoci, město a doprava, počasí a příroda, nákupy a oblékání, povolání a činnosti, trávení volného času, prázdniny Větná konstrukce pro Present Simple a Present Continuous Další předložky místa
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Zachytí konkrétní informace v jednoduchém poslechovém textu.	Slovní zásoba k vybraným tématům (viz 5-1-01).
CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	S mírnou oporou učitele se zapojuje do reálné konverzace za použití jednoduchých větných konstrukcí.	Sloveso "být", základní plnovýznamová slovesa ("like", "can") "WH" otázky
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Samostatně sdělí informace o sobě, své rodině a přátelích. Slovně popíše obrázek týkající se probíraného tématu.	Describing: "It's Me". Slovní zásoba z oblasti rodina, přátelé, škola, záliby, sport.
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho osoby a běžného života.	Další slovní zásoba z oblasti rodina, přátelé, škola, záliby, sport, můj den Tvoření otázek, záporných a krátkých odpovědí v přítomném čase prostém
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Doplní patřičnou informaci, odpovídá na otázky týkající se osob, předmětů, zvířat, číselných či časových údajů.	Další slovní zásoba z vybraných oblastí (viz 5-1-03).
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z	Přečte krátký text, porozumí obsahu pomocí vizuální	Další slovní zásoba z vybraných oblastí (viz 5-1-03).

běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	opory a dohledává slova ve slovníku.	Práce se slovníkem.
---	--------------------------------------	---------------------

Anglický jazyk	5. ročník	
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí sebe, své přátele a členy své rodiny. Sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz.	Vzkaz. Popis osoby. Slovní zásoba z vybraných oblastí (viz 5-2-02).
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	Doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. čísllice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby.	My ID.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		

Anglický jazyk	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Poslechovým textům rozumí, identifikuje informace a použije je v reakci na poslechový text.	Slovní zásoba k oblasti já a můj den, lidské tělo a nemoci, město a doprava, počasí a příroda, nákupy a oblékání, povolání a činnosti, trávení volného času, prázdniny, svátky Present a Past Simple, Present Continuous Další prepositions of time Přídavná jména
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí otázkám a reaguje na ně přiměřeně svým schopnostem. Vede každodenní konverzaci.	Slovní zásoba k vybraným tématům (viz 9-1-01), město a doprava, cizí země a Evropa, problémy současné doby Present Simple, Present Continuous Slovní zásoba z oblasti město a doprava, cestování, nákupy Tvoření otázky v angličtině
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Zeptá se na základní informace. Vytvoří srozumitelnou otázku. I při neznalosti slovíčka se snaží situaci popsat, zapojit neverbální stránku komunikace.	Slovní zásoba z oblasti město a doprava, cestování, nákupy Tvoření otázky v angličtině
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	S přiměřenou výslovností je schopen samostatného mluveného projevu, s vizuální podporou prezentuje svou práci.	Propojování Present Simple a Present Continuous Slovní zásoba z oblasti rodina, škola, přátelé, volný čas, můj den, prázdniny, cestování Další "prepositions of place and time".
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Slovně popíše činnost, kterou provádí. Snaží se své myšlenky zjednodušovat adekvátně svým znalostem jazyka.	Užití Present Simple, Present Continuous a Past Simple ve větě. Stupňování přídavných jmen Popis osoby

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Zorientuje se v letáku upoutávajícím na nějakou akci a vyhledá základní informace.	Slovní zásoba z oblasti cizí země, Evropa, cestování, město a kultura Budoucí čas (will, going to) Trpný rod
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.	Práce s textem a se slovníkem Orientace v textu Slovní zásoba k vybraným tématům (viz 9-1-02)
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní formulář z reálného života.	My ID.
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše krátký dopis týkající jeho samotného. Písemně formuluje vlastní názor.	Slovesa "Want to", "Need to", "Have to" Slovní zásoba z oblasti rodina a přátelé, škola, volný čas, záliby
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Odpoví na krátký e-mail nebo zprávu.	Formální a neformální užití angličtiny v písemném projevu.

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita

Další cizí jazyk	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Je seznámen se specifiky výslovnosti. S ohledem na nedokonalou gramatickou a lexikální znalost porozumí základnímu sdělení. Zopakuje slovo nebo krátkou větu.	Setkávání, pozdravy, loučení. Jednoduchá odpověď na otázky "Jak se máš? Jak se jmenuješ?"
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozlišuje jednotlivá slova a věty. Reaguje na jednoduchá sdělení v mluvené formě, používá základní slovní zásobu týkající se běžného života.	Slovní zásoba z oblasti "barvy a ovoce", "základní číslovky do dvaceti" a "věci kolem nás". Slovesa "mít" a "být" a osobní zájmena.
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Porozumí krátkému rozhovoru z oblasti základní mezilidské komunikace týkající se setkávání a seznamování.	Osobní zájmena v jednotném čísle.
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	Dokáže reagovat v jednoduchých větách, nemá strach z gramatických a lexikálních chyb v projevu, ptá se, pokud nerozumí.	Aktivní užití pozdravů, představení či pojmenování osoby nebo předmětu. Základní zdvořilostní formulace "Prosím.", "Děkuji."
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Nečiní mu problém jednoduše popsat témata týkající se světa kolem nás, odpovídá na otázky k jeho osobě. Má základní slovní zásobu k daným tématům.	Základní pojmenování osoby nebo předmětu. Sloveso "mít rád" v 1. osobě jednotného čísla. Slovní zásoba z oblasti "rodina" a "věci kolem nás". Otázka "Co je to?" a odpověď "To je..."
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Má zájem o komunikaci týkající se osvojovaných témat. Jednoduchou větou odpovídá na otázky zahrnující probíraná témata.	Otázka "Kolik je ti let?" a odpověď na ni.
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Orientuje se v základním psaném projevu, rozumí jednoduchým pokynům a nápisům.	Základní realie země.. Místa a budovy ve městě.

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Rozlišuje jednotlivé části mluveného projevu, pochopí smysl sdělení, reaguje na pozdravy, přání a otázky týkající se jeho života.	Základní užití slovesa "být" a "mít", slovosled oznamovací věty.
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Dokáže z dané situace pochopit smysl mluveného a psaného projevu i přes případnou neznalost slovní zásoby či gramatiky. Soustředí se na základní informaci textu nebo mluveného slova.	Slovesa a jejich základní vlastnosti.
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Orientuje se ve vyplňování základních informací o sobě.	Základní informace o své osobě - jméno, věk, národnost, povolání, záliby.
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Orientuje se v základní psané formě u témat jako je rodina, škola, povolání, zájmy, běžný život.	Slovní zásoba z tematických okruhů barvy, základní číselky, ovoce, členové rodiny, jednoduchý popis osoby či předmětu, záliby, sport, příroda, informace o sobě.
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Porozumí jednoduchému psanému textu a dokáže na něj psanou formou reagovat.	Písemná reakce na krátkou zprávu v osobní rovině.

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
5	5	4	4	4	4	4	4	4
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
	Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Matematika je žákům nabízena různými metodami a formami práce zaměřenými na jejich iniciativu, na aktivní zapojení a zvládání učiva na základě vlastních aktivit žáků. Matematika je pojímána především jako nástroj pro řešení praktických situací, se kterými se děti i dospělí setkávají v každodenním životě. Je z velké části postavena na manipulaci s didaktickým materiálem, který usnadňuje pochopení podstaty jevů. Ve výuce je prostor i pro kreativitu a rozvoj schopnosti řešit dosud neznámé úkoly, hledat cesty k řešení v situacích, kdy není dán přesný postup a v úvahu přichází i více řešení. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Ve výuce zejména na 1. stupni uplatňujeme principy podle profesora Milana Hejného: 1. Budování schémat – dítě ví i to, co jsme ho nenaučili 2. Práce v prostředích – učíme se opakovanou návštěvou 3. Prolínání témat – matematické zákonitostmi neizolujeme 4. Rozvoj osobnosti – podporujeme samostatné uvažování dětí 5. Skutečná motivace – když „nevím“ a „chci vědět“ 6. Reálné zkušenosti – stavíme na vlastních zážitcích dítěte 7. Radost z matematiky – výrazně pomáhá při další výuce

	8. Vlastní poznatek má větší váhu než ten převzatý 9. Role učitele – průvodce a moderátor diskusí 10. Práce s chybou – předcházíme u dětí zbytečnému strachu 11. Přiměřené výzvy – pro každé dítě zvlášť podle jeho úrovně 12. Podpora spolupráce – poznatky se rodí díky diskusi
Charakteristika předmětu	Výuka matematiky u žáků rozvíjí: - schopnost samostatně přemýšlet, řešit problém, vytvářet vlastní originální řešitelské strategie - - schopnost diskutovat a obhajovat svůj názor - schopnost vysvětlit svůj způsob řešení, schopnost pomoci druhému při řešení problému - zvládnutí základních početních dovedností, schopnost použít matematické nástroje na řešení problémů z reálného světa
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah matematiky v ŠVP je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací. V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, při nichž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky. Výuka matematiky je spojena také s rozvojem finanční gramotnosti. Do výuky jsou zařazována průběžně průřezová témata v souvislosti s aktuálními souvislostmi a problémy současného světa. Výuka se realizuje ve věkově smíšené skupině, kde se může uplatnit vzájemné učení. Na prvním stupni probíhá matematika třikrát týdně v podobě kmenového vyučování, kde je velký prostor pro individuální postup. Žáci samostatně nebo ve skupinách řeší úlohy z různých matematických prostředí nebo pracují na pomůckách. Každý žák postupuje svým tempem podle mapy učiva. Třída je vybavena matematickým materiálem, který respektuje zásady pro připravené prostředí. Žáci mohou využívat prostředky výpočetní techniky, jako jsou kalkulátory, počítačový software a výukové programy. Další formou výuky jsou dílny matematiky, kde rozvíjíme zejména skupinovou práci. Žáci společně zkoumají matematiku jako součást běžného života, řeší praktické úlohy a diskutují o možných řešeních.

	V prvním dvojročí je matematika také součástí dne v terénu, kde opět využíváme situace z běžného života a hledáme matematiku v okolním prostředí. Na druhém stupni se výuka realizuje nejčastěji ve dvouhodinových blocích. Žáci mají možnost k seznámení s novým učivem využívat tzv. "Nabídek", které jsou dopředu známy. Pracuji s šestitýdenním učebním plánem.
--	--

Název předmětu	Matematika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • Umožňujeme žákům zvolit si vlastní cestu osvojování matematického učiva. • Při práci s týdenním plánem a mapou učiva podporujeme schopnost plánovat a organizovat svou práci. • V rámci závěrečné reflexe vedeme žáky k zhodnocení jeho práce, co se mu dařilo, nedařilo a proč. • Zejména při matematice v terénu usilujeme o propojení získaných informací s běžným životem. Kompetence k řešení problémů: • Zařazujeme problémové úlohy, při kterých mohou žáci uplatnit vlastní způsob řešení. • Rozvíjíme logické myšlení v různých matematických prostředích. • Vedeme žáky k tomu, aby sami nalézali a odhalovali zákonitosti a pravidla v matematice. • Pracujeme s materiály obsahujícími kontrolu, vedeme žáky k odhalování vlastních chyb a ověřování svých výsledků a postupů řešení.
	Kompetence komunikativní: • Vytváříme příležitosti k diskuzím žáků nad různými způsoby řešení. • Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání a vytváření popisné zpětné vazby.
	Kompetence sociální a personální: • Umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, rozvíjíme u žáků schopnost zastávat v týmu různé role. • Podporujeme vrstevnické vyučování.
	Kompetence občanské: • Vedeme žáky k respektování názorů druhých. • Využíváme situace z reálného života, problémů ochrany přírody (např. spotřeba vody...)
	Kompetence občanské: • Vedeme žáky k respektování názorů druhých. • Využíváme situace z reálného života, problémů ochrany přírody (např. spotřeba vody...)

	Kompetence pracovní: • Vedeme Žáky ke zvládnutí finanční gramotnosti. • Seznamujeme Žáky s využitím matematiky v různých profesích.
	Kompetence digitální: • Učíme Žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem. • Vedeme Žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů. • Motivujeme Žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru). • Klademe důraz na používání kalkulatoru, např. při provádění kontroly odhadů. • Vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému. Vedeme Žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků.

Matematika	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	přiřadí číslo k množství a množství k číslu v oboru čísel do 1 000	numerace do 1000, grafické znázornění čísla
		peněžní model
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte a zapisuje čísla v desítkové soustavě	čísla 0 – 1 000
	rozloží číslo na jednotlivé řády	rozklad čísla na stovky, desítky a jednotky
	porovnává čísla v oboru do 1 000 chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze), řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel	vztahy větší, menší, rovno, znaménka <, >, =

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	orientuje se v číselné řadě do 1 000, správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi, doplní chybějící čísla v řadě rozliší sudá a lichá čísla zobrazí číslo na číselné ose	číselná řada číselná osa a další formy znázornění (teploměr, měřidla délky, krokování)
Matematika	3. ročník	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá čísla v oboru do 1 000	sčítání a odčítání v oboru do 1 000
	násobí a dělí v oboru osvojených násobků, chápe princip dělení se zbytkem	malá násobilka, dělení dělení se zbytkem
	používá předběžný odhad výsledku zaokrouhluje na desítky a stovky	zaokrouhlování na desítky a stovky, odhad výsledku
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení	slovní úlohy, praktické využití matematických operací
	zkouší různé řešitelské strategie	řešitelské strategie: pokus-omyl, vyčerpání všech možností, zjednodušování
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	čte a určí časové údaje na různých typech hodin orientuje se ve struktuře času, v kalendáři	různé druhy hodin digitální zápis
	používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi	jednotky času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	hledá a popisuje různé závislosti v praxi (např. cena zboží, vzdálenost)	závislosti a jejich vlastnosti
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	čte a doplňuje tabulky násobků orientuje se v grafech	práce s údaji, tabulkami, ceníky
	používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů	tabulková evidence prostředí Bus

Matematika	3. ročník	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	vyhledává na příkladech z praxe, popíše základní rovinné útvary	bod, přímka, úsečka, lomená čára, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
	poznává a modeluje základní tělesa	kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
	postaví podle plánu stavbu z krychlí	stavby z krychlí, síť krychle
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovnává základní geometrické obrazce a tělesa	velikost, shodnost
	narýsuje, odhadne a změří délku úsečky	měření věcí a předmětů
	prakticky používá jednotky délky	odhad a měření délky úsečky
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	vyhledává na příkladech z praxe souměrné útvary	jednotky délky
	dokreslí jednoduchý souměrný obrázek, útvar	práce se čtvercovou sítí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		

Matematika	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	využívá asociativnost a komutativnost sčítání a násobení k efektivnějším výpočtům řeší příklady se závorkami a více početními výkony se správným pořadím výpočtů	vlastnosti početních operací s přirozenými čísly závorky pořadí početních výkonů
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	ovládá písemné algoritmy početních operací sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel, dbá na správné zapisování jednotlivých řádů pod sebe	písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 písemné násobení jednociferným až trojciferným číslem písemné dělení jednociferným a dvojciferným číslem
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje na jednotlivé řády odhaduje a kontroluje výsledky početních operací řeší příklady násobení a dělení v oboru přirozených čísel, kdy činitel či dělitel je 10, 100, 1000, ...	zaokrouhlování přirozených čísel na daný řád předběžné odhady výsledků
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší slovní úlohy, navrhuje různé postupy řešení řeší jednoduché rovnice s jednou neznámou řeší jednoduché nerovnice	slovní úlohy s více početními operacemi praktické využití matematických operací rovnice, nerovnice
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	zapiše a přečte zlomek graficky vyznačí zlomek na příkladech z běžného života řeší a tvoří úlohy k určování části celku	čtení a zapisování zlomku znázornění vztahu mezi částí a celkem pomocí zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	porovná zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel znázorní příklady na sčítání a odčítání zlomků	sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem
--	---	---

Matematika	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu	desetinná čísla čtvercová síť kruhový diagram
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	na praktických situacích vysvětlí záporná čísla přečte a zapíše záporná celá čísla znázorní záporná čísla na číselné ose	číselná osa – kladná a záporná část měření teploty, čtení a zápis hodnot na teploměru vyjádření dlužné částky
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	pozoruje závislosti a vztahy vytváří projekty orientované ke statistice zapisuje data do tabulky	sběr dat a jejich zpracování aritmetický průměr
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čte graficky vyjádřené závislosti používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací	tabulky, grafy a diagramy soustava souřadnic
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	zkonstruuje jednoduché rovinné útvary ve čtvercové síti i bez ní popisuje základní vlastnosti útvarů	konstrukce jednoduchých rovinných geometrických útvarů vlastnosti jednoduchých geometrických útvarů práce ve čtvercové síti

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii poznává pravidelné mnohoúhelníky, určuje jejich obvod	měření délky v daných jednotkách jednotky délky a jejich převody obvod mnohoúhelníků
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	sestrojí rovnoběžky a kolmice využívá kolmost a rovnoběžnost při konstrukci rovinných útvarů	rovnoběžky, různoběžky, kolmice a jejich konstrukce a zápis
Matematika	5. ročník	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	prohlubuje zkušenosti o obsahu pomocí čtvercové sítě	jednotky obsahu obsahy geometrických rovinných tvarů práce se čtvercovou sítí
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	rozpozná symetrické útvary dokreslí útvar souměrný podle osy určí osy souměrnosti	osová souměrnost práce s čtvercovou sítí
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	ovládá a používá různé řešitelské strategie (pokus-omyl, řetězení od konce...) objevuje zákonitosti jako cestu k urychlení řešení úlohy poznává úlohy s větším počtem řešení	slovní úlohy s netradičními postupy, logické úlohy, magické čtverce, rébusy, úlohy pro rozvoj informatického myšlení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Matematika	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	znázorní celé a racionální číslo na číselné ose ze dvou čísel pozná, které je větší zapiše čísla opačná zná praktický význam absolutní hodnoty provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	celá čísla, racionální čísla - absolutní hodnota, porovnávání, sčítání, odčítání, násobení, dělení;
	ve výpočtech užívá druhou mocninu a odmocninu chápe druhou mocninu jako součin dvou stejných činitelů chápe druhou odmocninu jako opak mocniny zná a používá pravidla pro počítání s mocninami	mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina, počítání s mocninami
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	desetinná čísla - číselná řada, číselná osa, zaokrouhlování
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	vysvětlí pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené zná znaky dělitelnosti pozná, čím je dané číslo dělitelné určí nejmenší společný násobek určí největší společný dělitel	dělitelnost - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti, prvočísla a čísla složená, společný dělitel, společný násobek
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	graficky znázorní zlomek, vyjádří celek pomocí zlomku, rozšíří a zkrátí zlomek, porovná zlomky, najde společného jmenovatele, umí početní operace se zlomky	zlomky - rozšiřování a krácení, porovnávání, převádění na desetinné číslo, sčítání, odčítání, násobení a dělení;
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a	chápe poměr jako rozdělení celku, provádí úpravy poměru krácením a rozšiřováním	poměr - rozšiřování a krácení; poměr - dělení celku v daném poměru, měřítko -

plánů	vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	mapy a plány
-------	--	--------------

Matematika	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům s procenty	procenta - slovní úlohy
	vypočítá jedno procento z daného základu, vypočítá procentovou část, počet procent a základ pomocí jednoho procenta	procenta - výpočet procentové části, výpočet počtu procent, výpočet základu
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Vysvětlí pojem výraz s proměnnou, dosadí za proměnnou a určí hodnotu výrazu, provádí sčítání a odčítání mnohočlenů, provádí násobení a dělení mnohočlenů, vytkne z daného výrazu, užívá vzorce	výrazy - číselné výrazy, výrazy s proměnnými, vzorce
		mnohočleny - sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů, rozklad mnohočlenu na součin, hodnota a smysl lomeného výrazu
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Chápe rovnici jako rovnost dvou výrazů, chápe kořen rovnice, ovládá ekvivalentní úpravy Řeší jednoduché lineární rovnice, provádí zkoušku dosazením Umí najít neznámou v textu slovní úlohy, sestaví rovnici jednoduché slovní úlohy Vyjádří neznámou ze vzorce	Lineární rovnice - rovnost, ekvivalentní úpravy, zkouška, řešení jednoduchých lineárních rovnic, řešení slovních úloh pomocí rovnic, výpočet neznámé ze vzorce
	Řeší alespoň jednou metodou soustavu rovnic	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámým, slovní úlohy řešené soustavou
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	řeší slovní úlohy (pohybové, o společné práci, směsi, s procenty)	procenta - výpočet procentové části, výpočet počtu procent, výpočet základu

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	základy statistiky a pravděpodobnosti - základní pojmy statistiky, diagramy
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat s využitím základních výpočtů	základy statistiky a pravděpodobnosti - aritmetický průměr, modus a medián

Matematika	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-9-2-03 určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	Pozná přímou a nepřímou úměrnost Umí zapsat trojčlenku a řešit ji	trojčlenka, přímá a nepřímá úměrnost
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	přímou a nepřímou úměrnost znázorní tabulkou, rovnicí a grafem	přímá úměrnost a její graf, nepřímá úměrnost a její graf
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	slovní úlohy řeší přímou a nepřímou úměrností	slovní úlohy, reálné situace
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zná a rýsuje základní rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka; používá geometrické značky	základní rovinné útvary - bod, přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	pozná základní rovinné útvary - kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky	rovinné útvary - trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnice, čtyřúhelníky (obecný, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník)
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Chápe úhel jako část roviny Zná jednotky velikosti úhlů Sestrojí úhly různé velikosti Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	úhel - jednotky, velikosti, typy, měření a rýsování

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů odhaduje a vypočítá obsah složitějšího obrazce jako součet obsahů jednoduchých útvarů převádí jednotky délky a obsahu	obvod a obsah čtverce, obdélníku, kosočtverce a kosodélníku, trojúhelníku, lichoběžníku
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových anepolohových konstrukčních úloh	zvládá konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti	konstrukční úlohy - množiny bodů dané vlastnosti v rovině
Matematika	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	načrtne a sestrojí rovinné útvary	konstrukční úlohy - konstrukce kružnice, trojúhelníků a čtyřúhelníků
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Uvede věty o shodnosti trojúhelníků, užije věty při určování shodnosti trojúhelníků	shodnost trojúhelníků - věta sss, věta sus, věta usu
	dodrží zásady správného rýsování	konstrukční úlohy - množiny bodů dané vlastnosti v rovině
		konstrukční úlohy - konstrukce kružnice, trojúhelníků a čtyřúhelníků
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Chápe shodné útvary jako útvary, které se kryjí Narýsuje osově souměrný obrazec Narýsuje středově souměrný obrazec Určí osu souměrnosti osově souměrného útvaru Určí střed středově souměrného útvaru	shodné útvary osová souměrnost, osově souměrné útvary středová souměrnost, středově souměrné útvary
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Charakterizuje a třídí základní prostorové útvary - kvádr, krychle, hranol, válec, jehlan, kužel a koule	krychle a kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel a koule

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	převádí jednotky krychlové vypočítá povrch kvádru a krychle jako součet obsahů čtverců a obdélníků odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádru a krychle, hranolu, válce, jehlanu, kuželu a koule	objem, jednotky objemu povrch, jednotky
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí síť krychle, kvádru, hranolu, válce, jehlanu, kuželu koule v rovině	sítě těles

Matematika	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině	krychle a kvádr - zobrazení
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	konstrukční úlohy, čtyřúhelníky, hranol
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	umí doplnit číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, zvládá popsat vztahy mezi členy	nestandardní aplikační a problémové úlohy
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	zkouší řešit logické a netradiční geometrické úlohy	nestandardní aplikační a problémové úlohy v terénu, ve venkovních prostorech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Svět technologií

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	1	1	2	2	2	2
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Svět technologií
Oblast	Informatika a Fyzika

Charakteristika předmětu	Předmět Svět technologií integruje vzdělávací oblast Informatika a Fyzika. V rámci oblasti Informatiky dává prostor všem Žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení Žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby Žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Z oblasti fyziky jsou integrovaná témata, která s technologiemi přímo či nepřímo souvisí. Výuka je z velké části postavena na měřeních, pokusech a pozorováních, které usnadňují pochopení podstaty jevů. Empirická zkušenost předchází pojmy a definice. Ve výuce je prostor pro kreativitu a rozvoj schopnosti řešit dosud neznámé úkoly, hledat cesty k řešení v situacích, kdy není dán přesný postup a v úvahu přichází i více řešení. Předmět vede k řešení praktických situací, se kterými se setkáváme v každodenním životě, učí soustavně a objektivně pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Je zde kladen důraz na bezpečnost při práci. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá Svět technologií svým specifickým dílem.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Umožňujeme všem dětem dosáhnout svého maxima v rámci IT dovedností. Vycházíme z jejich osvojených kompetencí a umožňujeme je posouvat v rámci jejich schopností. K tomuto účelu používáme autonomní způsob učení, v kterém jsou všechny témata RVP nabízena v uvedených obdobích, ale zároveň je umožněno každému Žáku se posouvat na maximum jeho možností. Výuka je orientována činnostně, s aktivním Žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Výuka probíhá v kmenové třídě, kam si Žáci přenášejí notebooky nebo ve specializované učebně. Při výuce není kladen důraz na pamětné učení, ale na praktické zkušenosti Žáků. Součástí výuky je i práce ve dvojicích či skupinách.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence Žáků	Kompetence k učení: • Žáci pracují individuálně i ve skupinách a sdílejí své zkušenosti v oblasti technologií • Žáci pracují s různými informačními zdroji a kriticky hodnotí získané informace – jde zejména o různé informační zdroje na internetu, které komparují s daty v tištěné podobě. • Žáci přebírají ve skupině různé role, plánují práci. Smysluplná práce na tématech, které Žáky zajímají, je podněcuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení. • Žáci postupují dle konstruktivistického modelu učení, v němž získávají stále větší roli. • Vedeme Žáky k samostatnému pozorování, experimentování, porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti. • Seznamujeme Žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly.

	Kompetence k řešení problémů: • Žáci jsou stavěni do kontextu rychle se rozvíjející se oblasti a postojů společnosti k ní. Toto je pak přenášeno do diskuzí a hledán jejich individuální postoj. • Žáci mají možnost volit různé cesty k vyřešení specifických zadání. • Podněcujeme Žáky k vyhledávání informací, vedeme je k samostatnému řešení problémů. • Vytváříme prostor pro diskuzi o vhodných způsobech řešení. Hledáme při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy. • Připravujeme Žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací.
	Kompetence komunikativní: • Žáci si osvojují různé způsoby elektronické komunikace a specifických přístupů v ní. • Učí se rozeznávat rizikové formy komunikace a umí přistupovat konstruktivně k specifickým situacím. • Žáci vědí, na koho se obrátit v případě problémů a nestandardních situací, které v digitálním světě naleznou. • Vytváříme bezpečné prostředí pro formulaci svých myšlenek a názorů v logickém sledu. • Vedeme Žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu. Učíme Žáky aktivně se zapojovat do diskuze, respektovat jiné názory a vyjadřovat se vhodnými způsoby.
	Kompetence sociální a personální: • Při týmové práci Žáci vytváří pravidla fungování skupiny. Učí se respektovat názory druhých, přebírají zodpovědnost za své chování. • Motivujeme Žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů, podporujeme jejich sebedůvěru. • V rámci online prostoru dokáží odolat nepřiměřeným nabídkám na komunikaci. • Vedeme Žáky k účinné spolupráci ve skupině. Demonstrujeme klady efektivní spolupráce s druhými, oceňování zkušenosti druhých lidí a respektu různých hledisek.
	Kompetence občanské: • Povzbuzujeme je k tomu, aby se podíleli na projektech prospěšných společnosti a přírodě. • Jsou vedeni k porozumění fungování občanské společnosti v IT světě (online petice, přístup k informacím atd.)
	Kompetence pracovní: • Vedeme Žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení; pomáháme Žákům budovat zodpovědnost za plnění povinností a závazků. Společně dodržujeme pravidla práce. • Rozvíjíme schopnost pracovat s hardware a zvládnout drobné opravy a výměny dílů u PC a dalších periférií. • Žáci jsou vedeni k hledání pracovních postupů, které mohou uplatňovat ve svém životě.

	Kompetence digitální: • Žáci používají digitální měřidla a měřicí přístroje k záznamu naměřených dat. K jejich zpracování používají vhodný počítačový software; při řešení problémů využívá ke komunikaci digitální zařízení • Vyhledávají v otevřených zdrojích data k řešení zadaného problému, třídí je a kriticky vyhodnocují zkoumá fyzikální jevy pomocí počítačových simulací • Žáci využívají digitální portfolio
--	--

Svět technologií	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Žák pracuje s texty, obrázky a tabulkami, umístí data správně do tabulky, doplní prvky v tabulce.	data, druhy dat
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Pomocí grafu Žák znázorní vztahy mezi objekty, pomocí obrázku znázorní jev, pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.	graf, hledání cesty, schémata
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Žák sdělí a přečte informaci kódovanou obrázkem.	piktogramy, emodži
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Žák zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text.	přenos na dálku, šifra, kódování

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Sestaví posloupnost příkazů vedoucí k řešení jednoduché úlohy, testuje správnost.	příkazy a jejich spojování, opakování příkazů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Žák vytvoří a použije nový blok, upraví program pro obdobný problém.	vlastní bloky a jejich vytváření
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Žák rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát.	blokově orientovaný programovací jazyk
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	V blokově orientovaném programovacím jazyce Žák sestaví program pro ovládání postavy, jejích pohybů a reakcí. V programu najde a opraví chyby.	příkazy a jejich spojování, opakování příkazů
		ke stejnému cíli vedou různé algoritmy
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žák nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.	systém, struktura, prvky, vztahy
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Žák doplní posloupnost prvků, v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný.	doplňování tabulky a datových řad, kritéria kontroly dat, řazení dat v tabulce, vizualizace dat v grafu

Svět technologií	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Žák vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem.	termíny program a příkaz
	Žák edituje digitální text, vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video, uloží svoji práci do souboru, otevře soubor, používá krok zpět, zoom.	jednoduché ovládání počítače - myš, kreslení, klávesnice, psaní a úprava textu, přehrávání zvuku
	Žák najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace.	počítačová data, práce se soubory propojení technologií, internet úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš

	Žák pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží.	digitální zařízení zapnutí a vypnutí zařízení / aplikace, ovládání aplikací
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Žák uvede příklady využití digitálních technologií. Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí.	využití digitálních technologií
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žák si pamatuje a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj.	ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele
	Žák rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc.	technické problémy a přístupy k jejich řešení
	Žák dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením.	pravidla práce s digitálním zařízením
Svět technologií	5. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Svět technologií	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Žák najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), odpoví na otázky na základě dat v tabulce, popíše pravidla uspořádání v existující tabulce, doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy.	data v grafu a tabulce, porovnání dat v tabulce a grafu, řešení problémů s daty, kontrola hodnot v tabulce
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žák rozpozná zakódované informace kolem sebe, zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady, zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer, zakóduje v obrázku barvy	přenos informací, standardizované kódy, znakové sady, identifikace barev, barevný model
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený	Žák vysvětlí známé modely jevů, situací, činností. Pomocí ohodnocených a orientovaných grafů řeší problémy.	standardizovaná schémata a modely, ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu, orientované grafy, modely

model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní		
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	V mapě a dalších schématech Žák najde odpověď na otázku, vyhledá chybu.	standardizovaná schémata a modely, ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu, orientované grafy, modely
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Po přečtení programu Žák vysvětlí, co vykoná.	vytvoření programu
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Žák řeší problémy sestavením algoritmu.	tvorba a zápis algoritmu
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Žák vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	podprogramy

Svět technologií	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	V blokově orientovaném programovacím jazyce Žák sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost, používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování. Žák používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna.	vytvoření programu opakování, cykly podmínky, větvení programu
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.	vytvoření programu

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žák popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje, pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Žák používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy. Řeší problémy výpočtem s daty.	použití vzorců u různých typů dat (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) funkce s číselnými a textovými vstupy
	Žák seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně). Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy.	řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Žák připiše do tabulky dat nový záznam.	vkládání záznamu do databázové tabulky
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Žák navrhne tabulku pro záznam dat, propojí data z více tabulek či grafů.	evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce, filtrování, řazení a třídění dat

Svět technologií	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Žák pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením. Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich. Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní.	HW a SW, operační systémy, fungování nových technologií (např. virtuální realita, UI, smart technologie)
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	Žák uloží textové, grafické, zvukové a multimediální	datové a programové soubory, správa souborů,

s ohledem na jejich další zpracování či přenos	soubory, vybere vhodný formát pro uložení dat.	struktura složek
	Na příkladu Žák ukáže, jaký význam má komprese dat.	komprese a formáty souborů
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Žák vytvoří jednoduchý model sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě.	školní počítačová síť, fungování a služby internetu, princip e-mailu
		přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa
	Na schematickém modelu Žák popíše princip zasílání dat po počítačové síti.	sítě - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě
	Žák vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu.	struktura a principy Internetu, datacentra, cloud; Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL; princip cloudové aplikace
	Žák vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat.	zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Žák nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje.	instalace aplikací, aktualizace

Svět technologií	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Žák porovná různé metody zabezpečení účtů. Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.	postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna

	Žák diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.	digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat
		fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
	Žák diskutuje o cílech a metodách hackerů.	bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Žák určí, zda je dané těleso v pohybu či v klidu a jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	pohyby těles – klid a pohyb tělesa, popis pohybu (trajektorie, dráha a čas), pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas, určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas	pohyb přímočarý a křivočarý pohyby těles - rychlost a dráha rovnoměrného pohybu
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Rozpozná, zda na dané těleso působí síla, popř. jakým směrem, a pomocí siloměru změří velikost působící síly. Odhadne, jaký účinek bude mít působící síla na těleso	vzájemné působení těles, síla a její měření
	Užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých příkladů	gravitační pole a gravitační síla
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly	tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí
Svět technologií	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí	Newtonovy zákony

	Vysvětlí vznik atmosférického tlaku a určí tlak plynu v uzavřené nádobě, popíše změny atmosférického tlaku v závislosti na nadmořské výšce	hydrostatický a atmosférický tlak, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
	Objasní princip některých činností z praxe založených na vytvoření podtlaku a přetlaku Formuluje a vysvětlí Archimédův zákon	Archimédův zákon – vztaková síla; tlak v uzavřené nádobě - podtlak, přetlak
	Na základě znalosti hustoty tělesa a tekutiny předpoví chování tělesa v této tekutině	potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Žák je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlosti a hmotnosti	pohybová a polohová energie, vzájemné přeměny těchto energií
	Řeší jednoduché úlohy na téma výkon Určí, kdy těleso ve fyzikálním významu koná práci	vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Vysvětlí na základě zákona o zachování energie jednoduché příklady přeměny forem energií a jejich přenosu	práce, výkon, energie
	Dokáže popsat různé způsoby výroby a přenosu el. energie	výroba a přenos elektrické energie
	Popíše nepříznivé vlivy výroby el. energie na životní prostředí, na základě poskytnutých materiálů diskutuje o rizicích a výhodách jednotlivých zdrojů energie	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
	Popíše formy energie, se kterými se může setkat v přírodě	formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon

Svět technologií	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a	Určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka

kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Rozhodne, v jakém látkovém prostředí se bude zvuk šířit Chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny Rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí	vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; tón, výška a barva zvukového tónu
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Uvede příklady, kdy se setkává s nadměrným hlukem	hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Pracuje se stavebnicí Boffin, vytváří různé elektrické obvody podle návodu Identifikuje schematické značky součástí el. obvodu a pojmenuje jednotlivé součásti el. obvodu	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změř elektrický proud a napětí	Pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem el. proud, rozliší stejnosměrný proud od střídavého Objasní účinky el. proudu (tepelné, světelné, pohybové)	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Popíše funkci transformátoru	stejnosměrný a střídavý elektrický proud, transformátor
	Uvede příklady el. vodičů a izolantů, vysvětlí jejich rozdílné vlastnosti	vodiče, izolanty, elektrický zdroj, polovodič
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích Chápe, jak funguje kompas, a pomocí kompasu určí světové strany	magnetické pole – magnetická síla; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla, rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží Objasní vznik stínu, uvede příklady průhledných, průsvitných a neprůhledných optických prostředí	vlastnosti světla – zdroje světla; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)

Svět technologií	9. ročník	
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici	Porozumí pojům krátkozrakost, dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi	rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; zobrazení lomem tenkou spojkou a

Či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	rozptylkou (kvalitativně);
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

Svět kolem nás

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

3	3	3	3	3	6	6	7	7
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Svět kolem nás
Oblast	Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Tento předmět zasahuje do různých oblastí života a světa, který nás obklopuje. Týká se rodiny, člověka, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví i dalších zajímavých témat. Dívá se jak do historie, tak i do současnosti a směřuje žáky k dovednostem důležitým pro praktický život. Rozvíjí také jeho poznatky v oblasti pozorování, pojmenovávání věcí, jevů a dějů, hledá jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Učí žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, krásy přírody i lidských výtvarů, vede k porozumění soudobého života, upozorňuje na jeho problémy. Oblasti fyziky a chemie vedou k porozumění přírodním zákonitostem. Výuka je z velké části postavena na měřeních, pokusech a pozorováních, které usnadňují pochopení podstaty jevů. Empirická zkušenost předchází pojmy a definice. Ve výuce je prostor pro kreativitu a rozvoj schopnosti řešit dosud neznámé úkoly, hledat cesty k řešení v situacích, kdy není dán přesný postup a v úvahu přichází i více řešení. Vede k řešení praktických situací, se kterými se setkáváme v každodenním životě, učí soustavně a objektivně pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Je zde kladen důraz na bezpečnost při práci. Smyslem předmětu je vytvoření všeobecného přehledu, zvládnutí práce s informacemi (vyhledávání, kritické hodnocení a třídění, diskuse, argumentace atd.), získání kladného vztahu ke vzdělávání a utváření aktivního postoje k řešení potřeb občanské společnosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka předmětu Svět kolem nás tvoří na prvním stupni hlavní náplň projektů a je také součástí dne v terénu. Na druhém stupni zahrnuje vzdělávací obory Výchova k občanství, Přírodopis, Fyzika, Chemie, Zeměpis a Dějepis. Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině, kdy se často uplatňuje vzájemné učení, ale také individuální práce jednotlivce, či práce ve dvojicích, či skupinách. Při výuce pracujeme s portfoliem. Je kladen důraz na možnost žáků volit si témata, se kterými se seznámí víc do hloubky, vrstevnické učení a týmovou práci, řešení praktických úkolů a propojování učiva z různých vzdělávacích oblastí. Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy, v přírodě, na kulturních akcích, ve spolupráci s jinými organizacemi.

Integrace předmětů	• Zeměpis • Přírodopis • Fyzika • Chemie • Výchova k občanství • Dějepis • Člověk a jeho svět • Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k samostatnému pozorování, experimentování, porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti. Umožňujeme poznávat smysl a cíl učení, hledat pozitivní vztah k učení, posuzovat vlastní pokrok. Pomáháme určovat překážky či problémy bránící učení a plánování si, jakým způsobem mohou žáci své učení zdokonalit. Seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. Žáci pracují ve skupinách delší dobu na projektu spojujícím několik oblastí vzdělávání. Dostávají tak komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy a jejich vzájemné vztahy. Mohou se podílet na výběru projektu i na jeho obsahu tak, aby ho vnímali jako smysluplný, kladou otázky a hledají na ně odpovědi. Žáci pracují s různými informačními zdroji a kriticky hodnotí získané informace. Přebírají ve skupině různé role, plánují práci. Smysluplná práce na tématech, které žáky zajímají, je podněcuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
	Kompetence k řešení problémů: Při práci na projektech jsou žáci postaveni před řešení různých dílčích problémů, přičemž bereme ohled na jejich věk a stupeň samostatnosti. Jsou povzbuzováni k vytváření vlastních originálních postupů řešení, k tomu, aby vytrvali a dotahovali své nápady do konce. Pracujeme s chybou jako s prostředkem učení, vedeme žáky k reflexi svých činů a k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí. Některé projekty se zabývají aktuálními problémy ve společnosti. Žáci se učí přejímat svůj díl zodpovědnosti a podílet se například na řešení sociálních nebo ekologických problémů v místě, kde žijí.
	Kompetence komunikativní: Většina práce probíhá ve větších nebo menších skupinkách. Žáci jsou přitom motivováni spolu komunikovat v nejrůznějších situacích. Učí se výstižně vyjadřovat, formulovat svoje myšlenky, naslouchat druhým lidem. Při prezentování vlastní práce se učí kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, využívají informační a komunikační technologie.

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence sociální a personální: Při týmové práci žáci vytváří pravidla fungování skupiny. Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině. Společně se podílíme na vytváření pravidel práce v týmu na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti. Učí se respektovat názory druhých, přebírají zodpovědnost za své chování. Motivujeme žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů, podporujeme jejich sebedůvěru. Budujeme v žácích spoluzodpovědnost za atmosféru v kolektivu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi.
	Kompetence občanské: Žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně podíleli na fungování školy. Spolupracují na nastavování pravidel společného soužití. V praxi se tak na úrovni příslušné svému věku přirozeně seznamují s fungováním společnosti, učí se chápat společenské normy a pravidla. Žáci se učí respektovat druhé lidi. Povzbuzujeme je k tomu, aby se podíleli na projektech prospěšných společnosti a přírodě.
	Kompetence pracovní: Součástí projektů, na kterých žáci pracují, je často i praktická činnost. Učí se bezpečně používat různé nástroje, chránit zdraví svoje i spolužáků, brát ohled na ochranu životního prostředí. Žáci provádějí finanční rozvahu svých projektů, nakupují materiál, rozvíjejí podnikatelské myšlení.
	Kompetence digitální: Vedeme žáky k osvojování základních hygienických, režimových a jiné zdravotně preventivních návyků s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevovat vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi. Žáci provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určují jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií.

Svět kolem nás	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	vyznačí na mapě svůj dům a cestu do školy, zná možná nebezpečí na cestě	domov, orientace v místě bydliště, škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	uvede základní informace o své obci a zemi, ve které žije, zorientuje se v jednoduché mapě, nakreslí vlastní schéma a zanes do něj pro něj významné prvky	okolní krajina (místní oblast, region) země, v níž žijeme – hranice, státní symboly práce s mapou - hlavní město a velká města, velké řeky, pohoří a nížiny, země sousedící s ČR, světové strany lidské zásahy v krajině
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	používá správně pojmy: rodiče, sourozenci, teta, strýc, bratranec, sestřenice, prarodiče a vysvětlí, jaký mají v rodině úkol projevuje toleranci k ostatním lidem, dokáže říct svůj názor a tolerovat názory druhých vytváří a dodržuje pravidla soužití ve škole	rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezilidské vztahy (tolerance, vlastní názor), Život a funkce rodiny, průběh lidského života, pravidla a jejich dodržování
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	uvede příklady lidských činností a jejich význam, přiřadí výrobek ke správnému zaměstnání, orientuje se v možnostech, jak trávit volný čas	práce fyzická a duševní (výrobky, výsledek práce) lidská povolání volný čas a jeho využití
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	určí datum, letopočet, čas, uvede situaci z minulosti, současnosti a situaci, která nastane v budoucnu	orientace v čase a časový řád, určování času, kalendář, režim dne, roční období, současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, předmětů denní potřeby

Svět kolem nás	3. ročník	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	uveďte kulturní památky v okolí, vypráví o historii a současnosti své obce vypráví báji, pověst ze svého kraje	zajímavosti z historie obce a její současnost některé regionální památky báje, mýty, pověsti minulosti a přítomnosti rodného kraje
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	seznamuje se s rodinnou historií mapuje a poznává svou rodinnou tradici zná význam svátků z perspektivy lidové kultury	rodokmen - moji předci a jejich vzpomínky lidové zvyky a tradice významné dny a svátky
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	porovnává jednotlivá roční období pozoruje změny v přírodě chápe střídání dne a noci	roční období změny počasí v průběhu roku kalendář přírody
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	zařadí správně přírodniny do živé či neživé přírody pozoruje, seznamuje se a pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy	živá a neživá příroda zástupci rostlin a živočichů typických pro různá přírodní společenstva
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	měří, porovnává a zapisuje jednoduché pokusy prakticky využívá základní jednotky třídí získané informace	látky a jejich vlastnosti pokusy měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	pojmenuje základní části lidského těla uplatňuje zásady zdravé výživy orientuje se v cestách přenosu nejčastějších infekčních chorob a s pomocí dospělých se dovede před nimi chránit, předchází úrazům	péče o zdraví zdravá výživa denní, pitný a pohybový režim nemoc základní části lidského těla
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	diskutuje o účinných způsobech ochrany zdraví bezpečně se pohybuje na silnici v roli chodce cíleně používá ochranné prvky v silniční dopravě vybavuje si krizová telefonní čísla	bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu a v krizových situacích tísňová telefonní čísla dopravní výchova

Svět kolem nás	3. ročník	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	zná základní možná rizika včetně návykových látek a umí jim předcházet, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné	krizové situace (šikana, návykové látky, situace hromadného ohrožení). způsoby komunikace s operátory tísňových linek odmítnutí komunikace s neznámými lidmi jak si říct o pomoc
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	je seznámen s možnými mimořádnými událostmi a se způsoby chování v těchto situacích – přírodní katastrofy a další ohrožení	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (požár, varovný signál, evakuace)
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	poznává jednotlivé rostliny, pozoruje, popisuje různé vlivy působící na rostliny, provádí záznam	pozorování přírody, rostliny a jejich druhy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		

Svět kolem nás	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	zakreslí polohu svého bydliště a školy do plánu části obce, orientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky	bydliště mikroregion
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	umí se bezpečně pohybovat v přírodě, objevovat ji a pobývat v ní, používá k orientaci v mapách hlavní i vedlejší světové strany, určí přibližně světové strany v přírodě, pracuje s kompasem v terénu, zorientuje mapu	světové strany práce s mapou zásady pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	čte a zpracovává údaje z obecně zeměpisné mapy, politické mapy a dalších (podnebí, zemědělství...) pracuje s legendou mapy a chápe měřítko mapy orientuje se na mapě Evropy – státy, významné prvky povrchu orientuje se na mapě světa – kontinenty, oceány	atlas, mapy, plány, legenda, měřítko mapy, povrch, vodstvo ČR Evropa – pojmy: poloostrov, záliv, vnitrozemský, přímořský stát svět – pojmy: kontinent, oceán, moře, průplav, průliv, rovník, rovnoběžka, poledník, obratník, polární kruh
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	orientuje se v uspořádání ČR, zná typické znaky jednotlivých krajů ČR	kraje ČR (povrch, města, památky, osobnosti)
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	seznámí s navštíveným místem, popíše polohu místa, cestu, vystihne zvláštnosti, doporučí návštěvu místa	cizí země a jejich zajímavosti
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	popíše principy rozhodování v demokratické společnosti a hlavní orgány rozhodování v našem státě, zná symboly naší státnosti, seznamuje se se způsobem vedení obce	rozdělení moci v ČR, státní aparát, funkce státu, státní symboly

Svět kolem nás	5. ročník	
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	podílí se na tvorbě pravidel života třídy, uvědomuje si a dodržuje pravidla chování vůči dospělým i vrstevníkům učí se základům chování ke druhému pohlaví při simulacích a hrách orientuje se v příbuzenských vztazích, sestaví svůj jednoduchý rodokmen	život ve společenství třídy vztahy mezi pohlavími rodina obec
	uplatňuje principy kooperace při společných činnostech, vyjadřuje své názory, naslouchá ostatním a hledá společná řešení, nesouhlas umí vyjádřit vhodným způsobem a zdůvodnit jej	vlastnosti lidí způsoby řešení problémů
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	respektuje dohodnutá pravidla, umí rozeznat jejich nedodržování ze strany druhých seznámí se s právy dítěte, rozezná chování, které jim odporuje umí požádat o pomoc při pocitu ohrožení, postavit se bezpráví	pravidla slušného chování principy demokracie základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy	respektuje osobní vlastnictví spolužáků uvědoměle používá školní majetek umí hospodařit se svým kapesným zná ceny běžných potravin, drobných školních potřeb pozná české mince a bankovky uvede příklad využití platební karty odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi na příkladech objasní rizika půjčování peněz uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	vlastnictví osobní, soukromé, majetek školy kapesné, ceny běžných potravin reklamace rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hotovostní a bezhotovostní platby banka jako správce peněz, úspory, půjčky

Svět kolem nás	5. ročník	
ČJS-5-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	používá jednotky času orientuje se v kalendářním roce uvědomuje si rozvržení činností v rámci dne, týdne, sám plánuje své činnosti rozlišuje minulé a současné, používá pojmy k časovému zařazení událostí	čas jako fyzikální veličina časová osa: pojmy století, tisíciletí, letopočet dějiny jako časový sled událostí datum kalendář rozvrh dne
ČJS-5-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	využívá návštěv knihoven, muzeí a galerií jako příležitost k pochopení minulosti	knihovny, muzea, galerie, besedy
ČJS-5-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	orientuje se v jednoduše nastíněných důležitých událostech naší historie zná jména a význam některých osobností zná historii obce a regionu	současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby vybrané kapitoly z historie vlasti a významné osobnosti ilustrující měnící se způsob života našich předků v různých obdobích historie obce a regionu
	vyhledá v kalendáři státní svátky a významné dny seznáme se s důvody jejich slavení	rituály, státní svátky, historické souvislosti, porovnání současnosti a minulosti
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	zná složení a vlastnosti vody, vzduchu, půdy rozlišuje běžně známé horniny a nerosty a zná jejich využití chápe závislost živých přírodnin na prostředí vytvářeném neživými přírodninami zná význam zelených rostlin pro obnovu kyslíku v atmosféře vyhledá a popíše problémy životního prostředí oblasti, kde žije a porovná je s problémy z jiných oblastí	neživé přírodniny živé přírodniny (houby, rostliny, živočichové) vztah mezi živými a neživými přírodninami základní podmínky života voda, vzduch, koloběh vody v přírodě
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	zná uspořádání sluneční soustavy, rozdíl mezi hvězdou a planetou, popíše pohyby Země a Měsíce a časové jednotky z nich odvozené (den, měsíc, rok), vysvětlí střídání ročních období v naší zeměpisné šířce	sluneční soustava pohyby Země a Měsíce gravitace

Svět kolem nás	5. ročník	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	rozlišuje základní zeměpisné pásy, jejich umístění, rozdílné podnebí a životní podmínky v nich, zařadí běžně známá exotická zvířata do zeměpisného pásu a kontinentu orientuje se v životních podmínkách známých ekosystémů popíše jednoduše ekosystém ze svého okolí a organismy v něm	zeměpisné pásy ekosystémy, biotopy, potravní řetězec
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	zná běžně rozšířené druhy v okolí zařadí jedince do skupiny podle společných znaků, popíše jeho tělo a způsob života k zařazení a pojmenování využívá atlasy, encyklopedie a jednoduché klíče	houby, rostliny, živočichové jednoduché třídění na známé skupiny, popis stavby těla, způsobu života, pozorování druhů nacházejících se v okolí
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	chápe vliv lidí na životní prostředí, aktivně třídí odpad zná nejvyužívanější suroviny, jejich původ sezná se s alternativními zdroji energie, ekologickým zemědělstvím, posuzuje jejich výhody a nevýhody zajímá se o dění v ČR i ve světě, orientuje se v environmentálních problémech, ví o oblastech ohrožených přírodními katastrofami	využívání přírodních zdrojů obnovitelné přírodní zdroje ekologické problémy současnosti likvidace odpadů Živelní pohromy a přírodní katastrofy
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	naplánuje, provede, pozoruje, zaznamená a zhodnotí pokus, pozorování používá správné názvy veličin, názvy základních i odvozených jednotek a jejich značky provede měření vybraným měřidlem, zaznamená výsledky	rozpustnost látek skupenství vody práce s mikroskopem měření veličin (hmotnost, délka, objem, obsah, čas, teplota)
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	vysvětlí funkci orgánových soustav zná některé vlivy ohrožující fungování lidského těla, vysvětlí je rozlišuje běžné nemoci a úrazy, dovede s před nimi bránit	lidské tělo jednotlivé orgánové soustavy vlivy ohrožující jednotlivé soustavy (nadváha, drogy, neléčené nemoci, stres) běžné nemoci, úrazy - prevence

Svět kolem nás	5. ročník	
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	zná způsob vzniku nového jedince popíše přiměřeným způsobem průběh těhotenství a porod, vývoj dítěte po narození popíše rozdíly mezi pohlavími (fyzické, duševní) rozumí projevům pohlavního dospívání zná nebezpečí pohlavně přenosných nemocí a způsob ochrany před nimi	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce vývoj jedince základy sexuální výchovy
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	chápe nutnost zapojit se do společných činností přebírá odpovědnost za svůj podíl práce umí si rozvrhnout činnost během dne, týdne, orientuje se v poznámkách (diář) ví, který druh odpočinku (aktivně, pasivně) mu vyhovuje	dělba práce, povinnosti ve skupině (třída, rodina) denní režim, týdenní režim relaxace
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	na modelových situacích se učí zvládat mimořádné události uplatňuje pravidla bezpečnosti v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	bezpečné chování v rizikovém prostředí ohrožení jinou osobou, úraz, nehoda živelná katastrofa bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	odmítne nabízené cigarety, alkohol i látky neznámého původu a účinku ví i o dalších závislostech a uvědomuje si jejich nebezpečí	drogové závislosti (drogy, kouření, alkohol, léky) závislost na počítačových hrách, hracích automatech
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	rozlišuje potraviny zdravé prospěšné a nezdravé, navrhne jídelníček dodržuje pitný režim zná vliv některých vitamínů a minerálů na zdraví uvědomuje si vliv fyzické aktivity na zdraví dodržuje základní hygienické návyky	zdravý životní styl výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy osobní hygiena, duševní hygiena

Svět kolem nás	5. ročník	
ČJS-5-5-07 rozpozná Život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	vhodně reaguje v případě úrazu ošetří drobné poranění zná telefonní čísla záchranné služby a další, je schopen přivolat pomoc zajistí pomoc dospělé osoby, lékaře v případě potřeby komunikuje s lékařem o problému	Život ohrožující zranění drobná poranění a způsoby jejich ošetření důležitá telefonní čísla
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pozorování, pokusy	pěstování rostlin ze semen v místnosti nebo na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) pěstitelské pokusy
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	seznamuje se se základními podmínkami pro život rostlin, aplikuje je v péči o rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	při péči o rostliny používá vhodné náčiní	půda a její zpracování
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dbá osobní hygieny, mytí rukou, volí vhodný pracovní oděv, poskytne první pomoc	první pomoc, hygiena, bezpečnost práce

Svět kolem nás	5. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení

Svět kolem nás	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Žák se orientuje v daných pojmech : základní projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, vývoj, rozmnožování, vývin, reakce na podněty. Žák se seznámí s názory na vznik života.	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Žák zvládá pojmy a příklady pohlavního a nepohlavního rozmnožování.	pohlavní a nepohlavní rozmnožování - rozdíly a příklady
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Žák se seznámí s dědičností a významem a využíváním genetiky v praxi.	dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, geny, křížení
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Žák se seznámí s nemocemi způsobenými virem a bakteriemi u člověka, rostlin a živočichů. Pochopí souvislosti s podáním antibiotiky a očkováním.	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití prevence nemocí
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Žák se seznámí se základními druhy hub, rozpozná je v terénu s využitím atlasu.	houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Žák pochopí základní stavbu a funkci částí rostlinného těla teoreticky i prakticky při pokusech v LP, seznámí se s typy rostlinných pletiv, zná jejich základní funkci.	základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) vnitřní a vnější stavba orgánů rostlin a jejich funkce
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Žák pochopí způsob rozmnožování, základní stavbu těla rostlin a jejich pěstování.	fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování

Svět kolem nás	9. ročník	
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Žák pochopí rozdíly mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami, základní stavbu těla, pozná nejznámější čeledi a jejich zástupce v ČR. Žáci se seznámí s nejznámějšími léčivkami, způsobem sběru a uchovávání. Žáci se naučí používat botanický klíč.	systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Seznámí se se základním členěním, porovnává vnitřní a vnější stavbu těla u různých skupin živočichů. Porozumí dalším vývojově daným odlišnostem v základních projevech života (pojmy teplokrevný studenokrevný živočich, dýchání žábami nebo plícemi atd.)	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Žák zná základní taxonomické skupiny živočichů, jejich hlavní znaky, dovede zařadit vybrané zástupce.	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Objasní způsob života a základní projevy chování živočichů (příjem potravy, rozmnožování, migrace) a jejich přizpůsobení danému prostředí.	projevy chování živočichů, rozšíření, přizpůsobení se prostředí
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Dovede posoudit význam živočichů v přírodě i pro člověka, chápe důležitost ochrany živočišných druhů. Dodržuje zásady bezpečnosti při styku se zvířaty.	význam a ochrana živočichů, živočišná společenstva hospodářsky a epidemiologicky významné druhy
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Žák se seznámí se stavbou lidského těla. Pochopí (i na základě vlastních zkušeností) jejich funkci a souvislost mezi prací jednotlivých orgánů a orgánových soustav.	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy, vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Žák se orientuje v základních vývojových stupních člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Žák se seznámí s rozmnožovací soustavou muže a ženy, pochopí vznik a vývoj nového jedince.	rozmnožování člověka, základy sexuální výchovy vývoj jedince

Svět kolem nás	9. ročník	
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Žák se naučí základy prevence nemocí a objasní vliv zdravého Životního stylu. Osvojí si základy 1. pomoci (ošetření zlomeniny, krvácení, umělé dýchání).	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a Životního stylu na zdraví člověka
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Rozpozná vybrané druhy nerostů a hornin podle charakteristických vlastností.	nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků;
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Žák zná základní geologické procesy, při kterých se utvářela Země a její atmosféra. Pochopí podstatu horninového cyklu. Získá přehled, kde se jednotlivé horniny vyskytují v ČR i ve světě a jejich případné využití pro člověka.	Země – vznik a stavba Země
		vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Žák uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. Pochopí příčiny a důsledky pohybu kontinentů, vzniku sopečné činnosti a hlavní příčiny zemětřesení.	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Žák se orientuje v různých společenstvech, uvede příklady výskytu organismů	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Žák pochopí princip existence živých a neživých složek ekosystému. Ví, bez kterých látek (voda, kyslík, živiny, sluneční záření) by nebyl život na Zemi možný, na kterých látkách jsou závislé jednotlivé skupiny organismů. Umí vysvětlit pojmy organická a anorganická látka.	vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí základní podmínky života, organické a anorganické látky

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Žák porozumí principu potravního řetězce a potravní pyramidy, umí je sestavit a zařadit do nich i člověka.	potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Žák dovede posoudit kladné i záporné vlivy působení člověka na životní prostředí, diskutuje o vlivu těžby surovin, možnostech nápravy škod a zamýšlí se nad budoucností, kdy většina surovin bude vytěžena.	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území významní biologové a jejich objevy
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Žák provádí prakticky pozorování přírody pomocí různých metod.	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, herbáře a sbírky, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů

Svět kolem nás	9. ročník	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	dokáže se orientovat v grafech, diagramech a mapách	komunikační geografický a kartografický jazyk vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy;
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace; plán, mapa; symboly, značky, vysvětlivky, měřítko; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat glóbus, měřítko glóbusu, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a	objasní důsledky pohybů Země	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období,

organismů		světový čas, časová pásma
Svět kolem nás	9. ročník	
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	uveďte příklady tvarů zemského povrchu	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	uveďte příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost, uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	system přírodní sféry na planetární a na regionální úrovni geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria;
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů, charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	rozlišuje příčiny změn v regionech světa	modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	uveďte příklady ze statistiky obyvatelstva	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel, vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace

Svět kolem nás	9. ročník	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Chápe procesy světového hospodářství	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a Životní úrovně
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	umí pojmenovat hlavní hospodářské oblasti	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace;
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	umí porovnávat státy	hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států;
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	vyhledává v mapách hlavní změny	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uveď příklady přírodních a kulturních krajinných složek	vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu, důležité pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)

Svět kolem nás	9. ročník	
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu, důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy, rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, struktura hospodářství;
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euregionech
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	umí vyjmenovat hlavní organizace jímž je ČR členem	transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	ovládá zobrazování mapy	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Svět kolem nás	9. ročník	
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	uvede příklady z historie, které významným způsobem ovlivnily podobu dnešního světa	Význam zkoumání dějin
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	vysvětlí, proč a kde se uchovávají historické prameny	získávání informací o dějinách
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	na časové ose vyznačí periodizaci dějin	periodizace dějin
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	seřadí chronologicky jednotlivé vývojové etapy člověka	starší a střední doba kamenná
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	vysvětlí způsob života lidí v neolitu	mladší doba kamenná
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	vyjmenuje společné znaky staroorientálních států	Mezopotámie Egypt Indie, Čína
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	orientuje se v hlavních vynálezech a nejvýznamnějších památkách starověku	kulturní odkaz nejstarších civilizací
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	vysvětlí přínos řecké a římské kultury pro evropskou civilizaci	dědictví antiky vznik křesťanství
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	srovná formy vlády konkrétních (městských) států	antické Řecko a Řím
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	popíše základní informace o proměnách Evropy na počátku středověku	stěhování národů vznik nových států

Svět kolem nás	9. ročník	
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj Českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	uvede první státní útvary na našem území, uvede základní informace z období počátků Českého státu	počátky Českého státu
D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v Životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti, charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	rozeznává období rozkvětu Českého státu v době přemyslovské a lucemburské, uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	rozeznává rozdíly období středověku a novověku, uvede nejvýraznější osobnosti evropské i české renesance a reformace	renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	uvede důsledky husitských tradic v dnešní české společnosti	husitství v českých zemích a jeho význam
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	zámořské objevy a počátky dobývání světa
D-9-5-04 objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období, pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	Český stát a velmoci v 15.–18. století
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	uvede zásadní historické události v naší zemi v souvislosti s evropským konfliktem, pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v souvislosti s třicetiletou válkou	třicetiletá válka, její příčiny a důsledky
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	uvede zásadní rozdíly mezi renesancí a barokem, pojmenuje nejvýraznější osobnosti a památky českého baroka	barokní kultura a osvícenství

Svět kolem nás	9. ročník	
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	popíše příčiny modernizace evropské společnosti v novověku a hlavní rozvojové oblasti	industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	uvede důsledky francouzské revoluce pro dnešní společnost	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	uvede základní historické události v naší zemi v 19. století, vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	popíše příčiny prohloubení sociálních rozdílů v různých částech světa a důsledky nerovností v tzv. dlouhém 19. století	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů, politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva, kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války, uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	rozpoznává klady a zápory zřízení Československé republiky	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války	mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 2. světové války	druhá světová válka, holokaust

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření, dějiny evropské integrace
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	popíše průběh a důsledky tzv. studené války pro situaci v zemích východního bloku	vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	uvede příklady bývalých koloniálních velmocí a důsledků dekolonizace	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje

Svět kolem nás	9. ročník	
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	rozpozná důležité státní symboly sousedních států	státní symboly, státní svátky, významné dny
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	rozpozná projevy mezi nacionalismem a vlastenectvím	pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, významné osobnosti, rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	dokáže kriticky myslet o médiích a ověřuje si informace	osobní vlastnictví, vandalismus, masová kultura, prostředky komunikace,
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, postavení mužů a žen, pomoc lidem v nouzi, osobní a neosobní vztahy, komunikace, konflikty v mezilidských vztazích a způsoby jejich řešení

Svět kolem nás	9. ročník	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům, respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, vzájemná tolerance problémy lidské nesnášlivosti
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti	je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	práva a povinnosti Žáků, význam a činnost Žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním	projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	chápe význam osobních vlastností na úspěch v životě	systém osobních hodnot, sebehodnocení, vůle, strategie při překonávání překážek
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	chápe důležitost sebepoznání a uvědomuje si negativních důsledků stereotypů	vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, stereotypy v posuzování druhých lidí
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	formuluje své nejbližší plány	Životní cíle a plány, Životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	chápe formy vlastnictví a základy hospodaření s penězi	formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví

Svět kolem nás	9. ročník	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti	formy placení, rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	hotovostní a bezhotovostní platba, debetní a kreditní karty
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	uvede příklady služeb, které banky nabízejí	banky a jejich služby, aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	chápe základy finanční gramotnosti	produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	uvědomuje si principy tržního hospodářství	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	uvede nejčastější typy států a základní principy ústavy ČR	znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR

Svět kolem nás	9. ročník	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	uvede základní prvky fungování demokratické společnosti, chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy, uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	složky státní moci, jejich orgány a instituce orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	chápe výhody demokratického zřízení	znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	význam a formy voleb do zastupitelstev
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu, uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	chápe důležitost právního státu uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	význam a funkce právního řádu
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	uvede příklady některých smluv	právní norma, předpis, publikování právních předpisů, běžné smlouvy
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	odpovědnost za své jednání
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu	orgány právní ochrany občanů, soustava soudů
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy, v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost

Svět kolem nás	9. ročník	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	chápe negativa korupčního jednání	korupce
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	evropská integrace – podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	uvede příklady globálních problémů a vyjádří svůj názor	Projevy globalizace, významné globální problémy, příčiny a důsledky
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	chápe důsledky globálních problémů na lokální místa a naopak	globální a lokální problémy, možnosti jejich řešení na úrovni obce, regionu
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	seznamuje se s různými druhy povolání lidí, pracovišť, pracovních prostředků	povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	rozlišuje látku a těleso popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynou, uvede příklady vlastností u jednotlivých skupenství ovládá značky a jednotky základních veličin dokáže změřit důležité veličiny a převádí jejich jednotky	látky a tělesa skupenství látek měřené veličiny a jejich jednotky - délka, objem, hmotnost, teplota, čas
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	sleduje pokus s mícháním barvy ve vodě a vyvodí z toho důsledky	difuze, Brownův pohyb, Částicové složení látek
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	uvede příklady, kdy se v praxi setkáme se změnou objemu či délky při zahřívání	změna objemu, délky v závislosti na teplotě
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	při praktickém měření vypočítá hustotu vody a ledu	vztah mezi hustotou látky a hmotností, resp. objem tělesa (s použitím tabulek pro ZŠ)

Svět kolem nás	9. ročník	
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Orientuje se v základní chemické terminologii.	Chemie jako věda.
	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	Vlastnosti látek: hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost.
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Seznámí se se zásadami práce v laboratoři, varovnými značkami, R-věťami a H-věťami. Popíše zásady první pomoci při poleptání/ popálení	Zásady bezpečnosti práce, výstražné symboly
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	Uvede příklady čistých látek a směsí, se kterými se setkává v běžném životě.	Chemicky čisté látky, různorodé a stejnorodé směsi
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Zkoumá příklady na složení roztoků a hledá uplatnění výpočtů koncentrace roztoků v praxi.	Nasycený a nenasycený roztok, rozpouštědlo a rozpuštěná látka.
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Zkoumá směsi, se kterými se běžně setkává. Vyzkouší si různé způsoby oddělování jejich složek.	Metody oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Popíše rozdíl mezi různými druhy vod.	Voda pitná, destilovaná, odpadní. Složení atmosféry.
	Přemýšlí o tom, jak člověk vzduch i vodu znečišťuje.	Znečišťování, kyselé deště, ozonová díra, globální oteplování.
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Rozumí pojmům souvisejícím se stavbou atomů a molekul. Chápe rozdíl mezi pojmem prvek a sloučenina.	Jádro a obal atomu, mikročástice a jejich umístění v atomu, náboj - ionty.
	Na základě tvorby modelů si vytváří představu o chemické vazbě.	Prvky - značky, názvy, vlastnosti, protonové číslo, slučování chemických prvků, chemická vazba.
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Bádá v periodické soustavě prvků, hledá souvislosti mezi umístěním prvků a jejich vlastnostmi. Odlišuje kovy a nekovy podle typických vlastností.	Periodická tabulka, periodický zákon. Valenční elektrony, elektronegativita, reaktivita prvků. Kovy, polokovy, nekovy. Vlastnosti významných prvků.

Svět kolem nás	9. ročník	
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	Doplní chemickou rovnici podle slovního návodu. Seznámí se s významnými chemickými ději. Sleduje některé základní chemické rovnice v rámci chemického experimentu.	Reaktanty, produkty, typy chemických reakcí. Výroba železa, hoření, koroze.
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Zkoumá, co ovlivňuje průběh reakcí ve skutečném světě, vysvětlí pojem katalyzátory.	Urychlování a zpomalování chemických reakcí, katalyzátory.
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Přiřadí vzorce, názvy a použití významných oxidů, kyselin a hydroxidů. Odvozuje soli od příslušných kyselin. Znalosti o vlastnostech látek dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí.	Dvoupřvkové sloučeniny: halogenidy, oxidy, sulfidy. Tříprvkové sloučeniny: kyseliny, soli a hydroxidy - význam a rizikové vlastnosti.
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě. Rozlišuje kyseliny a zásady, uvede příklady z běžného života.	Kyselinotvorné oxidy. Poškození lesů. Kyselost a zásaditost roztoků, pH stupnice, neutralizace.
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Pozná a vytváří vzorce základních uhlovodíků. Uvede význam těch, se kterými se běžně setkává.	Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, areny.
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Uvede běžná fosilní paliva. Diskutuje o možnosti náhrady fosilních paliv jinými.	Paliva - uhlí, ropa, zemní plyn. Zdroje energie obnovitelné a neobnovitelné.
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Pozná funkční skupiny a koncovky jednotlivých skupin uhlovodíků, přiřadí ke skupinám významné příklady a jejich použití. Zhodnotí rizika konzumace alkoholu z hlediska zdraví člověka.	Deriváty uhlovodíků - alkoholy, fenoly a karboxylové kyseliny. Využití alkoholu, jeho vlastnosti a následky jeho konzumace.
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Sestaví tabulku s přehledem živin a jejich zdrojů. Zhodnotí vhodnost různých typů živin.	Typy sacharidů, tuků a bílkovin (rostlinné, živočišné atd.), jejich význam ve zdravé výživě.

CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Chápe pojem trvale udržitelný rozvoj, význam recyklace a úsporných opatření.	Paliva - uhlí, ropa, zemní plyn. Zdroje energie obnovitelné a neobnovitelné.
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zná principy Hašení požáru. Uvede na hašení kterých materiálů je a není vhodný vodní hasicí přístroj.	Typy hasicích přístrojů a princip jejich fungování. Hašení různých materiálů.
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Jmenuje příklady běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití. Uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek Popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog na lidský organismus.	Léčiva a návykové látky, jejich využití a zneužití. Následky jejich užívání.
Svět kolem nás	9. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu

Umění a kultura

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	2	3	3	3	3	2	2
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Umění a kultura
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Předmět Umění a kultura poskytuje individuální možnost výtvarného a hudebního vyjádření, vede k toleranci a poznávání umění, k odvaze sebevyjádření. Cílem předmětu je jednak rozvoj schopnosti vnímat umění v kontextu doby, uměleckého stylu či prostředí a jednak jako výrazový prostředek, jehož prostřednictvím můžeme komunikovat. To je v rámci výuky podpořeno rozvojem tvůrčích dovedností žáků. Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace, k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence. V širších sociálních a kulturních souvislostech vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Tento předmět sestává ze složky hudební, výtvarné a příležitostně dramatické, divadelní či filmové. Někdy probíhá odděleně, ale často je součástí projektů, ranních kruhů a slavností, a celkově prolíná běžnou výukou. Na druhém stupni je realizován v podobě tvůrčích dílen výtvarné a hudební výchovy. Výuka hudební výchovy je začleněna do komunitních kruhů, kdykoliv během dne jako aktivizační nebo svolávací prvek a z největší části při přípravách a realizacích třídních slavností a slavností pro rodiče. Často bývá součástí projektu, kdy tematicky koresponduje s daným tématem projektu. V rámci výuky navštěvují žáci během školního roku veřejná hudební vystoupení. Výtvarná výchova je ponejvíc součástí projektu a také tematicky navazuje na dílnu čtení. Se staršími žáky navštěvujeme výstavy a galerie s programy pro žáky či s besedou. Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině. Většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na výstavách, kulturních akcích, koncertech, či ve spolupráci s jinými organizacemi.
Integrace předmětů	• Výtvarná výchova • Hudební výchova

Název předmětu	Umění a kultura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence Žáků	Kompetence k učení: Zejména práce na projektu je koncipována tak, aby Žáci mohli zkoušet a pracovat na svých vlastních nápadech a experimentech. Žáci mohou svou fantazii a návrhy převádět do reálných výstupů. Nabízíme dostatek informačních zdrojů, vedeme Žáky k samostatnému vyhledávání a třídění poznatků.
	Kompetence k řešení problémů: V rámci projektu umožňujeme volit si vlastní způsob zpracování. Žáci si volí cestu ke svému individuálnímu výstupu.
	Kompetence komunikativní: Pracujeme s vhodnými jazykovými a výrazovými prostředky řeči (artikulace, intonace, síla lidského hlasu). Necháme Žáky obhájit vlastní názor, respektujeme názory ostatních.
	Kompetence sociální a personální: Dbáme na využití odlišných schopností jednotlivců při práci na společných výstupech. Žáci pracují v heterogenních skupinách.
	Kompetence občanské: V projektech reflektujeme naše kulturní zvyklosti, tradice a historické mezníky, které dané období přináší.
	Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k definování oblastí, ve kterých jsou úspěšní a zažívají uspokojení z dobré činnosti. Vedeme Žáky k bezpečnému používání pracovních nástrojů a materiálů.
	Kompetence digitální: Motivujeme Žáky k využívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních prostředků při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Vedeme Žáky k vyhledávání a ke sdílení inspiračních zdrojů. Vedeme Žáky k aktivnímu využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů, Žáci mohou uplatnit digitální technologie jako nástroj prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů.
Způsob hodnocení Žáků	Žák je hodnocen formou slovního hodnocení. Průběžně je používáno slovní formativní hodnocení v ústní formě. Hodnocení sleduje Žakovu snahu, samostatnost, tvořivost, schopnost spolupráce, dodržování pravidel, kvalitu dílčích i konečných výsledků práce z pohledu individuálního pokroku či přístupu a uplatňování získaných dovedností a schopností při práci. Důraz je kladen na aktivní přístup.

Umění a kultura	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	užívá a rozlišuje pojmy označující jednodušší výtvarné postupy: kresba, malba, koláž, frotáž, aj.	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality,
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	v závislosti na zobrazovaném se učí zvolit vhodný formát, kompozici či výtvarnou techniku	různé výtvarné techniky: kresba, malba, frotáž, koláž...
	zvládá přípravu pomůcek, náčiní a materiálu k těmto postupům zvládá manipulaci s výtvarným náčiním a materiálem a rozlišuje ho	prvky a jejich kombinace - výtvarná hra, vhodný materiál, formát, barevnost výtvarný materiál a náčiní
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	nachází souvislosti mezi smyslovými vjemy a vlastním vyjádřením	vizuálně obrazná vyjádření pohybu (lidské tělo, zvíře, stroj), zvuku (skladby různého rytmu, tempa, dynamiky), vůně a pach (jemné, intenzivní), chuti (sladké, hořké atd.), hmatových vjemů (drsné, chladné atd.) volně zvoleným postupem
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	přiřadí správně díla k pojmům: malba, kresba, socha, sousoší, portrét, architektura, koláž, fotografie, ilustrace, komiks vyjádří jednoduše svoje dojmy z výtvarného díla, diskutuje o nich přiřadí i vytvoří ilustraci k textu přiměřené náročnosti na základě výběru hlavních motivů	seznamování s druhy výtvarných vyjádření na výstavách, projekcích ilustrace, různé techniky, komiks
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjádří jednoduchým výtvarným postupem náladu, pocity, emoce hodnotí svou práci	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností komunikace se spolužáky v malých a velkých skupinách při práci na společných projektech

Umění a kultura	3. ročník	
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	upevňuje si základy správného zpěvu	hlasová hygiena, dechová cvičení, výslovnost
	intonuje v přiměřeném rozsahu	upevňování hlasového rozsahu
	intonuje předem poslechnutý jednoduchý rytmicko melodický motiv	písně lidové, koledy, umělé písničky durové i mollové, Česká hymna
	rozpozná a respektuje předebru a dohru	nástupy, ukončení písňe
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje jednoduchá slova, slovní spojení či věty	dětské popěvky, rozpočítávadla, říkadla, rčení, pranostiky
		melodizace říkadla, říkadla, básničky
		rytmické tleskání, dupání
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá jednoduché rytmické nástroje k doprovodu písňe využívá i hru na své tělo	Orffův instrumentář a ostatní zajímavé rytmické nástroje hra na tělo
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybuje se do rytmu hudby (krok, poskok)	hudebně pohybové hry, pantomima
	pozná směr melodie a znázorní ho pohybem	pochod, polka, ukolébavka, mazurka
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozliší a určí výšku tónu, délku tónu, a sílu tónu	tóny vysoké a hluboké, krátké a dlouhé, slabé -silné
	určí tempo skladby a v ní si všímá změn	tempo, dynamika, rytmus melodické opakování
	určí náladu skladby a vymýšlí jí název	smutek, radost, vhodný název vycházející z poslechu
	hledá shody a rozdíly mezi jednotlivými hudebními ukázkami	melodie stoupavá a klesavá
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	při poslechu rozezná doprovod hudebními nástroji či bez doprovodu	hudební ukázky instrumentálních, vokálních a vokálně - instrumentálních skladeb
	seznamuje se při poslechu s hudebními nástroji	obrazy a ukázky hudebních nástrojů

Umění a kultura	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	rozlišuje a užívá pojmy přiměřené věku související s používanými výtvarnými postupy nabyté vědomosti aktivně využívá při tvorbě	barva – základní, doplňková, kontrast barev (abstraktní barevné kompozice)
		objem – světlo a stín (vnímání vlivu světla na plastičnost předmětů)
		proporce – jednoduché poměřování (zachycení tvarově různých jednoduchých předmětů kresbou)
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	pracuje v ploše s barevnými plochami a liniemi a vnímá působení jejich uspořádání na celek	uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení
		plocha – uspořádání prvků, barev a linií v ploše, střídání, rytmus
		proporce – lidská tvář, lidské tělo, kompozice více předmětů různé velikosti
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	řeší barevné znaky objektu vycházející ze skutečnosti i z představ rozvíjí prostorové vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování jevů a vztahů vybírání vhodný způsob vyjádření podle účelu vytváří objekty přiměřené věku přidáváním i odebíráním modelovací hmoty	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
		typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění vyjádření různých smyslových vjemů volnou technikou
		modelování
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	vyjádří různými výtvarnými postupy náladu, pocity, emoce kombinuje prostředky a postupy	pocitová tvorba z poslechů hudby a zvuků kombinace postupů, rozvoj kreativity

Umění a kultura	5. ročník	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	používá různé postupy současného výtvarného umění seznámí se s významnými díly některých uměleckých slohů a s jejich autory, inspiruje se různými styly pro vlastní tvorbu vyjadřuje své dojmy z děl	různé způsoby vyjádření a ztvárnění reality, přechod k abstrakci české i světové výtvarné umění, významná díla, umělci, styly
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	obhazuje svůj názor a přijímá názory jiných komunikuje se spolužáky o své tvorbě uvědomuje si různé způsoby výtvarného vyjádření vysvětluje svůj výtvarný záměr a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	dbá o hlasovou hygienu, rozšiřuje svůj hlasový rozsah intonuje předem poslechnutý jednoduchý rytmicko melodický motiv (dur i moll)	písňe lidové, umělé – durové i mollové (různých národů), koledy
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	jednoduše doprovodí různou formou jednoduchou melodii či píseň vymyslí jednoduchý pohyb ke skladbě, písni seznámí se s notovým zápisem	pohybová improvizace orientace v notovém zápisu
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	doprovází písňe či melodie na jednoduché nástroje	Orffův instrumentál, jiné rytmické a melodické nástroje
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písňe či skladby	rozpozná prakticky v písni refrén a sloku pozná koncert pro sólový hudební nástroj	písňe – refrén, sloka, poslech i interpretace nástrojový koncert
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	doprovází píseň či melodii melodickým nástrojem (pouze v případě dovednosti hry na tento nástroj – flétna, klavír) improvizuje jednoduchou přede hrou, mezihrou a dohrou	hra na melodický nástroj rytmická i melodická přede hra na jednoduché nástroje

Umění a kultura	5. ročník	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	pozná a určí tempo skladby, dynamické změny pozná opakující se melodické a rytmické motivy ve skladbě rozezná hudbu vokální, instrumentální	jednoduchá terminologie: rychle, pomalu, zesilování, zeslabování, silně, slabě hudba instrumentální, vokální
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	je schopen pohybového doprovodu za doprovodu znějící hudby zvládá napodobit taneční kroky dovede prezentovat vlastní pohybové ztvárnění	nálada skladby
		pohybový doprovod písně základní taneční kroky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy Životního prostředí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		

Umění a kultura	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	promýšlí vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu	podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura, propojování různých prvků
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	volí vhodné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	pocitová tvorba – malba podle hudby fantazijní kresba, ilustrace
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	inspiruje se současnou uměleckou výtvarnou tvorbou, fotografií, filmem, digitálním uměním	základní výtvarné styly, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě spolupráce s Galeríí moderního umění
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	vybere a zdůvodní zvolenou techniku a výtvarné prostředky, obhájí svůj výtvarný záměr volí podle svého záměru prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	výtvarný záměr výzdoba třídy a školy kresba podle skutečnosti – živá a neživá příroda, portrét kontrast, detail, stylizace motivu, struktury přírodnin interpretace díla
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	rozliší proměny komunikačního obsahu, záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	motivace, vnímání díla interpretace díla
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	seznámí se s některými autory a jejich díly, diskutuje o záměru autora	souvislosti díla významní zástupci výtvarných směrů a jejich díla
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	prezentuje výsledky své tvorby, hodnotí sebe i ostatní na základě předem dohodnutých kritérií, učí se přijímat zpětnou vazbu, ověřuje si, jak jeho dílo působí na ostatní	prezentace, účinky výtvarného díla na ostatní, sebehodnocení

Umění a kultura	9. ročník	
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu návčik hry na rytmické hudební nástroje
	orientuje se v notovém záznamu vokální skladby	notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	v pěveckém a mluvním projevu si rozšiřuje hlasový rozsah, dbá na hlasovou hygienu intonuje v přiměřeném rozsahu	využívání pěveckých dovedností, hlasová hygiena vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu a jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	rozvíjí hudební sluch a hudební představivost pomocí reprodukce tónů, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu	základní doprovody zpěvu, taktování tvorba vlastní hudby, textu
	reflektuje vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace
	vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje	hra na různé nástroje - dle dovedností dětí a možností třídy nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)

Umění a kultura	9. ročník	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	zvládne jednoduché způsoby taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění pohybově vyjádří hudbu v návaznosti na sémantiku hudebního díla zvládne jednoduché způsoby taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění orientuje se v prostoru – rozvíjí pohybovou paměť, reprodukuje pohyby při tanci či pohybových hrách	základní doprovody zpěvu, taktování improvizace díla pohybové vyjádření tanec
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	poznává hudební styly a žánry, chápe jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům orientuje se v hudebním prostoru a analyzuje hudební skladby – postihne hudebně výrazové prostředky a jejich význam pro pochopení hudebního díla	základní hudební styly - poslech, zpěv písní, rozbor díla významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy)
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	seznamuje se s hudebními díly a jejich autory, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	hudební skladatelé minulosti
		současní skladatelé a interpreti
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	zamýšlí se nad dobovými, tematickými a charakterovými souvislostmi především v kulturním sociálním a historickém kontextu	souvislosti hudby s jinými obory
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět

Společenstvo

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2	2	2	2	2	2
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Společenstvo
Oblast	
Charakteristika předmětu	V předmětu Společenstvo se realizuje velká část průřezových témat, zejména z oblastí Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova. Zabývá se skutečnými otázkami společenského života školní komunity, vzájemnými mezilidskými vztahy, pravidly a dalšími faktory ovlivňující klima školy. Zabývá se společenskou odpovědností jednotlivce a jeho dosahu v rámci školní komunity i mimo ni. Předmět je postaven na setkávání při komunitním sezení, které slouží jako prostor pro komunikaci o postojích k životu ve škole. Společně se pak hledají cesty vedoucí k tvorbě školy jako bezpečného prostoru pro život. V rámci komunitních kruhů jsou otevírány aktuálnosti společenského života, dění v okolí a světa kolem nás. Zároveň jsou řešeny také aktuálnosti školního života. Předmět tak odráží realitu života, vede žáky k odpovědnosti na společenském dění v jejich okolí. Žáci jsou provázeni procesem diskuse a podněcování k hledání cesty k řešení, která rozvíjí individualitu žáka a přispívá tak i k tvořivosti a vzájemné kooperaci. Témata jsou zpracovávána samostatně, ve skupinách nebo v rámci celé školy. Zaměřujeme se také na osobnostně sociální rozvoj a podporu komunity třídy. Součástí předmětu jsou také páteční třídní slavnosti. Slavnost patří mezi základní formu Jenského plánu. Podílí na utváření školního společenství a rozvoji žáků. Děti se učí navzájem podporovat, pomáhat si a také oceňovat. Naučí se navzájem poslouchat, tolerovat a uvědomovat si, že jsou součástí širšího celku. V rámci ohlížení nad uplynulým týdnem reflektují své pokroky v učení, plánují svůj další postup a s podporou učitele rozvíjí své kompetence k učení. Pracují se svým portfoliem a mapami učiva. V rámci slavností na závěr projektu prezentují svoje výstupy různorodými formami. Učitel dává zároveň prostor dětem, aby přicházely s vlastními návrhy a podporuje jejich kreativitu. Nedílnou součástí je také hudba. Děti se seznamují s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění, ale také umění dramatického, literárního či výtvarného. Učí se s nimi tvořivě pracovat. Společenstvo také sleduje průběh roku, reaguje na lidové tradice spojené se svátky nebo jinými významnými dny, poskytují prostor pro oslavy narozenin a přispívají tak k rozvoji dobrých vztahů v třídním kolektivu. V rámci tematického okruhu Příprava pokrmů žáci připravují různé formy pohoštění, seznamují se s pravidly stolování a společenského chování.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka se realizuje ve věkově smíšené skupině, kde se může uplatnit vzájemné učení. Každý týden probíhá společenstvo na úrovni třídy. Mimo průřezových témat je společenstvo využíváno také k rozvoji kompetencí dětí. Jednou za projektové období se schází celá škola na tzv. Velkém společenstvu, kde je prostor pro řešení celoškolských témat a návrhů dětí.
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět • Člověk a svět práce • Výchova k občanství • Umění a kultura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Rozvíjíme dovednost plánování a sebereflexe. Žák si s pomocí učitele předem stanoví základní podmínky a kritéria, za kterých bude jeho práce úspěšná, porovnává svůj výsledek s předchozím stavem. Vedeme žáky jednoduše popisovat, jak pracoval na určitém úkolu, co ho bavilo, co se mu dařilo, co se mu nedařilo nebo v čem udělal chybu. Vytváříme bezpečné prostředí, aby se žáci mohli vyrovnat s negativní zpětnou vazbou. Učíme žáky rozvrhnout si čas, plánovat své učení a pracovat s týdenním plánem. Vedeme žáky k uvědomění, že proces učení probíhá neustále, že se učíme od sebe navzájem a získáváme zkušenosti, které můžeme využít v dalších podobných situacích. Učíme žáky vyhledávat a třídit potřebné informace, efektivně je využívat v běžných činnostech a praktickém životě. Propojujeme poznatky z různých oblastí, uvádíme věci do souvislostí, jdeme příkladem. Kompetence komunikativní: Učíme děti formulovat a vyjadřovat vlastní myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Učíme děti naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat vlastní názor a vhodně argumentovat. Žáci se učí rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění. Žáci se učí využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi. Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.

	V diskuzích usilujeme o srozumitelný a logický způsob vyjadřování a hledáme společné dohody. Podporujeme kritiku a sebekritiku a zároveň se jí učíme také přijmout. Učíme Žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi Žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
	Kompetence sociální a personální: Vedeme děti k účinné spolupráci ve skupině, zveme je k vytváření pravidel práce v týmu společně s průvodci a k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti. Vedeme děti k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, k přispívání upevňování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi a v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat. Povzbuzujeme děti k přispívání do diskuse v malé skupině i k debatě celé třídy, vedeme je k efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, k oceňování zkušeností druhých lidí, k respektování různých hledisek a učíme je, jak čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. Vedeme děti k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; aby každý ovládal a řídil svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
	Kompetence občanské: Vedeme děti k respektu přesvědčení druhých lidí, jak si vážít jejich vnitřních hodnot, být schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Učíme děti chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, vedeme je k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Učíme děti rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Učíme se respektu, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit. Žáci se aktivně podílejí na tvorbě pravidel a jejich dodržování. Snažíme se jít dětem příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Využíváme pomoci a zkušeností odborníků z pomáhajících profesí.
	Kompetence digitální: Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování. Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil. Motivujeme žáky k zaznamenávání i prezentaci projektů prostřednictvím digitálních technologií. Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích.

Název předmětu	Společensťvo
	Kompetence pracovní: Učíme Žáky rozpoznat kvalitní práci, zhodnotit podle předem stanovených kritérií práci ostatních i svou vlastní. Ukazujeme, jak pracovat úsporně (šetřit materiál, elektrickou energii apod.). Umožňujeme Žákům poznávat možnosti uplatnění vlastních schopností a dovedností a využívat je v různých činnostech.
	Kompetence k řešení problémů: Učíme Žáky vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
Způsob hodnocení Žáků	Žák je hodnocen formou slovního hodnocení. Na konci každého pololetí je realizováno slovní sumativní písemné hodnocení. Průběžně je používáno slovní formativní hodnocení v ústní formě. Hodnocení sleduje Žakovu snahu, samostatnost, tvořivost, schopnost spolupráce, dodržování pravidel, kvalitu dílčích i konečných výsledků práce z pohledu individuálního pokroku či přístupu a uplatňování získaných dovedností a schopností při práci. Důraz je kladen na aktivní přístup.

Společensťvo	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	aplikuje na příkladech blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi posoudí možná nebezpečí při setkání s neznámými lidmi	členové rodiny příbuzenské vztahy člověk mezi lidmi sebepéče a ochrana
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	zobecní význam a potřebu různých povolání a pracovních činností má povědomí o různých pracovních pozicích a profesích	profese pracovní příležitost a otázka finančního výdělku význam práce pro sebe, svoji rodinu a pro druhé
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti využije časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozliší etapy lidského života	lidé a čas - rok, roční období, měsíce, režim dne

Společenstvo	3. ročník	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	zná základní informace o sobě a své rodině roztřídí poznatky o zvycích a tradicích a zařadí je do roční časové osy mluví o dodržování zvyků a tradic ve své rodině a ve své obci	základní údaje o sobě a rodině, zvyky, tradice, obyčeje v obci a ve vlastní rodině, Vánoce, Velikonoce a další svátky a významné dny
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	porovná základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	člověk a lidé - zdraví a bezpečnost - zásady zdravého životního stylu - denní režim, správná výživa - ošetření odřeniny, krvácení, zlomeniny, volání první pomoci
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit v modelových situacích ohrožení bezpečí označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času a volí odpovídající způsoby ochrany	bezpečnost při hrách bezpečné chování při zimních sportech nebezpečí doma bezpečné chování při požáru, nebezpečí v lese, nebezpečí v přírodě
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	požádá o pomoc pro sebe a jiné dítě pečuje o duševní zdraví použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky a nezneužívá ji	tísňové linky umění říct "ne", "stop" péče o své blízké, o kamarády dobrá a bezpečná atmosféra kamarádství, respekt jeden k druhému
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	podpoří pokyny dospělých při mimořádných událostech uvede příklady nebezpečí přírodních úkazů a jejich bezpečného řešení chová se účelně v případě požáru rozezná varovný signál a zkoušku sirén	rizikové chování – šikana, agresivita nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem povodeň, vichřice a další přírodní situace ohrožující lidské životy únik nebezpečných látek a zacházení s nebezpečnými věci látkami nebezpečí doma a v přírodě (požár, elektřina apod.)

Společenstvo	3. ročník	
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	rozezná různé materiály a vhodnost jejich použití (pružnost, pevnost apod.), materiály pak používá při práci	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, aj.)
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dokáže spojit dva více dílů stavebnice	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	pěstuje nenáročné rostliny, stará o pravidelné zalévání.	pokojevé rostliny a péče o ně
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	dokáže naplánovat a nakoupit a naservírovat jednoduché potraviny	výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	dodržuje pravidla etikety při stolování - používání příborů, talířů a prostírání	pravidla správného stolování
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	upevňuje si základy správného zpěvu intonuje předem poslechnutý jednoduchý rytmicko-melodický motiv	pěvecké dovednosti, hlasová hygiena
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje jednoduchá slova či věty, na základě textu vytváří vlastní rytmitizaci, tvoří vlastní melodii pro rytmické hraní využívá své tělo	dětské popěvky, rozpočítávadla, říkadla hra na tělo, rytmické tleskání, dupání
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	k doprovodu písně využívá jednoduché nástroje	Orffův instrumentál, ostatní zajímavé rytmické nástroje
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybuje se do rytmu hudby, připojí vhodný pohybový projev k písni a skladbě	hudebně pohybové hry, pantomima, jednoduché taneční prvky
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozliší a určí výšku tónu, délku tónu, a sílu tónu vnímá tempo skladby a všímá si změn určí náladu skladby a vymýšlí jí název	tóny vysoké a hluboké, krátké a dlouhé, slabé - silné tempo, dynamika, rytmus, melodie náladu skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozezná skladbu instrumentální, inst.-vokální, vokální seznamuje se při poslechu s hudebními nástroji	poslech různých druhů skladeb a hudebních stylů hudební nástroje

Společenstvo	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	dbá o hlasovou hygienu, rozšiřuje svůj hlasový rozsah intonuje předem poslechnutý jednoduchý rytmicko melodický motiv	písňe lidové, umělé – durové i mollové (různých národů), koledy, rytmicko-melodické kánony
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	jednoduše doprovodí na rytmické nástroje (melodické n.) jednoduchou melodii či píseň	Orffovy nástroje příp. jiné rytmické a melodické nástroje
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	je schopen pohybového doprovodu za doprovodu znějící hudby, napodobí taneční kroky dovede prezentovat vlastní pohybové ztvárnění	pohybový doprovod písňe základní taneční kroky
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	podílí se na tvorbě pravidel života třídy, uvědomuje si a dodržuje pravidla chování vůči dospělým i vrstevníkům, učí se základům chování ke druhému pohlaví při simulacích a hrách, orientuje se v příbuzenských vztazích uplatňuje principy kooperace při společných činnostech, vyjadřuje své názory, naslouchá ostatním a hledá společná řešení, nesouhlas umí vyjádřit vhodným způsobem a zdůvodnit jej	Život ve společenství třídy, vztahy mezi pohlavími, rodina, obec vlastnosti lidí, empatie, způsoby řešení problémů
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	respektuje dohodnutá pravidla, umí rozeznat jejich nedodržování ze strany druhých seznámí se s právy dítěte, rozezná chování, které jim odporuje umí požádat o pomoc při pocitu ohrožení, postavit se bezpráví	pravidla slušného chování, principy demokracie základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání práva a povinnosti žáků školy

Společensťvo	5. ročník	
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	respektuje osobní vlastnictví spolužáků, uvědoměle používá školní majetek pozná české mince a bankovky odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi seznámí se s příklady základních příjmů a výdajů domácnosti na příkladech objasní rizika půjčování peněz	vlastnictví osobní, soukromé, majetek školy ceny běžných potravin, reklamace rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti způsoby placení úspory, půjčky
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	chápe nutnost zapojit se do společných činností, přebírá odpovědnost za svůj podíl práce, umí si rozvrhnout činnost během týdne, (týdenní plán, diář) ví, který druh odpočinku (aktivně, pasivně) mu vyhovuje	dělba práce, povinnosti ve skupině (třída, rodina), denní režim, týdenní režim, plánování, relaxace
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	na modelových situacích se učí zvládat mimořádné události	bezpečné chování v rizikovém prostředí, úraz, nehoda, ohrožení jinou osobou, živelná katastrofa
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	odmítne nabízené cigarety, alkohol i látky neznámého původu a účinku, ví i o dalších závislostech a uvědomuje si jejich nebezpečí	drogové závislosti (drogy, kouření, alkohol, léky), závislost na počítačových hrách, hracích automatech atd.
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	rolišuje potraviny zdraví prospěšné a nezdravé, navrhne jídelníček, dodržuje pitný režim uvědomuje si vliv fyzické aktivity na zdraví	zdravý životní styl, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy osobní hygiena, duševní hygiena
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	vhodně reaguje v případě úrazu, ošetří drobné poranění, zná telefonní čísla záchranné služby a další, je schopen přivolat pomoc zajistí pomoc dospělé osoby, lékaře, v případě potřeby komunikuje s lékařem o problému	život ohrožující zranění, drobná poranění a způsoby jejich ošetření, důležitá telefonní čísla

Společenstvo	5. ročník	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	vytváří výrobky odrážející lidové tradice	lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	používá základní kuchyňské pomůcky (nože, vařečky, troubu, sporák apod.)	základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	dokáže připravit různé druhy teplých a studených pokrmů	zdravý jídelníček, recepty, teplé a studené pokrmy
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	dodržuje pravidla etikety při společném stolování	pravidla správného stolování a společenského chování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	dbá osobní hygieny, mytí rukou, volí vhodný pracovní oděv, po své práci si uklízí pracovní prostor, pracovní pomůcky a materiál vrací na své místo	první pomoc, hygiena, bezpečnost práce
Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova		
Poznávání lidí	přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny.
Komunikace	rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti	Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
Kooperace a kompetice	utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci	Individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	uplatňuje základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)	Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích. Empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc Tvorba a revize pravidel, fungování pravidel skupiny.
Mezilidské vztahy	uvědomuje si hodnoty spolupráce a pomoci	Jasná a respektující komunikace, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny. Sociální hry ve skupině, aktivity zaměřené na spolupráci skupiny.
Hodnoty, postoje, praktická etika	uvědomuje si hodnotu různosti lidí, názorů a přístupů k řešení problémů	Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.
Psychohygiena	uvědomuje si důležitost psychohygieny, pozitivního přístupu, učí se organizovat svůj čas, dovede si říci o pomoc při potížích	Dovednosti pro pozitivní naladění a vztah k sobě samému; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
Kreativita	rozvíjí svou tvořivost a schopnost dotahovat a realizovat své nápady	Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
Seberegulace a sebeorganizace	učí se organizovat svůj čas, plánovat a reflektovat svoji práci	Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
Sebepoznání a sebepojetí	získává porozumění sobě samému a druhým zvládá vlastní chování, utváří si pozitivní postoj k sobě samému i k druhým uvědomuje si vlastní identitu, je sám sebou, reflektuje vlastní sociokulturní zázemí	Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje vztahy k druhým lidem. Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; Člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika.
Rozvoj schopností poznávání	pracuje na rozvoji své pozornosti a soustředění, rozvíjí svou paměť, poznává svůj učební styl	Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. dovednosti pro učení a studium

Společenstvo	5. ročník	
Další průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Společenstvo	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	dokáže kriticky myslet o médiích a ověřuje si informace	masová kultura, prostředky komunikace, média, kulturní hodnoty, kulturní tradice
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích a způsoby jejich řešení
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům, respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, vzájemná tolerance práva a povinnosti žáků, význam a činnost žakovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	chápe význam sebepoznání a vzdělávání v kontextu s uplatněním ve společnosti	projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	uvědomuje si důsledky svého jednání a dovede své chování vhodně korigovat	poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, stereotypy v posuzování druhých lidí
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	respektuje základní lidská práva, zná projevy šikany a jak se jí bránit	základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, šikana, diskriminace
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	odpovědnost za své jednání
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy, v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postížitelnost

Společenstvo	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	orientuje se a bezpečně využívá základní vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	při přípravě jednoduchých pokrmů dodržuje zásady zdravé výživy	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	zná a dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování ve společnosti
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazu v domácnosti, včetně úrazu elektrickým proudem	zásady hygieny, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu v kuchyni
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	odhaluje vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby, využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu	nácvik hry na rytmické či melodické hudební nástroje
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	rozvíjí svůj pěvecký a mluvní projev, dle svých individuálních možností se zapojuje při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách	pěvecké dovednosti, tvorba vlastní hudby, textu, improvizace

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova	Společenstvo	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	formuje studijní dovednosti	myšlenkové mapy a portfolia, organizace vlastního, času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
Psychohygiena	rozvíjí dovednosti a vědomosti týkající se duševní hygieny	dechová a relaxační cvičení, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
Komunikace	rozvíjí své komunikační dovednosti a efektivní strategie	verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vyjednávání, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
Mezilidské vztahy	buduje dobré vztahy	péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc... naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
Poznávání lidí	utváří si pozitivní (nezraňující) postoj k sobě samému a k druhým	rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	uvědomuje si hodnotu různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci komunitní kruhy
Hodnoty, postoje, praktická etika	uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost	analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Průřezové téma - Výchova demokratického občana	Společenstvo	9. ročník
Občanská společnost a škola	rozvíjí demokratické vědomosti dovednosti a postoje potřebné pro aktivní účast Žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti	způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení Žáků do Žákovské samosprávy – Žákovských parlamentů); aktivní zapojení se do akcí školy, do života místní komunity
Občan, občanská společnost a stát	rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti učí se přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné	spolupráce školy s ostatními spolky a institucemi v obci
		občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy
		úloha občana v demokratické společnosti
		základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost)
		právo všech lidí podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou nebo generační příslušnost předsudky a vžitá stereotypy – příčiny a důsledky diskriminace

Další průřezová témata, přesahy, souvislosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

Pracovní společenstvo

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	1	1	1	2	2	2	2
		Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Pracovní společenstvo
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Tento vyučovací předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, doplňuje tím celý ŠVP o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Polytechnická výchova rozvíjí znalosti o technickém prostředí a pomáhá vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, podporuje touhu tvořit a práci zdárně dokončit. Posiluje zájem o technické obory. Patří sem i používání jednoduchých nástrojů, netradičních materiálů a techniky jejich zpracování. Děti jsou vedeny v rámci konstruktivistického vzdělávání k vytvoření dovedností plánovat, realizovat a hodnotit své pracovní postupy. K tomu jsou využívány různé nástroje, jako jsou myšlenkové mapy, technické postupy atd. Zohledňovány jsou i systémy řízení kvality zejména PDCA model. Pracovní společenstvo reaguje na aktuální potřeby školního prostředí. V rámci předmětu jsou realizovány drobné opravy a pracovní činnosti potřebné k provozu školy. Péče o prostředí školy odráží realitu skutečného života. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Na druhém stupni umožňuje žákům seznámení se základními dovednostmi v různých oborech lidské činnosti a práce za přispění tvůrčí aktivity žáků. Žáci si promýšlí, plánují, vedou a reflektují vlastní projekty, což jim pomáhá ujasnit profesní směřování, vede je k vytrvalosti, odpovědnosti za kvalitu výsledné práce a seznamuje je s podnikatelským, proaktivním myšlením. Žáci chápou práci na vlastních projektech jako příležitost k seberealizaci, sebeaktualizaci a celkovému rozvoji v oblasti sebeučenosti.

Charakteristika předmětu	Na prvním stupni je rozdělen na 4 tematické okruhy: • Práce s drobným materiálem – výroba různých předmětů, pracovní návody, předlohy, postupy, vhodné pracovní pomůcky, nástroje, hygiena a bezpečnost práce • Konstrukční činnosti – sestavování modelů (plošné, prostorové, konstrukční), k tomu jsou využívány různé technické stavebnice, počítačové programy, ale i běžný materiál – vše škola zasazuje do souvislostí a možností pracovního uplatnění v budoucnu. • Pěstitelské práce – péče o rostliny, pozorování přírody, drobné pěstitelství • Příprava pokrmů – jednoduché stolování, příprava jednoduchých pokrmů Na druhém stupni zahrnuje pět tematických okruhů, z nichž žáci projdou těmito oblastmi: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Provoz a údržba domácnosti, Využití digitálních technologií a Svět práce.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka se realizuje ve věkově smíšené skupině, kde se může uplatnit vzájemné učení. Žáci jsou rozděleni do skupin dle vzdělávacích oblastí. Tyto skupiny představují fiktivní firmy, každá firma vytváří vlastní produkty, činnosti jsou průběžně obměňovány tak, aby během prvního i druhého stupně žáci prošli danými tematickými okruhy. Součástí práce ve firmě je také práce s rozpočtem, výpočet nákladu a ceny výrobků, propagace firmy atd. Výuka se realizuje také v rámci zimního a letního pobytového kurzu, kde se podílí na plánování jídelníčku a přípravě pokrmů. Podílí se na dalších sebeobslužných pracích spojených s pobytem (úklidy, příprava a zpracování dřeva na topení apod.). Dále žáci druhého stupně pracují na svých individuálních projektech a více se profesně specializují. Získávají orientaci v různých oborech lidské činnosti a potřebné poznatky a dovednosti pro možnost uplatnění a pro volbu vlastního profesního zaměření. orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce • Výchova k občanství

Název předmětu	Pracovní společenstvo
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence Žáků	Kompetence k učení: Vedeme Žáky k tomu, aby • samostatně pozorovali a experimentovali, získané výsledky porovnávali, kriticky posuzovali a vyvozovali z nich závěry pro využití v budoucnosti • operovali s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uváděli věci do souvislostí, propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářeli komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • vybírali a využívali pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovali, organizovali a řídili vlastní učení, projevovali ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • stanovovali si vlastní cíle a indikátory dosažení těchto cílů
	Kompetence k řešení problémů: Vedeme Žáky k tomu, aby • kriticky mysleli, činili uvážlivá rozhodnutí, byli schopni je obhájit, uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů dokázali hodnotit • ověřovali prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovali při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovali vlastní pokrok při zdolávání problémů • samostatně řešili problémy; volili vhodné způsoby řešení; užívali při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • vyhledávali informace vhodné k řešení problému, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechávali se odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému • v průběhu řešení vlastního projektu samostatně řešili nastalé problémy, případně využívaly systémy podpory (mentora, učitele, rodiče)
	Kompetence komunikativní: Motivujeme Žáky k tomu, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Studenti samostatně prezentují své projekty, silné a slabé stránky a výstupy z těchto projektů.

Název předmětu	Pracovní společenstvo
	Kompetence sociální a personální: Vedeme Žáky k tomu, aby: • přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, • chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • oceňovali zkušenosti druhých lidí • respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vzájemně si osvětlovaly motivy svého jednání a motivační faktory
	Kompetence občanské: Motivujeme Žáky, aby: • chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovali se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti • respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit
	Kompetence pracovní: Učíme Žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky. Dbáme na to, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí. Žáci se učí využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. Rozvíjíme u žáků podnikatelské myšlení, dovednosti potřebné k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, aby chápali podstatu, cíl a riziko podnikání.
	Kompetence digitální: Vedeme Žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy. Motivujeme Žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu. Prakticky seznamujeme Žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.

Pracovní společenstvo	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	rozezná různé materiály a vhodnost jejich použití (pružnost, pevnost apod.), materiály pak používá při práci	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, aj.)
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	orientuje v jednoduchých pracovních návodech a slovních popisech, dokáže pracovat dle návodu	jednoduché pracovní operace a postupy
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dokáže spojit dva více dílů stavebnice	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

Pracovní společenstvo	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	organizuje si práci, volí vhodné pracovní postupy, pro výrobu vlastních výrobků	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	realizuje se v předmětu UK	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	rozezná vhodné pomůcky pro práci s jednotlivými materiály (látka, dřevo, papír, plast, kov)	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	po své práci si uklízí pracovní prostor, pracovní pomůcky, nářadí a materiál vrací na své místo.	pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce, úklid
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	sestaví a demontuje stavbu dle své fantazie	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

Pracovní společenstvo	5. ročník	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	dokáže pracovat podle slovních či písemných návodů, sestaví a demontuje stavbu dle plánu, či jiné předlohy	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dbá osobní hygieny při práci se stavebnicemi stavebnice používá k určeným činnostem, tak aby nedošlo ke zranění, v případě potřeby poskytne první pomoc	hygiena, bezpečnost při práci, první pomoc
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	vypěstuje rostlinu ze semene, rostlinu zasadí, nebo přesadí, provádí pěstitelské pokusy	pěstování rostlin ze semen v místnosti nebo na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstitelské pokusy
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	seznamuje se se základními podmínkami pro život rostlin, aplikuje je v péči o rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	při péči o rostliny používá vhodné náčiní	půda a její zpracování, náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dbá osobní hygieny, mytí rukou, volí vhodný pracovní oděv, poskytne první pomoc	první pomoc, hygiena, bezpečnost práce
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	používá základní kuchyňské pomůcky (nože, vařečky, troubu, sporák apod.)	základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	dokáže připravit různé druhy teplých a studených pokrmů	zdravý jídelníček, recepty, teplé a studené pokrmy
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	realizuje se v předmětu Společenstvo	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	udržuje čisté pracovní místo dbá osobní hygieny, mytí rukou, volí vhodný pracovní oděv	první pomoc, hygiena, bezpečnost práce v kuchyni

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu

Pracovní společenstvo	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	bezpečně používá nástroje při práci	práce s nástroji, vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	volí a rozpozná nástroje k práci s různými materiály	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	plánuje a organizuje si práci	organizace práce, důležité technologické postupy
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	orientuje se v jednoduchém technickém výkresu	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	zná základy první pomoci a prvky bezpečnosti práce s nástroji a nářadím	realizuje prvky první pomoci v rámci technických činností, dodržuje BOZP při práci s nářadím
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	pracuje podle návodu, sestaví náčrt a podle něj vytvoří daný model	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	dokáže popsat vlastnosti různých materiálů, tvořit z nich konstrukce a popsat jejich funkci	tvorba konstrukčních prvků
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	dokáže udržovat jednoduché předměty a zařízení, provádí montáž a demontáž jednoduchých předmětů	montáž a demontáž, údržba jednoduchých zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	reprodukuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, identifikuje se s bezpečnostními předpisy práce a objasní první pomoc při úrazu	bezpečnostní předpisy, první pomoc

Pracovní společenstvo	9. ročník	
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	dokáže pracovat s rozpočtem domácnosti	rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	pracuje podle předem daného pracovního postupu, využívá při své práci domácí spotřebiče	údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na Životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	orientuje se a bezpečně využívá základní vybavení kuchyně, provádí údržbu spotřebičů	elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazu v domácnosti, včetně úrazu elektrickým proudem	bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, první pomoc
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	pracuje s dostupnou technikou, dokáže vyřešit drobné problémy	počítač a periferní zařízení, mobilní telefony
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	práce se základními počítačovými programy a jejich vzájemná kompatibilita - propojování hardwaru	počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace přenosných zařízení s PC)
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	používá mobilní technologie při výuce, pracuje s nimi dle zadaných instrukcí	bezdrátové technologie, navigační technologie, konvergence technologií
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	danou techniku využívá pro účely, ke kterým technika slouží	údržba digitální techniky

Pracovní společenstvo	9. ročník	
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost práce, první pomoc
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	má přehled o pracovních činnostech jednotlivých profesí, zvažuje jejich klady a zápory	povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, druhy a struktura organizací
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	chápe důležitost sebepoznání a uvědomuje si negativních důsledků stereotypů poznává své silné a slabé stránky, zájmy a cíle pracuje s portfoliem	základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním využívá poradenských služeb	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	získává zkušenosti s různými pracovními pozicemi v rámci dětských firem plánuje, uskutečňuje a prezentuje svoje osobní projekty	práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
		způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele plánování projektu, realizace, prezentace
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	chápe význam osobních vlastností na úspěch v životě	vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, stereotypy v posuzování druhých lidí

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	formuluje své nejbližší plány	Životní cíle a plány, Životní perspektiva, adaptace na Životní změny, sebezměna význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy Životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		

Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden								
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2	2	2	2	3	3
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život. Předpokladem zdravého životního stylu je kvalitní pohybový režim. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví (Tělesná výchova a Výchova ke zdraví) přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se Žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdelávací obsah prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy. Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových schopností, možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní a sociální pohodu. Pohyb je prostředek k poznání sebe sama, k sebevyjádření, ke sdílení s ostatními, k rozvoji sebevědomí, k radosti z pohybu a dobrého zdraví. Neklademe důraz na soutěživost, ale na spolupráci. Individuální disciplíny vedou žáky k vlastnímu vynaložení úsilí se učit novým dovednostem a rozvíjet své schopnosti, k odvaze vyzkoušet si nové nebo obtížnější pohybové činnosti. Kvalita pohybového projevu a vynaložené úsilí žáka je přímo úměrné jeho možnostem, schopnostem a dovednostem a závisí na jeho psychických a fyzických předpokladech a aktuálním stavu. Žáky vedeme k: • pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a atmosférou příznivých vztahů, • aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví, • orientování se v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět a co naopak zdraví ohrožuje a poškozuje, • chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd., • poznávání člověka jako jedince závislého na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů a na kvalitě prostředí.

	Principy práce: • spontánní a přirozený pohyb ve vhodném rozmanitém prostředí, • individuální a řízené individuální i skupinové činnosti, • fyzická zátěž a námaha jako podpora odvahy a sebedůvěry, • skupinové činnosti jako podpora týmového ducha a pocitu sounáležitosti, • respekt k individualitě žáka, • individualizace ve výuce a možnost volby • důraz na spolupráci, toleranci, povzbuzení a fair play, • ocenění vlastního vloženého úsilí žáka, • dodržování hygienických norem a zvyklostí, • radost z pohybu, • relaxace a vnímání vlastního těla.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V Tělesné výchově postupuje pohybové vzdělávání od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje a podporuje k další aktivitě. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Výuka Tělesné výchovy probíhá na 1. stupni v rámci tzv. "dne v terénu". Nejčastěji v blízkém okolí školy, ve vzdálenější přírodě, na veřejném hřišti, na sportovištích či v tělocvičně. Výchova ke zdraví probíhá zpravidla jako součást Tělesné výchovy, dále je začleněna do předmětu Společenstvo, kde je realizována Osobnostní a sociální výchova a do předmětu Svět kolem nás, kde se žáci zabývají předpoklady zdravého životního stylu a kvalitou života. Některé poznatky z oboru Výchova ke zdraví si žáci osvojují na exkurzích a externích vzdělávacích programech.
Integrace předmětů	• Výchova ke zdraví • Tělesná výchova

Název předmětu	Tělesná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence Žáků	Kompetence k učení: Ve společných řízených pohybových činnostech se Žáci učí novým činnostem, učí se respektovat pravidla her či činností a učí se specifickým formám komunikace a spolupráce. V částech výuky, kde je možnost volby, si Žáci činnost vybírají. V té se potom zdokonalují či jejím prostřednictvím se učí nové dovednosti nebo rozvíjí své pohybové schopnosti. Žáci se učí v rámci týmových úkolů či her vítězit, prohrávat, podpořit tým, ocenit vítěze i poražené. Žáci si pravidelně zapisují realizované činnosti, nové dovednosti, rozvíjené pohybové schopnosti a vlastní přístup či zájem k realizovanému obsahu. Tím dochází k porozumění souvislostem mezi provozovanými činnostmi a jejich možným účinkem. V pravidelné závěrečné zpětné vazbě dochází k uvědomění vlastního postoje k proběhnuté výuce a k vytěžení výchovně vzdělávacích cílů.
	Kompetence k řešení problémů: Žáci rozvíjí kompetenci k řešení problémů prostřednictvím pohybových a sportovních her (při řešení herních a soutěžních situací), při týmových pohybových úkolech, při práci ve dvojicích, v rámci práce s mapou při orientaci v terénu, při orientačním běhu, při skupinových diskuzích nad plánovaným pohybovým programem, při běžných situacích které vyžadují rozhodování.
	Kompetence komunikativní: Komunikativní kompetenci Žáci rozvíjí především u všech nehromadných sociálně-interakčních forem (individuální a skupinová včetně práce ve dvojicích) a při aplikování řídicích stylů výuky při kterých se Žák podílí na rozhodování či na řízení činnosti. Z hlediska obsahu výuky je komunikace podporována obzvláště při sportovních hrách či jejich obdobách, při pohybových hrách, v rámci úvodního kruhu a v rámci závěrečné zpětné vazby. V závěru výuky se Žák učí vyjádřit ocenění činu či úsilí ostatních i své. Při výuce jsou společně zmiňovány a komunikovány zajímavosti či aktuality ze světa sportu či sportovních úspěchů nebo zážitků samotných Žáků. Ve výuce jsou používány grafické záznamy činností (herní či cvičební karty), jsou vyjadřovány specifické formy komunikace (signály rozhodčího), kterým se Žák učí rozumět.
	Kompetence sociální a personální: Žáci v rámci skupinových úkolů, sportovních a pohybových her rozvíjí dovednost spolupracovat a rozvíjet nebo udržovat dobré třídní či týmové vztahy. Přestože je kladen důraz na spolupráci, jsou cíleně zařazovány i drobné herní či sportovní soutěže družstev, ve kterých si Žáci trénují zvládání situací pod působením vlastních emocí, učí se umět zvítězit, stejně tak prohrát. Žáci se učí poznávat své fyzické i psychické hranice, vystoupení z komfortní zóny, učí se vnímat své tělo a rozvíjet svou sebedůvěru.

	Kompetence občanské: Žáci se učí respektovat pohybovou úroveň a pohybový projev ostatních, podílí se na výběru činností či sportů. Při výuce se učí dodržovat pravidla her. V úvodním kruhu si žáci sdělují aktuální úspěchy českých sportovců a diskutují o nich. Někteří žáci reprezentují školu ve sportovních soutěžích.
	Kompetence pracovní: Žáci se učí bezpečně manipulovat s tělocvičným nářadím a náčiním a bezpečně se pohybovat po sportovištích. Učí se vydržet u zvolené činnosti i při pocitech diskomfortu. Učí se vnímat a chápat provozované pohybové činnosti v kontextu aplikace do běžného života. Učí se vnímat vlastní tělo jako prostředek k vykonávání fyzické i psychické práce.
	Kompetence digitální: Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště. Umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu. Vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví. Klademe důraz na cílené zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií.
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	V období září až říjen a duben až červen probíhá Tělesná výchova především venku. Od listopadu do března převážně ve vnitřních prostorách (tělocvična, kluziště apod.). Realizován je také zimní a letní pobytový kurz. Základní výuka plavání je realizována na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Plavecký kurz zajišťovaný plaveckou školou probíhá ve 3. a 4. ročníku a zahrnuje 30 vyučovacích hodin. Zbývající hodiny probíhají v rámci běžné tělesné výchovy a na akcích pořádaných školou jako je např. letní kurz.
	Žák je hodnocen formou slovního hodnocení. Na konci každého pololetí je realizováno slovní sumativní písemné hodnocení. Průběžně je používáno slovní formativní hodnocení v písemné i ústní formě. Hodnocení sleduje žákovu připravenost, snahu, samostatnost, tvořivost, schopnost spolupráce, dodržování pravidel, kvalitu dílčích i konečných výsledků práce z pohledu individuálního pokroku či přístupu a uplatňování získaných dovedností a schopností při práci. Důraz je kladen na aktivní přístup.

Tělesná výchova	3. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Uvědomuje si nutnost dobrého tělesného zdraví. Má aktivní přístup k nabízeným pohybovým činnostem a je si vědom těch, které mu přinášejí radost. Zná různé druhy tělesných cvičení a pohybových her a uvědomuje si vlastní prožitek z nich.	základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Zvládá provádět tělesná cvičení podle instruktáže či podle předcvičujícího.	Hromadná průpravná cvičení (rozcvičky) či jiná skupinová cvičení. Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity. Základy sportovních her – spolupráce ve hře, průpravné hry.
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Zapojuje se do pohybových her. Využívá netradiční náčiní a pomůcky a vymýšlí alternativní pohybové úkoly a jejich obměny. Spolupracuje na realizaci průpravných cvičení a jednoduchých herních cvičení.	Hromadná průpravná cvičení (rozcvičky) či jiná skupinová cvičení. Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity. Základy sportovních her – spolupráce ve hře, průpravné hry.
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Pohybových činnostech se účastní ve vhodném oblečení a vhodné sportovní obuvi, bez šperků a jiných zdobných předmětů. Dodržuje zásady bezpečného pohybu (gymnastická cvičení a cvičení na nářadí provádí pouze na pokyn učitele), bezpečně ukládá nářadí, náčiní a pomůcky.	Hygiena při TV – hygiena pohybových činnostech a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rozumí pokynům a řídí se jimi, učí se základnímu názvosloví tělesné výchovy, reaguje na smluvené signály a dodržuje domluvená pravidla.	Organizace cvičebního prostoru, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek. Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, povely pro ukončení nebo přerušování činnosti.

Tělesná výchova	5. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Do svého denního/týdenního režimu zařazuje pohybovou aktivitu a snaží se o její pravidelnost. Využívá příležitostí k pohybové aktivitě. Řízeně i spontánně zařazuje různé způsoby lokomoce a zapojuje hrubou motoriku - běhy, skoky, hody, které kultivuje v různých podmínkách.	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu. Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem.
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Uvědomuje si nutnost správného držení těla pro své zdraví. Chápe význam přípravy na zátěž a potřebu kompenzace. Seznamuje se s různými relaxačními technikami a pociťuje jejich účinek. Je si vědom vlastních oslabení (pokud taková jsou). Orientuje se v typech cvičení a jejich významu	Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Provádí průpravná a zpevňovací cvičení s vědomím jejich opodstatnění. Ovládá základní manipulaci s míčem, zkouší a zdokonaluje základní herní činnosti jednotlivce. Při realizaci pohybových her navrhuje nové varianty.	Základy gymnastiky. Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce. Pohybové hry – s různým zaměřením; pohybová tvořivost.
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Je seznámen s pravidly bezpečnosti a uvědoměle je dodržuje. Používá vhodný sportovní oděv a obuv, zná jejich vliv na kvalitu výkonu. Uvědomuje si význam střídání zátěže s odpočinkem pro zachování zdraví a pro optimální výkon. Přivolá pomoc, ošetří drobné poranění.	Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Cvičí podle předcvičujícího – napodobí pohyb, reaguje na pokyn a popis pohybu. Je schopen opravit nesprávně provedený pohyb svůj i spolužákův.	Měření a posuzování pohybových dovedností. Zrková kontrola pohybu (cvičení ve dvojicích, před zrcadlem). Reakce na pokyny.

Tělesná výchova	5. ročník	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Aktivně se učí pravidla při hraní týmových her a pravidla dodržuje. Chová se ohleduplně k mladším a slabším při hře. Upozorní na přestupky své i spoluhráčů proti pravidlům.	Zásady jednání a chování v duchu fair play. Pravidla zjednodušených sportovních her, závodů či soutěží (na úrovni třídy či školy). Sportovní chování a ohleduplnost při sportovních hrách a soutěžích.
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, učí se provádět cvičení podle grafického záznamu a podle psaného či mluveného popisu.	Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných poloh, pohybů, činností a dovedností. Základní názvosloví pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Podílí se na organizaci pohybových aktivit, závodu nebo soutěže. Soutěžní činnosti vnímá jako prostor pro zvyšování vlastní výkonnosti, prostor pro rozvoj svých pohybových schopností, prostor pro posilování "týmového ducha" a prostor pro snahu dosáhnout maximálního osobního výkonu (ve prospěch týmu). Vysvětlí pravidla realizované činnosti či hry, činnost předvede.	Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí. Organizace pohybových her v různém prostředí (dle aktuálních podmínek - tělocvična, hřiště, atletický stadion, les, zimní příroda,...). Základy sportovních her – utkání podle zjednodušených pravidel minisportů.
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Změří pohybové výkony moderními technologiemi a zaznamenává je do tabulky a navzájem je porovnává. Pracuje se stopkami, pásmem a bodovací kartou, chytrým telefonem nebo náramkem. Porovná a zhodnotí počáteční a konečný výkon.	Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy, pomůcky pro měření výkonů. Základy atletiky, rozvojové pohybové programy.
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Orientuje se v možnostech jak získat informace v oblasti sportu a tělesné výchovy – internet, tisk, TV, radio. Je seznámen s možnostmi, kde a jak se aktivně zapojit.	Zdroje informací o pohybových činnostech.

Tělesná výchova	5. ročník	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Žák se ve vodním prostředí adaptuje. Zvládá základní plavecké dovednosti, chápe a dodržuje hygienu plavání.	Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti.
TV- 5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Zvládá vybraný plavecký způsob a prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Tělesná výchova	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Zná své oblíbené pohybové činnosti a ty se snaží pravidelně zařazovat do svého denního/týdenního režimu. Rozlišuje význam rekreačního a výkonnostního sportu, stejně tak rozdíl sportu chlapců a dívek.	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců. Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy.
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Aktivně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti za použití vhodných nabízených aktivit.	Posilování se závažím i vlastní vahou. Vytrvalostní běhy a sporty. Týmové sporty. Cvičení s pomůckami.
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Samostatně dokáže vyhodnotit hlavní zatěžované svaly před danou aktivitou, zahřát svůj organismus; zvládá základní rozcvičku; po ukončení zařazuje vhodné kompenzační a relaxační cvičení.	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Sport a pohybovou aktivitu chápe v kontextu etickém i ekologickém. Odmítá návykové látky. Pohybové činnosti chápe a zařazuje v souladu s péčí o životní prostředí a s péčí o své zdraví.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Při pohybových činnostech předvídá možná nebezpečí úrazu a své chování flexibilně přizpůsobí aktuálním bezpečnostním požadavkům. V případě úrazu se snaží o improvizované ošetření a odsun raněného.	Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu.
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Tvořivě přistupuje k realizaci pohybových her v soutěžní i nesoutěžní podobě. Usiluje o zlepšení specifických dovedností v gymnastice, ve vybraných sportovních hrách, v atletice, a dle podmínek v lyžování nebo bruslení. Je seznámen s moderními estetickými a kondičními formami cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem.	Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity. Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí. Vybrané sportovní hry - herní činnosti jednotlivce a herní kombinace. Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem.

Tělesná výchova	9. ročník	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Orientuje se v úpolových sportech a v základech sebeobrany. Je samostatný a zdatný v oblasti turistiky a pobytu v přírodě (chůze se zátěží, základy orientačního běhu, ochrana přírody).	Lyžování nebo bruslení - dle aktuálních přírodních a organizačních podmínek. Moderními estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem. Základy úpolových sportů a základy sebeobrany. Turistika a pobyt v přírodě - chůze se zátěží, základy orientačního běhu, ochrana přírody.
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Dokáže reflektovat a posoudit své provedení jednotlivých pohybových činností a navrhnout možnosti zlepšení.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování.
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Vhodně reaguje na pokyny, povely i nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel. Sleduje a interpretuje informace o pohybových aktivitách uváděné v médiích a diskutuje o nich.	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - spolupráce, týmový duch, pomáhá druhým, respektuje jedinečnost každého člověka a umí si vymezit své hranice.	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Aktivně koordinuje činnosti se členy družstva před pohybovou aktivitou, v jejím průběhu i po jejím skončení.	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech. Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách.
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje mezi právy a povinnostmi hráče, rozhodčího, organizátora a diváka během pohybových aktivit. Jednotlivým právům a povinnostem rozumí a respektuje je.	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Dokáže změřit výkony pohybové činnosti; dokáže je zapsat a vyhodnotit	Měření pohybových výkonů.
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Aktivně se zapojuje do přípravy a realizace třídních nebo školních sportovně či tělovýchovně zaměřených událostí či akcí.	Organizace pohybové aktivity; organizace rozcvičení nebo protažení.
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Dokáže vyhodnotit naměřená data a informace o pohybových aktivitách; zvládne je prezentovat spolužákům a pedagogům.	Zpracovávání informací a výsledků z pohybové aktivity. Prezentace informací nebo výsledků ostatním účastníkům vyučování.

Tělesná výchova	9. ročník	
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a vrstevníky.	Pravidla výuky, společně nastavené rituály a postupy.
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Je si vědom role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvědomuje si příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	Týmové aktivity podporující spolupráci v komunitě z pozice přidělené role.
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Orientuje se v souvislostech mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím a rozumí vztahu mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	Složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie-Maslowova teorie
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Dokáže popsat různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a uvědomuje si jejich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	Zdravý a nezdravý životní styl, jejich vliv na zdraví člověka.
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	V rámci svých možností a zkušeností se snaží o aktivní podporu svého zdraví.	Kompenzační a zdravotní cvičení, relaxační techniky.

Tělesná výchova	9. ročník	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Zapojí se do diskuze k problematice zdraví v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	Otevřené diskuze na téma zdraví a Životní styl.
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Rozumí souvislostem složení zdravé stravy, je si vědom rozvoje civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Druhy živin, proč a v jakém množství jsou pro člověka důležité.
		Skladba jídelníčku, zastoupení jednotlivých živin, zdravé stravovací návyky.
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Dokáže přizpůsobit své chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; Má přehled o tom, komu se může svěřit se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Základy hygieny, chování při setkání se s různými druhy nemocí.
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého Životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Snaží se budovat odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého Životního stylu; má přehled o programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců. Rozvoj zdravotně orientované zdatnosti. Budování vlastního zdravého jídelníčku a pohybového plánu.
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Má osvojené základní kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Relaxační a kompenzační techniky.
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Má přehled a respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	Diskuze o tělesných změnách v dospívání. Poučení o respektu opačného pohlaví, prevence sexuálně nevhodného chování.
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními Životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními Životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	Vztah pohlavního života a sexuality na zdravý Životní a Životní styl.

Tělesná výchova	9. ročník	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Rozumí rizikům spojeným se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; umí se správně zachovat při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; zná pedagogy, na které se může obrátit pro odbornou pomoc sobě nebo druhým	Otevřená diskuze o návykových látkách, jejich rizika. Seznámení s rolemi důležitých osob na škole. Výchovný poradce, profesní poradce, preventista
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Je si vědom možných manipulativních vlivů vrstevníků, médií a sociálních sítí; má osvojené základní návyky, jak se manipulaci bránit.	Průzkum pozitivních a negativních vlivů sociálních sítí a médií.
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Rozumí rizikům silniční a železniční dopravy; umí se orientovat v základních dopravních značkách; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Návštěva dopravního hřiště. Základy dopravního značení a chování na dopravních komunikacích.
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Je si vědom vlastní zodpovědnosti a kroků v případě situace ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí; je si vědom míst, kde najít pomoc.	Seznámení se školním a požárním řádem školy a budovy.

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy